

سؤالات آزمون گروه علوم انسانی دکتری ۹۷

استعداد تحصیلی

بخش اول: درک مطلب

■ راهنمایی: در این بخش، دو متن به طور مجزا آمده است. هریک از متن‌ها را به دقت بخوانید و پاسخ سؤال‌هایی را که در زیر آن آمده است، با توجه به آنچه می‌توان از متن استنتاج یا استنباط کرد، پیدا کنید و در پاسخنامه علامت بزنید.

متن (۱)

نگاهی به سیر شکل‌گیری عوامل مزیت‌ساز جوامع در یکصدسال گذشته نشان می‌دهد که تا سال ۱۹۰۰ میلادی، نیروی کار ارزان مزیت اصلی اقتصادی بوده است. پس از آن، با ظهور و کاربرد گسترده ماشین‌آلات در صنعت، از ارزش نیروی کار ساده کاسته شد و نیاز به مواد اولیه افزایش یافت و به مزیت عمده اقتصادی بدل شد. بعد از آن با رشد و توسعه شبکه حمل‌ونقل و قابلیت جابه‌جایی مواد موردنیاز صنعت، از اهمیت مواد اولیه کاسته شد و عامل سرمایه اهمیت بیشتری پیدا کرد. برخلاف دو عامل جمعیت و منابع اولیه، سرمایه اقتدار خود را تا حدود سال‌های ۱۹۸۵ حفظ کرد تا اینکه به علت انباشت سرمایه و کاهش نرخ، به‌صورت عامل مزیت‌ساز درآمد. مفهوم مزیت نسبی که در تئوری اقتصادی قرون گذشته مطرح بود، کمرنگ شد و مفهوم مزیت رقابتی که اغلب برخاسته از عوامل انسانی بود، جایگزین آن گردید و فناوری به صنایع کمک می‌کرد که رقبا نسبت به یکدیگر، مزیت رقابتی بیشتری داشته باشند.

در عصر جدید، شاهد تغییرات قابل توجهی در موقعیت اقتصادی کشورها هستیم. دلیل عمده این وضعیت، تغییرات سریع فناوری‌های نوین است که وضعیت اقتصاد سنتی را عوض کرده‌اند. [۱] دولت‌ها و سازمان‌های پیشرو، در این زمینه، نقش اساسی ایفا می‌کنند و عامل مهمی در شکل‌دهی اقتصاد دانش‌بنیان هستند. [۲] دولت‌ها مسئول افزایش کیفیت زندگی افراد جامعه از طرق مختلف، از جمله افزایش ثروت آنها از طریق رشد اقتصادی، ارتقای ظرفیت‌های فناوری و تولید، مشارکت بازار و دولت، توسعه سرمایه‌های انسانی و افزایش دائمی سطح مهارت‌ها، استفاده از شبکه‌های اطلاعاتی، دانایی، تولید و تجارت بین‌المللی و از همه مهم‌تر، ایفای نقش دولت، نه به‌عنوان بازیگر اصلی، بلکه به‌عنوان پیونددهنده بخش‌های خصوصی داخلی و خارجی و تنظیم‌کننده روابط آنان و تلاش در ارتقای رقابت‌پذیری ملی با نگاه به بازارهای جهانی در نظر گرفته شده است.

براساس ماده یک قانون حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، «شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، شرکت یا مؤسسه خصوصی یا تعاونی است که به‌منظور هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش‌محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش‌افزوده فراوان، به‌ویژه در تولید نرم‌افزارهای مربوط تشکیل می‌شود». [۳]

تجاری‌سازی اصطلاحی است که تعاریف مختلفی از آن ارائه شده است. برخی آن را صرفاً استانداردسازی عملیات تولید برای ارائه و انتقال دانش فنی به سایرین دانسته‌اند. برخی تجاری‌سازی را انتقال دانش و فناوری از یک فرد یا گروه به فرد یا گروه دیگری به‌منظور به‌کارگیری آن در فرایند تولید محصول و یا یک روش انجام کار تعریف کرده‌اند. در ساده‌ترین تعریف، تجاری‌سازی به انتقال فناوری، بسیار نزدیک است، به‌عبارت دیگر فرایند تجاری‌سازی همان فرایند انتقال دانش و فناوری از مراکز تحقیقاتی به صنایع موجود یا کسب‌وکارهای جدید است. [۴]

۱- از متن چنین برمی‌آید که مفهوم مزیت اقتصادی،

- (۱) زمانی نزد اقتصاددانان اهمیت ویژه یافت که ماشین جایگزین نیروی کار انسانی شد.
- (۲) پیش از آغاز قرن بیستم میلادی، بیشتر بر مبنای مؤلفه‌ای مربوط به نیروی کار تعریف می‌شد.
- (۳) در یکصد سال گذشته، تحت تأثیر جریان سرمایه و نیروی کار بارها بازتعریف شده است.
- (۴) از سال ۱۹۸۵ به بعد، کارکرد سنتی خود را از دست داد و مفاهیم مزیت نسبی و مزیت رقابتی، جایگزین آن شدند.

۲- نقش دولت‌ها و سازمان‌های پیشرو، در کدام زمینه، در متن مورد بحث قرار گرفته است؟

- (۱) برقراری توازن بین مفاهیم مزیت نسبی و مزیت رقابتی
- (۲) کیفیت بسته‌های حمایتی آنها از شرکت‌های دانش‌بنیان
- (۳) مدیریت صحیح تغییر و تحولات اقتصادی
- (۴) مبارزه با اقتصاد سنتی در مقیاس خرد و کلان

۳- کدام مورد، رابطه بین پاراگراف‌های سوم و چهارم متن را به خوبی توصیف می‌کند؟

- (۱) پاراگراف سوم، اهداف پدیده‌ای خاص را برمی‌شمرد و پاراگراف چهارم، یکی از راه‌های دستیابی به آن اهداف را معرفی می‌کند.
- (۲) پاراگراف سوم، تعریفی را مطرح می‌کند و پاراگراف چهارم، درباره یکی از اجزای آن، بیشتر توضیح می‌دهد.
- (۳) پاراگراف سوم، تعریفی از واحدهای دانش‌بنیان ارائه می‌دهد و پاراگراف چهارم، دلایلی ارائه می‌دهد مبنی بر مرتبط بودن این تعریف با مفهومی خاص.
- (۴) پاراگراف سوم، موضوع تشکیل مؤسسات دانش‌بنیان را از منظر حقوقی مورد بررسی قرار می‌دهد و پاراگراف چهارم، آن را از دیدگاه تجاری بررسی می‌کند.

- کج ۴- جمله زیر، در کدام یک از بخش‌های متن که با شماره‌های [۱]، [۲]، [۳] و [۴] مشخص شده‌اند، قرار می‌گیرد؟
 «در این دوره، اقتصادهایی که بتوانند با علم و دانش، فضای خلاقانه و نوآورانه را در جامعه خود گسترش دهند، توفیق بیشتری خواهند داشت.»
 [۴] (۱) [۳] (۲) [۲] (۳) [۱] (۴)

متن (۲)

فوکو در آخرین اثر دیرینه‌شناسانه خود، یعنی «دیرینه‌شناسی دانش» که در واقع، مهم‌ترین اثر این دوره اوست و نوعی نظم و نسق بخشیدن به مطالعات روش‌شناسانه‌اش است، توصیفی کامل از دیرینه‌شناسی به‌مثابه روش تاریخی ارائه می‌دهد. فوکو در این اثر از واژه‌ها و اصطلاحات تازه‌ای سود جسته است و مفاهیمی سخت و پیچیده دارد و برخلاف کتاب‌های پیشین او، به هیچ روی، از مصادیق و روایات تاریخی برای روشن ساختن مفاهیم بهره نگرفته است. کتاب «دیرینه‌شناسی دانش» با اقبالی نظیر کتاب «نظم اشیا» روبه‌رو نشد، اما موجب شد استادان سنتی دانشگاه‌های فرانسه با اندیشه‌های فوکو، جدی برخورد کنند.

کتاب «دیرینه‌شناسی دانش» با مقدمه‌ای آغاز می‌شود که هدف آن تعیین جایگاه تاریخی روش دیرینه‌شناسی در حوزه‌های علوم رسمی است. فوکو در مقدمه این کتاب، در ابتدا می‌پذیرد که از جهات متعددی، نظیر مسائلی که مطرح می‌کند، ابزارهایی که استفاده می‌کند، مفاهیمی که از درون آن سر برمی‌آورد و نتایجی که کسب می‌کند، کلاً با آنچه تحلیل ساختاری نامیده می‌شود، بیگانه نیست. اما می‌گوید هدف من انتقال روش تحلیل ساختاری به حوزه تاریخ و به‌طور اختصاصی تاریخ دانش نیست. این کتاب با مقایسه دو روش کاملاً متفاوت در نگاشتن تاریخ تفکر آغاز می‌شود. روش اول، در تحلیل‌هایی تجسم می‌یابد که حاکمیت سوژه و شمایل دوقلوی انسان‌شناسی و اومانیزم را حفظ می‌کند، بدین ترتیب، تاریخ تفکر به سان استمرار پیوسته و بی‌گسستی تصور می‌شود که محصول آگاهی انسانی خودمختار است. روش دیگری که فوکو هم طرفدار آن است، سوژه خودمختار را از مرکز صحنه خارج می‌کند و بر تحلیل قواعد شکل‌گیری تأکید می‌کند، قواعدی که به‌واسطه آن‌ها، گروهی از گزاره‌ها در حکم علم، نظریه، یا یک متن، وحدت می‌یابند. تاریخ تفکر به اتکای این نوع تحلیل، در زیر لوای پیوستگی‌ها و استمرارهایی که متکی به فرض سوژه خودمختار هستند، پرده از روی گسستگی‌ها، جابه‌جایی‌ها و دگرگونی‌ها برمی‌دارد.

در واقع، در این کتاب، روشی خاص در تاریخ عرضه شده است که در مقابل روش تاریخی سنتی قرار می‌گیرد. فوکو در این کتاب می‌کوشد نظیر لوی اشتراوس در مردم‌شناسی یا لاکان در روان‌شناسی، روشی تاریخی عرضه کند که در آن، انسان نقش کلیدی در تحلیل ندارد. دیرینه‌شناسی دانش متنی است که در پی تقریر توصیف‌هایی درباره حوزه یا حیطه فراموش‌شده‌ای است که روابط میان گزاره‌هاست. اولین پرسش فوکو درباره این حیطه، به معیارهای وحدت هر گروه از گزاره‌ها مربوط می‌شود که به نظر وی، ممکن است این وحدت به سبب این موارد باشد: ارجاع به موضوع مشترک تحلیل، وجود شیوه‌های ارجاع معینی یا شیوه بیان، به کار بستن نظام مفاهیم ثابت و منسجم، همسانی و پایداری مضمون نظری. فوکو پس از ترسیم خطوط کلی و روشی برای تعیین وجود یا نبود وحدت در گروهی از گزاره‌ها، به پرسش دوم می‌رسد که با توضیح و روشن ساختن مفاهیم و روابط کلیدی، خصوصاً مسائل مربوط به تعریف گزاره و روابط بین گزاره، گفتمان و مفهوم کردارهای گفتمانی سروکار دارد.

- کج ۵- متن به کدام مورد، در ارتباط با کتاب «دیرینه‌شناسی دانش» فوکو پرداخته است؟
 (۱) ویژگی‌های محتوایی منحصربه‌فرد آن
 (۲) تفکیک ساختاری و محتوایی فصول آن
 (۳) رویکرد تجربی آن به موضوع دیرینه‌شناسی
 (۴) برتری‌ها و کاستی‌های آن، در مقایسه با آثار دیگر فوکو

- کج ۶- براساس متن، کدام مورد در خصوص کتاب «دیرینه‌شناسی دانش» فوکو، صحیح است؟
 (I) به تحریر درآوردن تاریخ تفکر براساس سبکی خاص را نفی می‌کند.
 (II) از تلفیق دیرینه‌شناسی و تحلیل ساختاری در آن، خبری نیست.
 (III) از شواهد و مستندات تاریخی، جهت پاره‌ای مفهوم‌سازی‌ها استفاده می‌کند.
 (۱) I و III (۲) I و II (۳) فقط II (۴) فقط I

- کج ۷- از متن می‌توان نتیجه گرفت در روش تاریخی که فوکو در کتاب «دیرینه‌شناسی دانش» ارائه می‌دهد،
 (۱) واکنشی مستقیم به کاستی‌های تاریخ‌نگاری سنتی است.
 (۲) گزاره‌ها در ارتباط با هم قابل تعریف و دارای کارکرد هستند.
 (۳) تأثیر حوزه‌های دیگر علوم، کاملاً ملموس است.
 (۴) بر محوریت عامل غیرانسانی در تحلیل، تأکید می‌شود.

- کج ۸- در کدام جمله از متن، نویسنده آنچه را که قبلاً در متن آمده، روشن‌تر بیان کرده و به‌نوعی از آن، نتیجه‌گیری می‌کند؟
 (۱) جمله آخر پاراگراف دوم (تاریخ تفکر به اتکای ... جابه‌جایی‌ها و دگرگونی‌ها برمی‌دارد).
 (۲) جمله دوم پاراگراف سوم (فوکو در این کتاب ... نقش کلیدی در تحلیل ندارد).
 (۳) جمله سوم پاراگراف سوم (دیرینه‌شناسی دانش ... میان گزاره‌هاست).
 (۴) جمله پنجم پاراگراف دوم (روش اول ... انسانی خودمختار است).

پاسخنامه آزمون گروه علوم انسانی دکتری ۹۷

استعداد تحصیلی

بخش اول: درک مطلب

پاسخ سؤالات متن (۱)

۱- گزینه ۲: در متن بیان شده است که «نگاهی به سیر شکل‌گیری عوامل مزیت‌ساز جوامع در یکصدسال گذشته نشان می‌دهد که تا سال ۱۹۰۰ میلادی، نیروی کار ارزان مزیت اصلی اقتصادی بوده است». می‌توان از این جمله برداشت کرد که پس از آغاز قرن بیستم میلادی، مفهوم مزیت اقتصادی بیشتر بر مبنای مؤلفه‌ی هزینه نیروی کار (در واقع ارزان بودن نیروی کار) تعریف می‌شد.

بررسی گزینه ۱: در مورد اینکه چه زمانی مفهوم مزیت اقتصادی اهمیت «ویژه‌ای» یافت در متن بحث نشده است. با توجه به ابتدای پاراگراف اول، اینطور برمی‌آید که از ابتدا این مفهوم اهمیت داشته است.

بررسی گزینه ۳: در یکصدسال گذشته مفهوم مزیت اقتصادی، تحت تأثیر ظهور و کاربرد گسترده ماشین‌آلات، رشد و توسعه شبکه حمل و نقل باز تعریف شده است. توجه کنید که موضوع کاهش ارزش نیروی کار و اهمیت یافتن عامل سرمایه به‌دنبال موارد ذکر شده آمده‌اند و ریشه باز تعریف این مفهوم نمی‌باشند.

بررسی گزینه ۴: با توجه به متن، از سال ۱۹۸۵ به بعد، مفاهیم مزیت نسبی و مزیت رقابتی جایگزین کارکرد سنتی و مزیت اقتصادی نشد، بلکه مزیت رقابتی جایگزین مزیت نسبی شد.

۲- گزینه ۳: پاراگراف سوم متن، «در عصر جدید شاهد تغییرات قابل توجهی در موقعیت اقتصادی کشورها هستیم. دلیل عمده این وضعیت، تغییرات سریع فناوری‌های نوین است که وضعیت اقتصاد سنتی را عوض کرده‌اند. دولت‌ها و سازمان‌های پیشرو، در این زمینه، نقش اساسی ایفا می‌کنند. ایفای نقش دولت، نه به‌عنوان بازیگر اصلی، بلکه به‌عنوان پیونددهنده بخش‌های خصوصی داخل و خارج و تنظیم‌کننده روابط آن‌ها و تلاش در ارتقاء رقابت‌پذیری ملی با نگاه به بازارهای جهانی در نظر گرفته شده است.» می‌توانیم دریابیم که نقش دولت و سازمان‌های پیشرو مدیریت صحیح تغییر و تحولات اقتصادی برای ماندن در فضای رقابتی کشورها است. بنابراین دولت و سازمان‌های پیشرو تلاش می‌کنند تا از طریق بهبود شرایط زندگی افراد جامعه و بهبود شرایط اقتصادی با این تغییرات حرکت کرده و رقابت‌پذیری خود را ارتقاء دهد.

دلایل رد سایر گزینه‌ها: در متن در مورد سایر گزینه‌های مطرح شده، بحث نشده است و این موارد نقش اصلی دولت و سازمان‌های پیشرو نمی‌باشند.

۳- گزینه ۲: پاراگراف سوم شرکت‌های دانش‌بنیان را به‌طور کامل تعریف می‌کند و دلایل شکل‌گیری این شرکت‌ها را بیان می‌کند که شامل موارد زیر است: هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش‌محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی و تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه. در پاراگراف چهارم، تجاری‌سازی به‌طور کامل از دیدگاه‌های مختلف تعریف شده است. بنابراین پاراگراف چهارم در مورد یکی از اجزای شرکت‌های دانش‌بنیان توضیح بیشتری ارائه می‌کند.

بررسی گزینه ۱: می‌توان بیان کرد که پاراگراف سوم اهداف شرکت‌های دانش‌بنیان را برمی‌شمرد؛ اما نمی‌توان گفت که در پاراگراف بعدی راه‌های دستیابی به آن اهداف معرفی شده است، چراکه صرفاً تجاری‌سازی تعریف شده است.

بررسی گزینه ۳: پاراگراف چهارم دلیلی ارائه نمی‌کند تا موضوع خاصی را اثبات کند؛ این پاراگراف یک موضوع را صرفاً تعریف می‌کند و در مورد آن توضیح می‌دهد.

بررسی گزینه ۴: پاراگراف سوم تشکیل مؤسسات دانش‌بنیان را به هیچ وجه از منظر حقوقی بررسی نکرده است.

۴- گزینه ۴: با توجه به متن، مشخص است که این جمله یا در محل (۱) قرار می‌گیرد، یا در محل (۲). با توجه به اینکه در ابتدای پاراگراف دوم در مورد عصر جدید که تغییرات قابل توجهی در موقعیت اقتصادی رخ داده است، صحبت می‌کند؛ در ادامه بیان می‌کند که «دولت‌ها و سازمان‌های پیشرو، در این زمینه، نقش اساسی ایفا می‌کنند و عامل مهمی در شکل‌دهی اقتصاد دانش‌بنیان هستند». با توجه به دو واژه «این زمینه» و «دانش‌بنیان» می‌توانیم نتیجه بگیریم که این جمله پس از جمله مورد نظر آمده است: «در این دوره، اقتصادهایی که بتوانند با علم و دانش، فضای خلاقانه و نوآورانه را در جامعه خود گسترش دهند (که منظور از آن اقتصاد دانش‌بنیان است)، توفیق بیشتری خواهند داشت. منظور از این زمینه در واقع همان شکل‌دهی اقتصاد دانش‌بنیان است.

پاسخ سؤالات متن (۲)

۵- گزینه ۱: در متن بیان شده است که: «فوکو در این اثر از واژه‌ها و اصطلاحات تازه‌ای سود جسته است و مفاهیمی سخت و پیچیده دارد و برخلاف کتاب‌های پیشین او به هیچ روی، از مصادیق و روایات تاریخی برای روشن ساختن مفاهیم بهره نگرفته است». همچنین در پاراگراف دوم در مورد ابزارهایی که استفاده کرده است صحبت می‌کند و بیان می‌کند که از چه روش‌هایی در نگاشتن تاریخ تفکر در مقدمه کتاب استفاده کرده است و چگونه می‌خواهد این مفهوم را توضیح دهد (مفهوم دیرینه‌شناسی دانش و تاریخ تفکر). بنابراین، متن به ویژگی‌های محتوایی منحصر به فرد این کتاب پرداخته است.

بررسی گزینه ۲: در متن بیان شده است که فوکو تمایل ندارد که «تحلیل ساختاری» را به حوزه تاریخ و دانش تاریخ انتقال دهد. در مورد «تفکیک ساختاری» در متن صحبت نشده است. به‌علاوه، متن در مورد ویژگی‌های کلی کتاب صحبت کرده است، در مورد فصول کتاب به صورت مجزا، بحثی نکرده است.

بررسی گزینه ۳: این گزینه کاملاً بی‌ربط با متن است.

بررسی گزینه ۴: در قسمتی از پاراگراف اول، بیان شده است که «دیرینه‌شناسی دانش» با اقبالی نظیر کتاب، نظم اشیاء روبه‌رو نشد. سایر جملات متن در مورد مقایسه آثار فوکو به هیچ وجه بحث نمی‌کند. در واقع موضوع اصلی متن مقایسه آثار فوکو نیست.

۶- گزینه ۳: در متن بیان شده است که «فوکو در مقدمه این کتاب می‌پذیرد که از جهات متعددی، نظیر مسائل که مطرح می‌کند، ابزارهایی که استفاده می‌کند، مفاهیمی که از درون آن سر بر می‌آورد و نتایجی که کسب می‌کند، در کل با آنچه تحلیل ساختاری نامیده می‌شود، بیگانه نیست، اما می‌گوید هدف من انتقال روش تحلیل ساختاری به حوزه تاریخ و به‌طور اختصاصی تاریخ دانش نیست». بنابراین می‌توانیم نتیجه بگیریم که فوکو قصد ندارد دیرینه‌شناسی و تحلیل ساختاری را با یکدیگر تلفیق کند؛ اگر چه ممکن است اثری از تحلیل ساختاری در کتاب پیدا شود.

رد گزاره (I): با توجه به متن تنها سبکی که احتمال نفی کردن آن توسط فوکو می‌توانست وجود داشته باشد، تحلیل ساختاری بود؛ که نویسنده بیان کرده است که کتاب او از جهات متعددی بیگانه با تحلیل ساختاری نیست. بنابراین، این سبک را در اثر خود نفی نکرده است.

رد گزاره (II): در متن بیان شده است که «فوکو برخلاف کتاب‌های پیشین خود، به هیچ روی، از مصادیق و روایات تاریخی برای روشن ساختن مفاهیم بهره نگرفته است». بنابراین، این گزاره صحیح نیست.

۷- گزینه ۴: با توجه به پاراگراف آخر، «در واقع؛ در این کتاب، روشی خاص در تاریخ عرضه شده است که در مقابل روش تاریخی سنتی قرار می‌گیرد. فوکو در این کتاب می‌کوشد نظیر لوی اشتراوس در مردم‌شناسی یا لاکان در روان‌شناسی، روش تاریخی عرضه کند که در آن، انسان نقش کلیدی در تحلیل ندارد» و بیان می‌کند که «دیرینه‌شناسی دانش فنی است که در پی تقریر توصیف‌هایی درباره حوزه یا حیطه فراموش شده‌ای است که روابط میان گزاره‌ها است». می‌توان نتیجه گرفت که در کتاب فوکو، بر محوریت عامل غیرانسانی در تحلیل تأکید می‌شود.

بررسی گزینه (۱): در متن بیان شده است که «در واقع، در این کتاب، روشی خاص در تاریخ عرضه شده است که در مقابل روش تاریخی سنتی قرار می‌گیرد». با توجه به سایر جملات پاراگراف سوم می‌توان گفت که هدف فوکو لزوماً واکنش مستقیم به کاستی‌های تاریخ‌نگاری سنتی نیست.

بررسی گزینه (۲): در متن بیان می‌شود که فوکو به دنبال یافتن این است که آیا گزاره‌ها در کنار یکدیگر قابل تعریف و کارکرد هستند یا نه. او هنوز به این سؤال پاسخ نداده است.

بررسی گزینه (۳): در متن، در مورد تأثیر سایر علوم بر روش دیرینه‌شناسی تاریخ توسط فوکو بحث نشده است. صرفاً شباهت روش فوکو و لوی اشتراوس و لاکان در این نوع تحلیل بیان شده است. در واقع به خود تحلیل پرداخته نشده است.

۸- گزینه ۱: در پاراگراف دوم بیان شده است که «دو روش کاملاً متفاوت در نگاشتن تاریخ تفکر آغاز می‌شود. روش اول، در تحلیل‌هایی تجسم می‌یابد که حاکمیت سوژه و شامل دو قلو انسان‌شناسی و اومانیزم را حفظ می‌کند. بدین ترتیب، تاریخ تفکر به‌سان استمرار پیوسته و بی‌گسستی تصور می‌شود که محصول آگاهی انسانی خودمختار است. روش دیگری که فوکو هم طرفدار آن است، سوژه خودمختار را از مرکز صحنه خارج می‌کند و بر تحلیل قواعد شکل‌گیری تأکید می‌کند، قواعدی که به واسطه آن‌ها گروهی از گزاره‌ها در حکم علم، نظریه، با یک متن، وحدت می‌یابند» سپس در جمله آخر این پاراگراف بیان می‌شود که به اتکای این نوع تحلیل، پرده از گسستگی‌ها، جابه‌جایی‌ها و دگرگونی‌ها برمی‌دارد.

این جمله از متن در واقع توضیح بیشتری در مورد تحلیل به شیوه روش دوم در مقدمه کتاب، ارائه می‌کند. با توجه به اینکه این تحلیل از گسستگی‌ها، جابه‌جایی‌ها و دگرگونی‌ها پرده برمی‌دارد، می‌توان نتیجه گرفت که نویسنده به این روش تمایل بیشتری داشته و احتمالاً در کتاب خود از آن بهره جسته است.

بخش دوم: استدلال منطقی

۹- گزینه ۲: در سؤال مصرف روزانه مکمل‌های امگا ۳، دلیل پیشرفت در مهارت خواندن کودکان عنوان شده است. برای تضعیف این استدلال باید دنبال این باشیم که این دلیل را تضعیف کرده و یا بگوییم دلیل دیگری هم وجود داشته است. گزینه (۲) به خوبی این کار را کرده است و «هم‌خوانی روزانه والدین کودکان» را به‌عنوان یک دلیل ذکر کرده است و اساساً با این حساب معلوم نیست که واقعاً مکمل‌های امگا ۳ تأثیرگذاری زیادی داشته‌اند یا تقریباً تأثیر نداشته‌اند! گزینه‌های دیگر کاملاً نامربوط به خواسته‌ی سؤال هستند.

۱۰- گزینه ۴: در سؤال سعی شده ثابت شود که قدرت یادگیری مغز انسان با بالا رفتن سن از بین نمی‌رود و بزرگسالان می‌توانند موضوعات جدید را یاد بگیرند (دقیقاً سطرهای ابتدایی متن را ملاحظه کنید). در پایان متن هم دوباره نتیجه‌گیری کرده و اشاره دارد که امروزه همگی معتقدند که مغز انسان ظرفیت و انعطاف‌پذیری خود را تا پایان عمر حفظ می‌کنند. ما دنبال گزینه‌ای هستیم که این استدلال را تقویت و تأیید کند. گزینه (۴) به خوبی این کار را کرده است. گزینه (۱) تا حدودی در راستای تضعیف است. گزینه (۲) هم متن را تقویت نمی‌کند و گزینه (۳) هم کاملاً بی‌ربط با خواسته سؤال است.

۱۱- گزینه ۴: در متن اشاره شده که این افراد به علت دقت زیاد و نگرانی شدید از اشتباه کردن بسیار کند هستند، دائماً دوباره‌کاری می‌کنند تا خیالشان راحت شود و دچار خستگی و افت اعتمادبه‌نفس هستند و به همه این دلایل در پایان نتیجه‌گیری شده که از دست دادن موقعیت‌های مناسب در زندگی از جمله عوارض کمال‌گرایی است. با این توصیف از متن، بهترین گزینه، گزینه (۴) است.

گزینه‌های (۱) و (۲) را نمی‌توان از متن استنباط نمود. آنچه در گزینه (۳) آمده به‌صورت جزئی در متن به‌عنوان نشانه‌های کمال‌گرایی آمده است (هر چند صریح هم اشاره نشده است)، اما در سؤالاتی که طراح در صورت سؤال دنبال گزینه بهتر است باید حواستان جمع باشد. گزینه (۴) با توجه به متن، توصیف کامل تر و منطقی‌تری از یک کمال‌گراست.

۱۲- گزینه ۳: این نوع سؤالات که بعضاً ممکن است سلیقه‌ای هم باشد، باید با احتیاط بیشتری پاسخ داده شوند. از لحاظ منطقی گزینه (۳) نسبت به سایر گزینه‌ها معقول‌تر به نظر می‌رسد. کلید سازمان‌سنجش هم همین گزینه بوده است. شوخی کردن و کنجکاوی می‌تواند گزینه (۳) را نسبت به سایر گزینه‌ها جدی‌تر کند. در واقع باید دو کلمه‌ی شوخی کردن و کنجکاوی کردن را در پایان متن جدی بگیریم تا بتوانیم بهترین گزینه را انتخاب کنیم. مثلاً از روی کنجکاوی و یا شوخی، تعجب کردن بی‌معنی است!! با وجود این، نظرم این است سؤال خوبی برای طرح در آزمون دکتری نیست!

PART A: Grammar

Directions: Select the answer choice (1), (2), (3), or (4) that best completes the blank. Then, mark the correct choice on your answer sheet.

31- When for the finest, freshest ingredients, always purchase organic meats, vegetables, and condiments when possible.

- 1) to shop 2) it is shopped 3) are shopping 4) shopping

32- Knowing that we have left the world it is the essence of self-worth and real happiness.

- 1) is a little better than you found in 2) a little better than we found
3) you found in a little better than 4) where you find a little better than

33- The longest hiccups on record was by an American farmer persisted from 1922 to 1987.

- 1) whose hiccups 2) that his hiccups 3) with hiccups 4) who hiccuped

34- Everyone has his or her own mode, one wants to meditate in order to be dynamic and transformed in the Divine Force one needs to be diligent and sincere.

- 1) although 2) however when 3) but if 4) despite the fact

35- Research in the field of linguistics has shown that the higher up the social or management ladder a person is, to communicate in words and phrases.

- 1) better able he is 2) the better able he is 3) he is better able 4) he has better ability

36- Those kinds of dreams,, are the most potent source of motivation I know.

- 1) with purposeful energy to fill their minds
2) those with purposeful energy fill their minds
3) the dreams that fill their minds with purposeful energy
4) that are the dreams to fill their minds with purposeful energy

37- Suppose, for example, that an internal report of a large company becomes public, and it states that the average employee arrives late for work

- 1) 5.3 percents of times 2) with 5.3 percentage of time
3) 5.3 percent of the time 4) for 5.3 percentage of time

38- Children don't need to have a lot of money spent on them. What they do need is priceless: your time, patience,

- 1) to have comfort and to be loved 2) have comfort and love
3) comfort and to be loved 4) comfort and love

PART B: Vocabulary

Directions: Select the answer choice (1), (2), (3), or (4) that best completes the blank. Then, mark the correct choice on your answer sheet.

39- When I offered my witty friend a piece of bubble gum, he shook his head and said, "Bubble gum is something I, not chew".

- 1) eschew 2) spew 3) skew 4) withdrew

40- Although she had received an invitation, Patty was unable to attend the of the new governor.

- 1) appointment 2) inauguration 3) ritual 4) registration

41- Trying to generalize about postmodern literature is not only difficult but also foolish because this work many different styles and elements.

- 1) inspires 2) deserves 3) foretells 4) encompasses

بخش اول: دستور زبان

در سؤالات زیر، از بین گزینه‌های (۱)، (۲)، (۳) و (۴) پاسخی را انتخاب کنید که به بهترین نحو جای خالی را پر کند. آنگاه پاسخ‌تان را روی پاسخنامه علامت بزنید.

۳۱- گزینه «۴» هنگام خرید محصولات خوب و تازه، همیشه به دنبال خرید گوشت، سبزی و ادویه‌جات طبیعی باشید.

توضیح گرامری: اول جمله از *when* استفاده شده است، یعنی ما یک گزاره قیدی داریم. گزاره قیدی نوعی گزاره وابسته است که باید به یک گزاره مستقل بچسبد. ضمناً گزاره مستقل و گزاره وابسته باید فعل و فاعل خودشان را داشته باشند. درست می‌گوییم؟ پس بیایید هر گزاره را جداگانه بررسی کنیم. با گزاره مستقل شروع می‌کنیم. فعل این گزاره *purchase* و فاعل آن هم *you* است، اما چون جمله حالت امری دارد فاعل *you* حذف شده است. پس گزاره مستقل ما کامل است. حالا نوبت گزاره وابسته است. دوباره باید فاعل و فعل داشته باشیم. فاعل ما *shop* است؛ اما گزینه‌های (۱) و (۳) فاعل ندارند؛ پس هر دو حذف می‌شوند. گزینه (۲) هم حذف می‌شود، چون فاعل اینجا باید *you* باشد نه *it*. بنابراین فقط گزینه (۴) صحیح است؛ اما چرا این گزینه صحیح است با اینکه فاعل ندارد؟ چون داریم:

When you shop for the finest,....., always purchase organic meats, vegetables, ...

خب حالا چون فاعل هر دو گزاره ما یکی است؛ یعنی چون فاعل هر دو *you* است، فاعل مشترک را از گزاره وابسته حذف می‌کنیم و به فعل جمله *ing* می‌دهیم؛ یعنی به صورت زیر:

When shopping for the finest,....., always purchase organic meats, vegetables, ...

۳۲- گزینه «۲» اینکه بدانیم جهانی که الان در اختیار ماست بهتر از زمان کشف آن بوده است، اساس و جوهر خودارزشی و خوشبختی واقعی است.

توضیح گرامری: با توجه به مفهوم جمله گزینه (۲) بهترین جواب است.

۳۳- گزینه «۱» طولانی‌ترین سکسکه تاریخ به یک کشاورز آمریکایی برمی‌گردد که سکسکه وی از ۱۹۲۲ تا ۱۹۸۷ ادامه یافت.

توضیح گرامری: خب اگر به گزینه‌ها نگاه کنیم و معنی جمله را بدانیم، می‌بینیم با ضمائر موصولی و گزاره وصفی سروکار داریم. در این تست، مرجع جمله *American farmer* است و بعد جای خالی هم که فعل آمده؛ پس گزینه (۴) حذف شده چون فعل *hiccupped* اضافه است. گزینه (۳) هم حذف می‌شود چون باید *persist* را به صورت *persisting* به کار ببریم. فقط گزینه (۱) صحیح است که در اینجا *whose* ضمیر موصولی است که قبل و بعد از آن باید اسم بیاید.

۳۴- گزینه «۳» هر کس سبک مختص خودش را دارد اما اگر شخصی می‌خواهد پرتکاپو باشد و نیروی الهی داشته باشد، باید سخت‌کوش و صادق باشد.

توضیح گرامری: گزینه‌ها را ببینید. حروف ربط وابسته‌ساز داریم. در تست‌های این مدلی باید جمله را ترجمه کنیم، چون ترجمه در چنین مواردی بهترین تکنیک است. با توجه به معنی جمله *but if* بهترین گزینه است.

۳۵- گزینه «۲» تحقیق در زمینه زبان‌شناسی نشان داده است که هرچه شأن اجتماعی و مدیریتی یک فرد بالاتر باشد، بهتر می‌تواند واژه‌ها و عبارات را بیان کند.

توضیح گرامری: از الگوی زیر در این تست استفاده شده است:

the + صفت تفضیلی + , the better able he is ⇒ صفت تفضیلی + the + ... + صفت تفضیلی

۳۶- گزینه «۳» این نوع رویاها، یعنی رویاهایی که به ذهن آنها انرژی می‌دهند، مهم‌ترین منشأ انگیزشی هستند که من می‌شناسم.

توضیح گرامری: اول از همه اینکه *that* بعد از *کاما* کاربرد ندارد؛ پس گزینه (۴) نادرست است. حالا باید گزاره مستقل این جمله را پیدا کنیم. همانطور که در متن درس هم گفتیم هر جمله باید یک گزاره مستقل و به عبارت ساده‌تر یک فعل داشته باشد، پس باید ببینیم گزاره مستقل ما فعل دارد یا نه. می‌بینید که فعل دارد و فعل آن هم *are* است. پس گزینه (۲) هم نادرست است چون *fill* نادرست است؛ اگر طراح می‌گفت *that fill*، آن وقت می‌توانستیم این گزینه را بررسی کنیم ولی اینجا چنین چیزی نگفته است. گزینه (۱) هم که بی‌معنی است. پس فقط گزینه (۳) جواب صحیح است.

۳۷- گزینه «۳» مثلاً فرض کنید که گزارشی از یک شرکت بزرگ علنی می‌شود و می‌گویند که کارمندان ۵/۳ درصد اوقات دیر سر کار می‌رسند.

توضیح گرامری: اول از همه اینکه بعد از عدد، *percent* استفاده می‌کنیم نه *percentage*. پس گزینه‌های (۲) و (۴) اشتباه هستند. ضمناً بعد از عدد حالا هر عددی که باشد، *percent* به کار می‌رود نه *percents*.

۳۸- گزینه «۴» نیازی نیست پول زیادی صرف بچه‌ها شود. چیزی که آنها به آن نیاز دارند قیمت چندانی ندارد و شامل وقت، صبوری، آرامش و عشق و محبت می‌باشد.

توضیح گرامری: یک توالی داریم؛ پس اولین کاری که باید انجام دهیم این است که اجزا و عناصر توالی جمله ما، موازی باشند. دو عنصر اول توالی، اسم هستند؛ پس باید بقیه اجزا و عناصر توالی هم اسم باشند:

..... your time, patience, comfort and love.

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following two passages and select the choice (1), (2), (3), or (4) that best answers each question. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Passage 1:

As researchers on aging noted in a position statement this past May, no treatment on the market today has been proved to slow human aging – the buildup of molecular and cellular damage that increases vulnerability to infirmity as we grow older. But one intervention, consumption of a low – caloric yet nutritionally balanced diet, works incredibly well in a broad range of animals, increasing longevity and prolonging good health. Those findings suggest that caloric restriction could delay aging in humans, too.

Unfortunately, for maximum benefit, people would probably have to reduce their caloric intake by roughly 30 percent, equivalent to dropping from 2,500 calories a day to 1,750. Few mortals could stick to that harsh a regimen, especially for years on end. But what if someone could create a pill that mimicked the physiological effects of eating less without actually forcing people to go hungry? Could such a caloric- restriction mimetic, as we call it, enable people to stay healthy longer, postponing age – related disorders (such as diabetes, atherosclerosis, heart diseases and cancer) until very late in life?

We first posed this question in the mid- 1990s, after we came upon a chemical agent that, in rodents, seemed to reproduce many of caloric restriction's benefits. Since then, we and others have been searching for a compound that would safely achieve the same feat in people. We have not succeeded yet, but our failures have been informative and have fanned hope that caloric restriction, or CR, mimetics can indeed be developed eventually.

 51-Which of the following best describes the organization of the passage?

- 1) A problem is posed and a solution is offered.
- 2) Two opposing points of view are presented and evaluated.
- 3) The results of recent research are introduced and summarized.
- 4) A hypothesis is advanced, and two answers are provided and then challenged.

 52-What is the purpose of the inclusion of the following statement in paragraph 1?

“the buildup of molecular and cellular damage that increases vulnerability to infirmity as we grow older.”

- 1) Making an appeal to authority
- 2) Disputing a commonly held view
- 3) Confirmation of a claim
- 4) Definition of a term

 53-Which of the following best describes the author's attitude to the possibility of humans being able to live on a diet of 1,750 calories a day on a permanent basis?

- 1) Limited denial
- 2) Highly skeptical
- 3) Tentative acceptance
- 4) Enthusiastic and supportive

 54-Which of the following is TRUE about CR mimetic, according to the passage?

- 1) It would make ever-lasting youth possible.
- 2) It would enable people to eat a lot without becoming obese.
- 3) It may come into existence for human use some time in the future.
- 4) It has yet to be endorsed by the medical community for use by humans.

 55-The word “feat” in paragraph 3 could best be replaced by which of the words or phrases in the same paragraph?

- 1) caloric restriction's benefits
- 2) compound
- 3) chemical agent
- 4) hope

Passage 2:

Radicals in their time, early impressionists violated the rule of academic painting. They constructed their pictures from freely brushed colors that took precedence over lines and contours, following the example of painters such as Eugene Delacroix and J. M. W. Turner. They also painted realistic scenes of modern life, and often painted outdoors. Previously, still lifes and portraits as well as landscapes were usually painted in a studio. The impressionists found that they could capture the momentary and transient effects of sunlight by painting outdoors or *en plein air*. They portrayed overall visual effects instead of details, and used short “broken” brush strokes of mixed and pure unmixed color – not blended smoothly or shaded, as was customary – to achieve an effect of intense color vibration.

Impressionism emerged in France at the same time that a number of other painters, including the Italian artists known as the Macchiaioli were also exploring *plein-air* painting. The impressionists, however, developed new techniques specific to the style. Encompassing what its adherents argued was a different way of seeing, it is an art of immediacy and movement, of candid poses and compositions, of the play of light expressed in a bright and varied use of color.

The public, at first hostile, gradually came to believe that the Impressionists had captured a fresh and original vision, even if the art critics and art establishment disapproved of the new style. By recreating the sensation in the eye that views the subject, rather than delineating the details of the subject, and by creating a welter of techniques, Impressionism is a precursor of various painting styles, including Neo- Impressionism, Post-Impressionism, Fauvism, and Cubism.

56- What does the passage mainly discuss?

- 1) The origin of early Impressionists
- 2) Features of Impressionistic paintings
- 3) Basic rules of paintings to which Impressionists remained loyal
- 4) How Impressionism in painting emerged, evolved and reached maturity

57- All of the following are stated in the passage about early Impressionists except that they

- 1) attempted to paint scenes of modern life in a realistic fashion
- 2) were influenced by Eugene Delacroix and J. M. W. Turner
- 3) deliberately breached the rules of academic painting
- 4) emphasized lines and contours in their works

58- It can be understood from the passage that the Macchiaioli

- 1) were interested in outdoor painting
- 2) made a contribution to the advent of Impressionism
- 3) followed the style of Impressionism without their own knowing
- 4) were Italian artists cognizant of the artistic developments going on in France at that time

59- Which of the following best describes the common people's early attitude towards Impressionism?

- 1) Suspicion
- 2) Amusement
- 3) Disapproval
- 4) Indifference

60- The passage provides sufficient information to answer which of the following questions?

- 1) What is the main commonality between impressionism and such styles as Neo- Impressionism, Post-Impressionism, Fauvism, and Cubism?
- 2) Why did the adherents of Impressionism claim that they offered a candid representation of the real world?
- 3) Why did some painters choose to paint still lifes, portraits, and landscapes in a studio?
- 4) What made impressionists distinct from Italian artists known as the Macchiaioli?

۴۷- گزینه «۱» اینکه او از صخره‌نوردی می‌ترسید از عزم و اراده وی برای پیوستن به دوستانش جهت انجام صخره‌نوردی کم نکرد.
(۱) کاستن، کم کردن (۲) تحت تأثیر قرار دادن (۳) افشا کردن (۴) مورد تردید قرار دادن، بحث کردن

۴۸- گزینه «۳» با اینکه سرپرست من دوست داشت خودش را یک فرد با ذهن باز قلمداد کند، فردی متعصب و کوتاه فکر بود و همیشه دوست داشت حرف آخر، حرف خودش باشد.

(۱) بی تفاوت (۲) عملی، واقع گرایانه (۳) متعصب، کوتاه فکر، خشک (۴) حسود

۴۹- گزینه «۲» آن محققان که علاقه‌ای به پذیرش خطای خود نداشتند، سعی کردند مطالعه خود را با داده‌های بیشتری که از منابع نامعلوم به دست آمده بود حمایت کنند.

(۱) رد کردن (۲) حمایت کردن، تقویت کردن (۳) جلوگیری کردن، مانع شدن (۴) سازش کردن، به خطر انداختن

۵۰- گزینه «۴» گرچه نویسنده رمان «آدم بید» آن را به عنوان یک رمان واقعی معرفی می‌کند، هیچ‌یک از گفتگوهای واقعی داستان «ایموس بارتون» در آن وجود ندارد.

(۱) مجزا، مشخص (۲) شاد، دلشاد (۳) غیرمعمولی، نامرسوم (۴) واقعی، واقع گرایانه

بخش سوم: درک مطلب

دو متن زیر را بخوانید و از بین گزینه‌های (۱)، (۲)، (۳) و (۴) گزینه‌ای را انتخاب کنید که برای هر سؤال بهترین پاسخ باشد. آنگاه پاسخ‌تان را روی پاسخنامه علامت بزنید.

متن ۱:

همانطور که محققان در زمینه پیری در ماه می اعلام نمودند، هیچ درمانی در بازار وجود ندارد که فرایند پیری بشر (یعنی افزایش آسیب سلولی و مولکولی برای افزایش آسیب‌پذیری در مقابل دردهای بزرگسالی) را کاهش دهد. اما به نظر می‌رسد یک راه، یعنی مصرف غذای کم کالری و متعادل که می‌تواند در بسیاری از حیوانات باعث افزایش طول عمر و سلامتی خوب شود، راهی جوابگو است. این یافته‌ها حاکی از این است که محدودسازی کالری می‌تواند فرایند پیری انسان را به عقب بیاورد.

متأسفانه، مردم باید جهت برخورداری از بیشترین مزایا، کالری مصرفی خود را تا ۳۰ درصد کاهش دهند که این یعنی باید به جای دریافت ۲۵۰۰ کالری در روز ۱۷۵۰ کالری دریافت کنند. افراد کمی می‌توانند از چنین رژیم سختی پیروی کنند مخصوصاً برای سال‌های پایانی. اما آیا قرصی هست که بتواند اثر فیزیولوژیکی کم خوردن را شبیه‌سازی کند بدون اینکه افراد را گرسنه سازد؟ آیا چنین قرص محدودکننده کالری می‌تواند مردم را قادر سازد سالم‌تر بمانند و اختلالات مرتبط با سن را تا سن بالاتری به تعویق بیاورد؟

ما در ابتدا این سؤال را در اواسط دهه ۱۹۹۰ مطرح کردیم یعنی درست بعد زمانی که متوجه شدیم یک عامل شیمیایی در جوندگان دارای مزیت محدودسازی کالری است. از آن زمان به بعد ما و سایر افراد به دنبال ترکیبی بوده‌ایم که همین شاهکار را در انسان انجام دهد. هنوز در دستیابی به چنین ترکیبی موفقیتی نداشته‌ایم؛ اما ناکامی‌های ما آموزنده بوده و این امید را به وجود آورده که داروی محدودسازی کالری یا CR نهایتاً روزی ساخته خواهد شد.

۵۱- گزینه «۱» صورت سؤال در مورد چیدمان و سازمان‌دهی اطلاعات متن از ما پرسیده است که به نظر می‌آید گزینه (۱) بهترین جواب باشد. در این متن نویسنده در پاراگراف اول مشکلی به نام «پیری» را مطرح می‌کند و در همان پاراگراف و پاراگراف‌های بعدی راه حلی برای این مشکل «محدود ساختن کالری دریافتی» مطرح می‌کند.

۵۲- گزینه «۴» در واقع این جمله تعریفی از عبارت «پیری» است.

۵۳- گزینه «۲» نویسنده در پاراگراف دوم می‌گوید که داشتن یک رژیم غذایی با ۱۷۵۰ کالری در روز، رژیم بسیار دشواری است که افراد کمی می‌توانند آن را دنبال کنند. در نتیجه گزینه‌های (۳) و (۴) نمی‌توانند پاسخ صحیح باشند. گزینه (۱) تاحدی فریبنده است اما این گزینه هم نمی‌تواند پاسخ صحیح باشد چون نویسنده ایده داشتن یک رژیم غذایی با ۱۷۵۰ کالری در روز را تقریباً غیرممکن می‌داند. در نتیجه «بسیار مخالف و مشکوک» گزینه بهتری از «رد محدود» است.

۵۴- گزینه «۳» طبق پاراگراف دوم، قرص‌های محدودکننده کالری (caloric restriction mimetic) نوعی قرص هستند که می‌توانند کالری دریافتی را محدود کنند بدون اینکه باعث شوند مصرف‌کننده احساس گرسنگی کند. طبق پاراگراف سوم، تلاش برای ساخت چنین قرص‌هایی هنوز موفقیت‌آمیز نبوده. اما نویسنده معتقد است که این شکست‌ها informative هستند و این امید را در دل محققان زنده کرده‌اند که روزی چنین رویایی به واقعیت تبدیل خواهد شد. در نتیجه گزینه (۳) صحیح است.

۵۵- گزینه «۱» صورت سؤال از ما خواسته تا ببینیم واژه feat (به معنی شاهکار) به کدام عبارت در متن برمی‌گردد که caloric restriction می‌باشد.

متن ۲:

نخستین امپرسیونیست‌ها که در زمان خود افراط‌گرا بودند، قوانین نقاشی آکادمیک را نقض کردند. آنها نخستین تصاویر خود را با رنگ‌های آزادانه نواخته شده (freely brushed colors) می‌کشیدند که نسبت به خطوط و برجستگی (lines and contours) اولویت داشتند. همچنین پیرو نقاشانی چون یوجین دلاکروئیکس و ترنر بودند. آنها همچنین صحنه‌ها و مناظری واقع‌بینانه از زندگی مدرن رسم می‌کردند و اغلب در فضای باز نقاشی می‌کردند. قبل از آن، پورترها و منظره‌ها معمولاً در داخل استادیوها نقاشی می‌شدند. اما امپرسیونیست‌ها معتقد بودند می‌توانند اثر زودگذر و موقتی نور خورشید را با نقاشی در فضای آزاد ترسیم کنند. آنها به جای پرداختن به جزئیات، اثرات کلی را نقاشی می‌کردند و از ضربات «شکسته» و کوتاه قلم مو آغشته به رنگ‌های خالص و نامخلوط – نه مخلوط ملایم یا سایه‌دار که مرسوم بود – برای دستیابی به ارتعاش شدید رنگ استفاده می‌کردند.

سبک امپرسیونیست در همان زمان که یک سری از نقاشان از قبیل نقاشان ایتالیایی معروف به جنبش ماکایولی نقاشی در فضای باز (plein-air) را تجربه می‌کردند، در فرانسه پدید آمد. با این حال امپرسیونیست‌ها فنونی را ساختند که مختص سبک خودشان بود. این سبک که بنا به ادعای طرفدارانش شامل سبکی متفاوت از دیدن است، هنری از حرکت و فوریت، ترکیبات و ژست‌های رک و نمایش نور با استفاده از رنگ روشن و متنوع است. مردم که در ابتدا مخالف این سبک بودند، به تدریج به این باور رسیدند که امپرسیونیست‌ها دید اصلی و تمدنیافته‌ای را ترسیم می‌کنند حتی اگر منتقدین هنر مخالف این سبک جدید باشند. سبک امپرسیونیسم با شورا‌فرینی در نگرستن به خود موضوع به جای ترسیم جزئیات موضوع و با ایجاد تکنیک‌های زیاد، پیشگام یک سری سبک نقاشی دیگر از قبیل نئوامپرسیونیسم، پست امپرسیونیسم، فوویسم و کوبیسم است.

۵۶- گزینه «۲» متن در مورد ویژگی‌های نقاشی‌های سبک امپرسیونیسم بحث می‌کند.

۵۷- گزینه «۴» طبق پاراگراف اول متن، امپرسیونیست‌ها قوانین نقاشی آکادمیک را نقض کردند (علت صحیح بودن گزینه ۳)، پیرو نقاشانی چون یوجین دلاکروئیکس و ترنر بودند (علت درست بودن گزینه ۲) و نهایتاً سعی نمودند زندگی و حیات را به صورت واقع‌بینانه نقاشی کنند (علت صحیح بودن گزینه ۱). در نتیجه فقط گزینه (۴) جواب این سؤال است که طبق پاراگراف اول، در سبک امپرسیونیسم brushed colors مهمتر از lines and contours هستند.

۵۸- گزینه «۱» در پاراگراف دوم، تنها چیزی که در مورد Macchiaioli گفته شده این است که یک سری هنرمند ایتالیایی بودند که سبک نقاشی plein air (یا سبک نقاشی در هوای آزاد) را مورد بررسی قرار دادند. در نتیجه گزینه (۱) صحیح است. همچنین در این پاراگراف گفته شده که ظهور امپرسیونیسم با علاقه این گروه به این سبک همزمان بود.

۵۹- گزینه «۳» طبق پاراگراف سوم، مردم در ابتدا با سبک امپرسیونیسم مخالف بودند. دقت داشته باشید که برای پاسخگویی به این سؤال باید معنی واژه hostile را بدانید. این واژه به معنی ضد، مخالف است.

۶۰- گزینه «۴» طبق پاراگراف دوم، آنچه که بین سبک امپرسیونیسم و ماکایولی تمایز ایجاد می‌کرد این است که با اینکه یک سری شباهت‌ها داشتند، سبک امپرسیونیسم فنونی داشت که فقط مختص سبک خود بودند.

بخش دوم: استدلال منطقی

■ **راهنمایی:** برای پاسخگویی به سؤال‌های این بخش، لازم است فقط موقعیتی را که در هر سؤال مطرح شده، مورد تجزیه و تحلیل قرار دهید و سپس گزینه‌ای را که فکر می‌کنید پاسخ مناسب‌تری برای آن سؤال است، انتخاب کنید. هر سؤال را با دقت بخوانید و با توجه به مطالب مطرح شده در هر سؤال و نتایجی که بیان شده و بیان نشده ولی قابل استنتاج است، پاسخی را که صحیح‌تر به نظر می‌رسد، انتخاب و در پاسخنامه علامت بزنید.

۹- به نظر می‌رسد والدین انگیزه دارند تا فرزندان خود را به بهترین وجه، برای جهانی که احتمالاً در آن باید مستقلانه زندگی کنند، آماده نمایند. آنچه در یک فرهنگ کار می‌کند، لزوماً در فرهنگ دیگر نمی‌تواند خوب باشد؛ اما هر چه دنیای ما به هم پیوند می‌خورد، این تنوع رویکردهای فرزندپروری، ممکن است کاهش یابد. در حقیقت، بیشتر کشورها طی ۵۰ سال گذشته، فردگراتر شده‌اند و این تحول، در کشورهایی که بیشترین توسعه اقتصادی را تجربه کرده‌اند، بارزتر است. کدام مورد زیر را نمی‌توان به درستی، از متن فوق، استنباط کرد؟

- ۱) نحوه فرزندپروری، تحت تأثیر فرهنگ جامعه مربوطه قرار دارد.
- ۲) به نظر می‌رسد که میان فردگرایی و توسعه اقتصادی، نوعی همبستگی وجود دارد.
- ۳) با تحولات اقتصادی، فرایند فرزندپروری نیز به شکل آرمانی خود، نزدیک‌تر می‌شود.
- ۴) ویژگی‌های فرزندپروری در هر جامعه‌ای، در طول زمان، ممکن است دچار تغییر شود.

۱۰- درحالی که گه‌گاه مقالاتی در تکذیب گرم شدن کره زمین چاپ می‌شوند، دانشمندان ۱۰ عامل مهم که گرم شدن کره زمین را اثبات می‌کند، به‌عنوان عوامل غیرقابل‌انکار این پدیده اعلام کردند. دانشمندان، بدون اشاره به عامل اصلی این پدیده، اعلام کردند شکی وجود ندارد که زمین از سال ۱۹۸۰ تاکنون، بیشتر از حد انتظار، گرم شده است. این گزارش می‌تواند تأییدی بر بیانیه مجمع بین‌الدول تغییر اقلیم سازمان ملل باشد که در سال ۱۹۹۷ اعلام کرد به احتمال ۹۰ درصد، این پدیده در حال وقوع است و باید همه کشورها دست به دست هم دهند و آن را متوقف سازند.

کدام مورد، فرض مستتر در بیانیه مجمع بین‌الدول تغییر اقلیم سازمان ملل است؟

- ۱) برای پدیده گرمایش زمین، راه حل وجود دارد.
- ۲) هر مشکل جهانی، تنها راه‌حلی جهانی دارد.
- ۳) کشور یا کشورهای خاصی را نباید مسئول گرمایش زمین دانست.
- ۴) یافتن علت وقوع گرم شدن زمین، در صورت همکاری جمعی، کاری شدنی است.

۱۱- متصدیان پارک «بهار»، به منظور افزایش جذابیت و جلب افراد بیشتر به پارک، اقدام به سرمایه‌گذاری جهت ایجاد زمین بازی بزرگی برای کودکان کردند و بخشی از محل مخصوص پیاده‌روی پارک را به آن اختصاص دادند. اندکی پس از اجرای پروژه مذکور، تعداد مراجعین به این پارک کاهش یافت که از این بابت، دکه‌ها و فروشگاه‌های کوچک داخل پارک نیز متضرر شدند.

کدام مورد، به منطقی‌ترین وجه، تناقض ظاهری موجود در متن را مرتفع می‌سازد؟

- ۱) در محلی که پارک بهار قرار دارد، تفرجگاه‌های دیگری نیز وجود دارد که خانواده‌ها برای گذران اوقات فراغت خود، آنها را به پارک ترجیح می‌دهند.
- ۲) پارک بهار در یک شهرک بازنشستگان قرار دارد که کودکان کمی در آنجا زندگی می‌کنند و مردم شهرک از پارک، جهت جمع شدن دور هم و پیاده‌روی استفاده می‌کنند.
- ۳) از قدیم‌الایام، آخر هر هفته، مسابقه‌های مختلفی از جمله مسابقه دو و پیاده‌روی در پارک بهار، برگزار می‌شود تا مردم را به ورزش روزانه عادت دهد.
- ۴) در چند سال اخیر، پارک بهار تنها پارکی نبوده و نیست که با اجرای پروژه‌های نوآورانه و مردم‌پسند، سعی در جذب مخاطب کرده است.

۱۲- هوا وزن دارد و به هر چیزی، فشار وارد می‌کند. بعضی بالن‌ها را با گاز هلیوم پر می‌کنند، چون هلیوم از هوا سبک‌تر است. بنابراین، اگر یک بالن را که از گاز هلیوم پر شده رها کنیم، به سرعت بالا می‌رود و سپس، ناگهان می‌ترکد. وقتی بالن بالا می‌رود، به سمت جاهایی حرکت می‌کند که فشار هوای کمتری دارد. در این حال، گاز داخل بالن در مقایسه با هوا، با قدرت بیشتری به دیواره‌های داخلی بالن فشار می‌آورد و سعی می‌کند، از بالن خارج شود. به این ترتیب، بالن

کدام مورد، به منطقی‌ترین وجه، جای خالی در متن را کامل می‌کند؟

- ۱) راهی غیر از رسیدن به تعادل ندارد
- ۲) کم‌کم باد می‌کند و بالاخره می‌ترکد
- ۳) نیز از کنترل خارج می‌شود
- ۴) از اوج گرفتن بازمی‌ایستد

۱۳- به‌تنهایی نمی‌شود خواب دیدن خود را تحت کنترل درآوریم. اما به‌تازگی روان‌شناسان توانسته‌اند کابوس‌های وحشتناک را مهار و آنها را درمان کنند. در این روش، روان‌شناس از بیمار می‌خواهد وقتی کابوس می‌بیند، به تماشای آن ادامه دهد و تلاش کند آن را به هر آنچه دوست دارد، تغییر دهد. نتایج یک آزمایش انجام‌شده در این زمینه، از موفقیت ۷۰ درصدی این روش، پس از یک دوره درمان دو تا چهار هفته‌ای حکایت دارد.

کدام مورد، در صورتی که صحیح فرض شود، ادعای متن را زیر سؤال می‌برد؟

- ۱) آزمایش مورد اشاره در متن، توان کنترل رویاهای معمولی را نیز باید لحاظ کند.
- ۲) فرد یا افرادی که در آزمایش شرکت کردند، به درمانگر خود، اطمینان کامل داشتند.
- ۳) وقتی بیماران، به درستی یک روش درمانی باور داشته باشند، فارغ از آنکه آن روش چه باشد، بر بیماری‌شان غلبه می‌کنند.
- ۴) پایایی نتایج هر آزمایش در حوزه روان‌شناسی، با تکرار چندباره آن در شرایط یکسان مشخص می‌شود.

کله ۱۴- ما از همه مشتریان یک شعبه فروشگاه زنجیره‌ای خود نظرسنجی کردیم و همه آنها موافق بودند که شبانه‌روزی بودن فروشگاه، ایده بسیار خوبی است. لازم است هرچه سریع‌تر، برنامه‌ای برای ۲۴ ساعته کردن تمام شعب فروشگاه بریزیم. خطای استدلالی متن فوق، کدام است؟

- (۱) تعبیر رابطه همبستگی به رابطه علت و معلول
(۲) معلول را قبل از علت گذاشتن
(۳) تعمیم نابه‌جا
(۴) قیاس

کله ۱۵- شمارش از چپ، میان انسان‌ها رواج دارد و حتی در زبانی مانند زبان فارسی، که از سمت راست نوشته و خوانده می‌شود، نوشتن اعداد متفاوت بوده و از چپ به راست است. دانشمندان مدعی‌اند که انسان‌ها و حیوانات، به‌صورت غریزی، از سمت چپ به راست شمارش می‌کنند، زیرا نیمکره راست مغز که اطلاعات را پردازش می‌کند، انجام فعالیت‌های بصری را به‌عهده دارد. از این‌رو، این‌طور به‌نظر می‌رسد که رفتار شمارش اعداد از سمت چپ، بیشتر رفتاری غریزی باشد تا اکتسابی.

کدام مورد، در صورتی که صحیح فرض شود، ادعای متن را به بهترین وجه تقویت می‌کند؟
(۱) تلاش‌های مکرر در عادت دادن افراد به شمارش از سمت راست، بی‌فایده بوده است.
(۲) بسیاری از رفتارهایی که در انسان غریزی هستند، در حیوانات نیز کاملاً غریزی هستند.
(۳) امروزه به کمک فناوری‌های جدید، می‌توان تأثیر فعالیت‌های مغزی در تعیین رفتار موجودات را توضیح علمی داد.
(۴) در شرایطی که افراد در حین دیدن یک فیلم آموزشی باید نکته‌برداری کنند، آنان از اعداد برای نشان دادن ترتیب اهمیت نکات یادداشتی استفاده می‌کنند.

بخش سوم: سؤالات تحلیلی

■ **راهنمایی:** در این بخش، توانایی تحلیلی شما مورد سنجش قرار می‌گیرد. سؤال‌ها را به دقت بخوانید و پاسخ صحیح را در پاسخنامه علامت بزنید.
راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر، به سؤال‌های ۱۶ تا ۱۹ پاسخ دهید.

۶ نفر به اسامی A، B، C، D، E و F که سه‌تای آنها مرد و سه تا زن هستند به یک مرکز مشاوره مراجعه می‌کنند. دوتا از مردها، همسر دوتا از زن‌ها هستند و دو نفر دیگر، هیچ نسبتی با هم ندارند، زوجین اول، زوجین دوم، مرد تنها و زن تنها (نه لزوماً به ترتیب)، مطابق محدودیت‌های زیر، برای مشاوره در یکی از موارد «حقوقی»، «تحصیلی»، «شغلی» و «خانوادگی» نزد یکی از مشاوران این مرکز ارجاع داده می‌شوند.

- برای مشاوره حقوقی، C و همسرش که فردی غیر از A است، مراجعه کرده‌اند.
- E و شوهرش که فردی غیر از C و D است، برای مشاوره‌ای، غیر از مشاوره خانوادگی مراجعه کرده‌اند.
- B که زن است، برای مشاوره شغلی مراجعه کرده است.

کله ۱۶- اگر D برای مشاوره خانوادگی مراجعه کرده باشد، A برای مشاوره در چه زمینه‌ای و همراه با چه کسی مراجعه کرده است؟
(۱) حقوقی - C (۲) تحصیلی - F (۳) تحصیلی - E (۴) خانوادگی - D

کله ۱۷- اگر F به تنهایی مراجعه کرده باشد، کدام مورد زیر، به‌طور قطع، صحیح است؟
(۱) D، برای مشاوره خانوادگی مراجعه کرده است.
(۲) A، برای مشاوره تحصیلی مراجعه کرده است.
(۳) A، به تنهایی مراجعه کرده است.
(۴) D، شوهر C است.

کله ۱۸- اگر A، فردی باشد که به تنهایی مراجعه کرده است، جنسیت چند نفر از ۶ نفر مراجعه‌کننده، به‌طور قطع مشخص می‌شود؟
(۱) ۶ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴) ۲

کله ۱۹- اگر C شوهر D نباشد، کدام‌یک از افراد زیر، قطعاً مرد هستند؟
(۱) D و F (۲) C و F (۳) A و F (۴) A و D

راهنمایی: با توجه به اطلاعات و شکل زیر، به سؤال‌های ۲۰ تا ۲۳ پاسخ دهید.

پنج گوی A، B، C، D و E (نه لزوماً به ترتیب)، مطابق شکل زیر، درون یک حلقه بزرگ قرار گرفته‌اند. در مرحله اول، ابتدا گوی وسط را برداشته و پشت آخرین گوی سمت راست می‌گذاریم و پس از جابه‌جایی و متعادل شدن گوی‌ها، گوی وسط را برداشته و پشت آخرین گوی سمت چپ قرار می‌دهیم. کل این فرایند را یک بار دیگر، در مرحله دوم انجام می‌دهیم. اطلاعات زیر، موجود است:

- پس از مرحله اول و قبل از شروع مرحله دوم، E اولین گوی از سمت چپ بوده است.
- قبل از مرحله اول، گوی A هیچ‌کدام از دو گوی انتهایی نبوده است.
- پس از مرحله دوم، گوی C دقیقاً سمت راست و چسبیده به گوی A قرار گرفته است.

بخش دوم: استدلال منطقی

۹- گزینه «۳» سایر گزینه‌ها از متن نتیجه می‌شوند، به گزینه (۲) در آخر متن اشاره شده است. به گزینه (۱) در قسمت ابتدایی متن اشاره شده است. گزینه (۴) هم از متن استنباط می‌شود؛ آنجا که گفته است بیشتر کشورها طی ۵۰ سال گذشته فردگراتر شده‌اند.

۱۰- گزینه «۱» با توجه به نتیجه‌گیری آخر متن بیانیه سال ۱۹۹۷ که اشاره شده است «باید همه کشورها دست به دست هم دهند و گرمایش زمین را متوقف سازند» می‌توان استنباط کرد که نویسنده متن فرض کرده است برای پدیده گرمایش زمین راه‌حل وجود دارد. سایر گزینه‌ها نامربوط هستند و به هیچ وجه نمی‌توانند فرض نویسنده متن باشند.

۱۱- گزینه «۲» در سؤالات تناقض در متن باید دنبال گزینه‌ای باشیم که به طرفین تناقض لطمه‌ای وارد نکند و ضمناً تناقض را توجیه کند. واضح است گزینه (۲) به وضوح علت این تناقض را توضیح داده است؛ چراکه پارک بهار در جایی قرار دارد که بیشتر افراد بازنشسته قرار دارند و کودکان کمی ساکن شهرک هستند و طبیعی است که کم کردن از فضای پیاده‌روی (که معمولاً افراد بازنشسته از آن استفاده می‌کنند) و اختصاص آن به فضای بازی کودک، جمعیت ورودی به پارک را کاهش می‌دهد.

۱۲- گزینه «۲» با توجه به ابتدای متن که گفته شده اگر یک بالن را با گاز هلیوم پر کنیم به سرعت بالا می‌رود و سپس ناگهان می‌ترکد، لذا در قسمت پایانی بهترین جمله عبارت داده شده در گزینه (۲) است.

۱۳- گزینه «۴» در متن گفته شده است که نتایج یک آزمایش انجام شده موفقیت‌آمیز بوده است. واضح است گزینه (۴) برای زیر سؤال بردن این ادعا بهترین گزینه است؛ چراکه اشاره می‌کند در حوزه روانشناسی آزمایش‌ها به شرطی مورد تأیید است که **تکرار چندباره** داشته باشد (نه یک بار).

۱۴- گزینه «۳» از اینکه از یک فروشگاه به صورت شبانه‌روزی استقبال شده، نتیجه‌گیری شده است که از تمام فروشگاه‌های شعب دیگر هم استقبال خواهد شد. این یک تعمیم نابه‌جا است و خطای این استدلال می‌باشد.

۱۵- گزینه «۱» نتیجه‌گیری متن این است که «عمل شمارش اعداد از چپ به راست» عملی غریزی است نه اکتسابی. می‌خواهیم این جمله را تأیید و تقویت کنیم. بهترین گزینه جمله داده شده در گزینه (۱) است که تأکید می‌کند تلاش‌های مکرر در عادت دادن و آموزش افراد جهت شمارش اعداد از سمت راست بی‌فایده بوده است (در واقع هیچ‌گونه اکتسابی از آموزش‌ها توسط افراد صورت نگرفته است).

بخش سوم: سؤالات تحلیلی

با توجه به صورت سؤال، دو زوج و یک زن مجرد و یک مرد مجرد وجود دارد و مشاوره‌ی هر یک از زوجها و هریک از افراد مجرد متفاوت است. حال به تحلیل داده‌های ارائه شده می‌پردازیم:

- برای مشاوره حقوقی، C و همسرش که فردی غیر از A است، مراجعه کرده‌اند.

تحلیل: C متأهل و همسرش A نیست.

- E و شوهرش که فردی غیر از C و D است برای مشاوره‌ی غیر از مشاوره خانوادگی مراجعه کردند.

E زن و متأهل است، نوع مشاوره‌اش حقوقی نیست؛ زیرا همسر C نیست (شغلی نیز نیست با توجه به اطلاع بعدی) **نوع مشاوره:** تحصیلی

- B که زن است برای مشاوره‌ی شغلی مراجعه کرده است.

تحلیل: B زن و مجرد است زیرا تنها زوج موجود، زوج E و همسرش و C و همسرش هستند. از آنجایی که نوع مشاوره C و همسرش حقوقی و E نیز خود، زن است، بنابراین نمی‌تواند متأهل باشد.

۱۶- گزینه «۳» D مشاوره خانوادگی دریافت کرده است.

با توجه به تحلیل‌ها و فرض سؤال، D باید مجرد و مرد باشد.

B و D تنها افراد مجرد هستند و A باید متأهل و همسر یکی از افراد C و یا E باشد که با توجه به فرضیات نمی‌تواند همسر C باشد، بنابراین همسر E است و مشاوره‌ی تحصیلی دریافت کرده است.

۱۷- گزینه «۲» F مشاوره‌ی تنهایی انجام داده است.

تحلیل: F مجرد و مرد است. بنابراین افراد A و D متأهل باید باشند و A همسر C نیست، بنابراین همسر E است و برای مشاوره تحصیلی مراجعه کرده است.

۱۸- گزینه «۲» A فردی باشد که به تنهایی مراجعه کرده است:

A مجرد و مرد است.

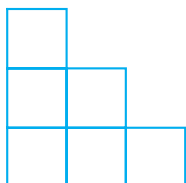
از قبل داریم: B زن است E زن است

از میان افراد باقی‌مانده F و D و C، تنها F می‌تواند همسر E باشد، بنابراین F نیز مرد است.

بخش سوم: سؤالات تحلیلی

■ راهنمایی: در این بخش، توانایی تحلیلی شما مورد سنجش قرار می‌گیرد. سؤال‌ها را به دقت بخوانید و پاسخ صحیح را در پاسخنامه علامت بزنید.
راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر، به سؤال‌های ۱۶ تا ۱۹ پاسخ دهید.

شش بلوک سیمانی A، B، C، D، E و F توسط علی، محمد و حسین (نه لزوماً به ترتیب) که یکی از آنها فقط یک بلوک، یک نفر دو بلوک و یک نفر سه بلوک را حمل کرده‌اند، مطابق شکل زیر، طوری در سه ستون روی هم چیده شده‌اند که بلوک‌های هر ستون (دوتایی و سه‌تایی)، توسط افراد مختلف گذاشته شده‌اند.

- فردی که دو بلوک گذاشته است، نه محمد بوده است و نه بلوک‌های E و F، جزو آن بلوک‌ها بوده‌اند.

- بلوک B توسط علی، دقیقاً روی بلوک D که توسط محمد گذاشته شده، قرار گرفته است.

- بلوک A، دقیقاً روی یکی از دو بلوکی قرار گرفته که توسط یک نفر حمل شده است.

- بلوک F، تنها بلوک ستونش نیست.

۱۶- اگر بلوک B در بالاترین ارتفاع ممکن قرار گرفته باشد، بلوک F را به‌طور قطع، چه کسی حمل کرده است؟

- (۱) علی (۲) محمد (۳) حسین (۴) نمی‌توان تعیین کرد.

۱۷- اگر بلوک A، زیر یک بلوک دیگر قرار داشته باشد، آن بلوک لزوماً کدام است؟

- (۱) F (۲) E (۳) D (۴) C

۱۸- اگر سه بلوک ردیف پایین (که با زمین در تماس هستند) را یک نفر گذاشته باشد، کدام مورد در خصوص بلوک A به‌طور قطع، صحیح است؟

- (۱) توسط کسی حمل شده است که سه بلوک حمل کرده است.
(۲) در بالاترین جای ممکن قرار گرفته است.
(۳) دقیقاً روی بلوک C قرار گرفته است.
(۴) زیر بلوک F قرار گرفته است.

۱۹- اگر بلوک E را حسین حمل کرده باشد، کدام مورد زیر، لزوماً صحیح است؟

- (۱) فردی که سه بلوک حمل کرده، محمد است.
(۲) حسین فقط یک بلوک حمل کرده است.
(۳) بلوک A توسط محمد حمل شده است.
(۴) بلوک F را حسین حمل کرده است.

راهنمایی: با توجه به اطلاعات و شکل زیر، به سؤال‌های ۲۰ تا ۲۳ پاسخ دهید.

از چهار نفر افراد یک خانواده به اسامی A، B، C و D با سنین متفاوت، یک نفر هر دو دُز واکسن کرونا را دریافت کرده، دو نفر فقط دُز اول و یک نفر هیچ دُزی را دریافت نکرده است. اطلاعات زیر در این خصوص موجود است.

- فردی که هر دو دُز واکسن را دریافت کرده است، نه B است و نه بزرگ‌ترین فرد خانواده.

- B، نه فردی است که هیچ دُزی از واکسن را نزده و نه از D کوچک‌تر است.

- C با اینکه از A کوچک‌تر است، ولی نسبت به وی، یک دُز بیشتر زده است.

۲۰- اگر جوان‌ترین فرد خانواده فقط یک دُز از واکسن کرونا را دریافت کرده باشد، کدام فرد به‌طور قطع، هر دو دُز واکسن را دریافت کرده است؟

- (۱) نفر دوم از لحاظ سن (۲) D (۳) C (۴) A

۲۱- اگر کسی که هر دو دُز واکسن را دریافت کرده، از D جوان‌تر باشد، کدام مورد زیر، لزوماً صحیح است؟

- (۱) D، هیچ دُزی از واکسن را دریافت نکرده است.
(۲) پیرترین فرد، هیچ دُزی را دریافت نکرده است.
(۳) A از B، تعداد دُز بیشتری دریافت کرده است.
(۴) C، فقط یک دُز واکسن را دریافت کرده است.

۲۲- اگر C از B بزرگ‌تر باشد، چند نفر از افراد خانواده، تعداد دُز واکسنی که دریافت کرده‌اند، به‌طور قطع مشخص می‌شود؟

- (۱) ۴ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴) صفر

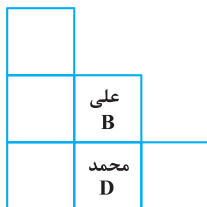
۲۳- اگر جوان‌ترین فرد، هیچ دُزی دریافت نکرده باشد، کدام مورد زیر، به‌طور قطع مشخص نمی‌شود؟

- (۱) نام فردی که هر دو دُز واکسن را زده است.
(۲) تعداد دُزهایی که به A تزریق شده است.
(۳) نام جوان‌ترین فرد خانواده
(۴) نام پیرترین فرد خانواده

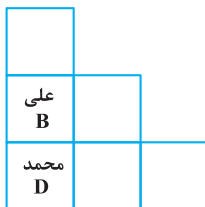
بخش سوم: سؤالات تحلیلی

■ برای پاسخ به سؤالات ۱۶ تا ۱۹ ابتدا اطلاعات داده شده را خلاصه می‌کنیم. شش بلوک سیمانی A, B, C, D, E و F داریم که علی، محمد و حسین آن‌ها را قرار داده‌اند. یکی از آن‌ها یک بلوک، دیگری دو تا و نفر سوم، سه تا را روی هم قرار داده است (البته نمی‌دانیم کدامشان!). حالا سراغ اطلاعات صورت سؤال می‌رویم.

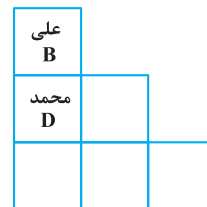
از اطلاع اول می‌دانیم که محمد یا یک بلوک گذاشته یا سه بلوک و شخصی که دو بلوک گذاشته بلوک‌های E و F را گذاشته است. وقتی به اطلاع دوم می‌رسیم می‌دانیم علی بلوک B و محمد بلوک D را گذاشته است. علی بلوک B را دقیقاً روی بلوک D که محمد گذاشته قرار داده است، پس سه حالت زیر قابل تصور است.

(ج)

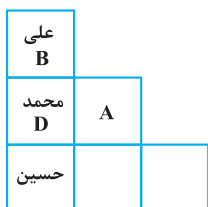
(ب)

(الف)

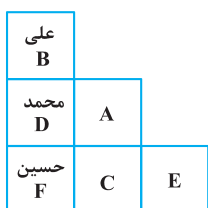
از اطلاع سوم می‌دانیم بلوک A در تک ستون نیست و از اطلاع چهارم می‌دانیم بلوک F هم در تک ستون نیست، خُب پس E و C می‌توانند در تک ستون قرار گرفته باشند. اما نمی‌دانیم کدامشان در تک ستون قرار دارد.

۱۶- گزینه «۳» با توجه به این که در این سؤال عنوان شده است B در بالاترین ارتفاع ممکن قرار گرفته است، پس حالت (الف) برقرار است. یعنی شکل مقابل را داریم:

حالت (الف)

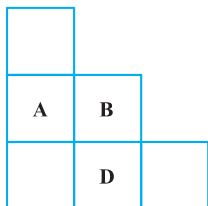
چون در متن ابتدایی داده شده در هر ستون بلوک‌ها توسط افراد مختلف چیده شده است، پس بلوک پایین در ستون سه‌تایی را قطعاً حسین قرار داده است. چون A روی یکی از دو بلوکی است که توسط یک نفر حمل شده است، پس زیر A قطعاً E و F نیست، چون در اطلاع اول گفتیم کسی که دو بلوک حمل کرده، E و F را حمل نکرده است و چون گفته شده F تنها بلوک ستونش نیست، پس F در ستون ۳ تایی است که حسین حمل کرده است. یعنی داریم:

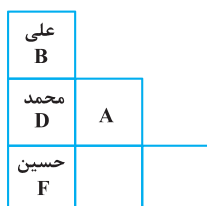
حالت (ج)

۱۷- گزینه «۱» وقتی گفته می‌شود A زیر یک بلوک دیگر قرار گرفته است و در اطلاع سوم گفته شده A بالای یک بلوک قرار دارد، پس فقط حالت (ج) را خواهیم داشت:

دوباره مانند سؤال قبل، واضح است F و E زیر A قرار ندارند و چون می‌دانیم F تنها بلوک ستونش نیست، پس F در ستون سه بلوکه و بالای A قرار دارد.

۱۸- گزینه «۲» اگر سه بلوک پایین را یک نفر گذاشته باشد، با توجه به این که در هر ستون (دوتایی یا سه‌تایی) باید افراد متفاوت باشند، پس در حالت (الف) حسین در ستون سه حالتی قرار می‌گیرد، هر سه بلوک پایین را حسین حمل کرده است، در حالت‌های (ب) و (ج) هم واضح است باید این کار را محمد کرده باشد، دنبال مکان قرارگیری بلوک A هستیم. می‌دانیم A روی یکی از دو بلوکی است که توسط یک نفر حمل شده است. پس A نمی‌تواند در حالت (الف) و (ب) در ستون دوتایی قرار گرفته باشد، چون آن وقت روی یکی از سه بلوکی که توسط یک نفر حمل شده قرار می‌گیرد! و این در تضاد با اطلاعات سؤال است. پس A در حالت (ج) قرار دارد و آن هم در بالاترین نقطه چون باز هم نمی‌تواند در ستون سه‌تایی در بلوک وسط باشد، چون دوباره روی یکی از سه بلوکی قرار می‌گیرد که توسط یک نفر حمل شده است.

حالت (الف)

۱۹- گزینه «۴» هر سه حالت (الف)، (ب) و (ج) را با فرض این که بلوک E را حسین حمل کرده بررسی می‌کنیم. در حالت (الف) می‌دانیم F در تک ستون نیست و با توجه به اطلاع سوم A باید در بالای ستون دو بلوکی قرار بگیرد. زیر A هم که گفتیم F نمی‌تواند قرار بگیرد، پس F باید در ستون سه بلوک قرار بگیرد و آن را حسین حمل کرده باشد. چون در یک ستون سه تایی باید سه نفر مختلف بلوک حمل کرده باشند بنابراین گزینه (۴) صحیح است. اما سراغ حالت (ب) می‌رویم.

در این حالت ابتدا دو حالت برای A در نظر می‌گیریم، A باید بالای یک بلوک باشد و برای این منظور دو حالت بیشتر نداریم:

حسین A		
علی B		
محمد D		

(۱)

حسین ?		
علی B	A	
محمد D		

(۲)

در حالت (۲) که واضح است حسین F را حمل کرده است، چون F باید در یکی از دو ستون ۲ بلوکه و یا سه بلوکه باشد و طبق اطلاع اول نمی‌تواند زیر A باشد، پس اگر حالت (۲) را در نظر بگیریم باز هم پاسخ به سؤال گزینه (۴) است.

اما اگر به (۱) توجه کنیم، علی باید شخصی باشد که دو بلوک حمل کرده است یعنی C یا F را حمل کرده. علی نمی‌تواند F را حمل کند، چون با اطلاع (۱) در تناقض است و از طرفی حسین باید بلوک سوم غیر از E را حمل کند تا شرایط مطرح شده ابتدایی برقرار باشد، (این که یک نفر یک بلوک، یک نفر دو بلوک و دیگری سه بلوک حمل کرده‌اند). پس در حالت (۱) هم پاسخ به سؤال این است که حسین F را حمل کرده است و با همین ترتیب با بررسی شرایط (ج) می‌توان به این نتیجه رسید که F را حسین حمل کرده است.

حسین A		
علی B	حسین F	
محمد D	علی C	حسین E

■ برای پاسخ به سؤالات ۲۰ تا ۲۳ ابتدا اطلاعات صورت سؤال را دقیق بررسی و در صورت امکان خلاصه می‌کنیم:

یک خانواده چهار نفره با نام‌های A، B، C و D داریم که یکی از آن‌ها دو دُز، دیگری هیچ دُز و دو نفر دیگر هم هر کدام یک دُز واکسن کرونا دریافت کرده‌اند. با توجه به اطلاع اول متوجه می‌شویم که B شخصی نیست که دو دُز واکسن دریافت کرده و بزرگترین فرد هم ۲ دُز زده است. با توجه به اطلاع دوم B قطعاً کوچک‌ترین فرد خانواده نیست و می‌دانیم که شخصی نیست که هیچ دُزی دریافت نکرده است. پس B قطعاً یکی از آن دو نفری است که یک دُز واکسن دریافت کرده است و بالاخره در اطلاع چهارم می‌دانیم که C یا یک دُز زده و A هیچ دُز و یا این که C همان شخصی است که ۲ دُز زده و A یک دُز زده است و البته می‌دانیم که C از A کوچک‌تر است. معلوم است که A یا B بزرگ‌ترین افراد هستند، با توجه به اطلاعات صورت سؤال ۶ حالت زیر را می‌توان تصور نمود.

→ بزرگ‌ترین فرد	→ بزرگ‌ترین فرد	→ بزرگ‌ترین فرد	→ بزرگ‌ترین فرد	→ بزرگ‌ترین فرد	→ بزرگ‌ترین فرد	→ بزرگ‌ترین فرد
A، ۲ دُز زده	A، ۲ دُز زده	A، ۲ دُز زده	A، ۲ دُز زده	B یک دُز	B یک دُز	B یک دُز
B یک دُز	B یک دُز	C	C	A	A	D
C	D	B یک دُز	D	C	D	A
D	C	D	D	D	C	C
حالت (۱)	حالت (۲)	حالت (۳)	حالت (۴)	حالت (۵)	حالت (۶)	حالت (۷)

۲۰- **گزینه «۲»** اگر جوان‌ترین فرد خانواده فقط یک دُز واکسن زده باشد، در این حالت در حالت (۱) و (۳) و (۴)، D یک دُز واکسن زده است و لاجرم C، ۲ دُز واکسن زده و A هیچ دُز، که این در تناقض با اطلاع سوم است (که گفته C از A یک دُز بیشتر زده)، پس حالت‌های (۲) و (۵) و (۶) مدنظر است که در تمام آن‌ها C یک دُز، D، ۲ دُز و A هیچ دُز زده است.

۲۱- **گزینه «۱»** با توجه به این اطلاع در حالت (۲) یا (۵) و یا (۶) هستیم و لزوماً A یک دُز دریافت کرده است (با توجه به اطلاع سوم) و لذا D هیچ دُزی دریافت نکرده است.

۲۲- **گزینه «۳»** اگر C بزرگ‌تر از B باشد، یعنی در حالت (۳) هستیم که فقط دُز واکسن B معلوم است که یک دُز زده است.

۲۳- **گزینه «۴»** با توجه به این حالت واقعاً نمی‌توان گفت B یا A کدامشان پیرترین فرد خانواده هستند (در حالت (۱) تا (۳)، A و در حالت (۴) تا (۶)، B پیرترین فرد است). دقت کنید نام جوان‌ترین فرد معلوم می‌شود، چون جوان‌ترین فرد یا C است یا D و چون با توجه به اطلاع سوم صورت سؤال C نمی‌تواند هیچ دُزی دریافت نکرده باشد، پس D همان فرد است. در واقع یکی از حالت‌های (۴)، (۳) و (۱) را داریم. در حالت (۱) و (۴) می‌شود گفت که C، ۲ دُز و A یک دُز را دریافت کرده است. پس نام فردی که ۲ دُز واکسن دریافت کرده است هم معلوم می‌شود. با همین استدلال تعداد دُزهای A هم معلوم است که این یعنی گزینه (۲) نمی‌تواند صحیح باشد.

راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر، به سؤال‌های ۲۰ تا ۲۳ پاسخ دهید.

فردی از هر کدام از ۶ نوع خشکبار بادام، گردو، عنب، انجیر خشک، توت خشک و زرشک فقط یک بسته یک کیلوگرمی در اختیار دارد. او قرار است با رعایت محدودیت‌های زیر، آن‌ها را در سه جعبه در اندازه‌های کوچک با گنجایش یک بسته، متوسط با گنجایش دو بسته و بزرگ با گنجایش سه بسته جا دهد.

– عنب، نه در جعبه کوچک قرار می‌گیرد و نه همراه با توت خشک در یک جعبه مشترک.

– بسته‌های گردو و بادام، در دو جعبه متفاوت و بسته‌های انجیر خشک و توت خشک نیز در دو جعبه متفاوت قرار می‌گیرند.

– اگر جعبه بزرگ حاوی زرشک یا عنب باشد، حاوی گردو نخواهد بود.

۲۰- اگر در جعبه کوچک بادام قرار داده شود، کدام مورد زیر صحیح است؟

- (۱) توت خشک و زرشک، در یک جعبه قرار داده می‌شوند.
(۲) انجیر خشک و زرشک، در یک جعبه قرار داده می‌شوند.
(۳) توت خشک، در جعبه بزرگ قرار داده می‌شود.
(۴) عنب، در جعبه متوسط قرار داده می‌شود.

۲۱- بادام به همراه کدام محصول می‌تواند در بسته متوسط قرار داده شود؟

- (۱) زرشک (۲) عنب (۳) انجیر خشک (۴) توت خشک

۲۲- اگر بسته توت خشک در جعبه بزرگ قرار داده شود، کدام مورد زیر، لزوماً صحیح نیست؟

- (۱) زرشک در جعبه بزرگ خواهد بود.
(۲) عنب در جعبه متوسط خواهد بود.
(۳) گردو در جعبه کوچک قرار داده می‌شود.
(۴) بادام در جعبه بزرگ قرار داده می‌شود.

۲۳- اگر بسته‌های عنب و انجیر خشک، نه در یک جعبه مشترک قرار بگیرند و نه هیچ کدام در جعبه کوچک، زرشک به‌طور قطع در کدام جعبه قرار می‌گیرد؟

(۱) بزرگ (۲) متوسط (۳) کوچک (۴) در جعبه‌ای که حاوی گردو هم هست.

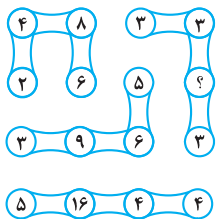
بخش چهارم: حل مسئله

راهنمایی: این بخش از آزمون استعداد، از انواع مختلف سؤال‌های کمی، شامل مقایسه‌های کمی، استعداد عددی و ریاضیاتی، حل مسئله و... تشکیل شده است.

• توجه داشته باشید به‌خاطر متفاوت بودن نوع سؤال‌های این بخش از آزمون، هر سؤال را براساس دستورالعمل ویژه‌ای که در ابتدای هر دسته سؤال آمده است، پاسخ دهید.

راهنمایی: هر کدام از سؤال‌های ۲۴ تا ۲۷ را به‌دقت بخوانید و جواب هر سؤال را در پاسخنامه علامت بزنید.

۲۴- در شکل زیر، بین اعداد ارتباط خاص و یکسانی برقرار است. به جای علامت سؤال، کدام عدد باید قرار بگیرد؟

(۱) ۶

(۲) ۹

(۳) ۱۲

(۴) ۱۵

۲۵- در شکل زیر، یک مستطیل با نسبت اضلاع ۳ به ۵ دیده می‌شود که دو مثلث متساوی‌الساقین از آن جدا شده است. مساحت ناحیه باقیمانده

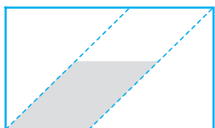
که سایه خورده، چند درصد مساحت مستطیل اولیه است؟

(۱) ۴۸

(۲) ۴۶

(۳) ۴۰

(۴) ۳۲

۲۶- X، یک و نیم برابر Y وزن دارد. اگر X، ۳۰ درصد کاهش وزن بدهد، Y چند درصد باید افزایش وزن بدهد تا مجموع وزن آن‌ها ۱۰ درصد افزایش یابد؟

(۱) ۲۰

(۲) ۴۵

(۳) ۶۰

(۴) ۷۰

۲۷- تعدادی مدارنگی در اختیار داریم. آن‌ها را به بسته‌های ۴ تایی و ۶ تایی طوری تقسیم می‌کنیم که تعداد بسته‌های ۴ تایی به ۶ تایی، به نسبت ۵ به ۳ شوند و نهایتاً ۵ مدارنگی اضافه می‌آید. کدام مورد می‌تواند تعداد مدارنگی‌های اولیه را نشان دهد؟

(۱) ۸۳

(۲) ۱۱۹

(۳) ۱۵۵

(۴) ۱۹۱

راهنمایی: سؤال ۲۸، شامل دو مقدار یا کمیت است، یکی در ستون «الف» و دیگری در ستون «ب». مقادیر دو ستون را با یکدیگر مقایسه کنید و با توجه به دستورالعمل، پاسخ صحیح را به شرح زیر تعیین کنید:

- اگر مقدار ستون «الف» بزرگ‌تر است، در پاسخنامه گزینه (۱) را علامت بزنید.
- اگر مقدار ستون «ب» بزرگ‌تر است، در پاسخنامه گزینه (۲) را علامت بزنید.
- اگر مقادیر دو ستون «الف» و «ب» با هم برابر هستند، در پاسخنامه گزینه (۳) را علامت بزنید.
- اگر براساس اطلاعات داده شده در سؤال، نتوان رابطه‌ای را بین مقادیر دو ستون «الف» و «ب» تعیین نمود، در پاسخنامه گزینه (۴) را علامت بزنید.

ک ۲۸- در یک دوره جام جهانی فوتبال، به ازای هر ۲ گل به ثمر رسیده، ۳ کارت زرد داده شده و به ازای هر ۲ کارت زرد داده شده، ۵ ضربه کرنر اعلام شده است.

(الف)

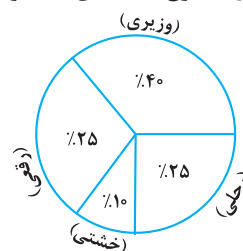
(ب)

تعداد گل‌های به ثمر رسیده در	تعداد کارت‌های زرد داده شده، در
این جام جهانی، در حالی که ۹۰	حالی که تعداد کرنرها از تعداد
ضربه کرنر اعلام شده باشد.	گل‌ها، ۴۴ عدد بیشتر بوده است.

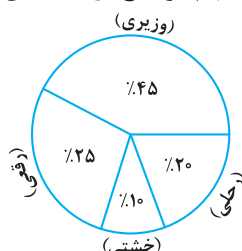
راهنمایی: با توجه به اطلاعات و نمودارهای زیر، به سؤال‌های ۲۹ و ۳۰ پاسخ دهید.

یک ناشر، کتاب‌های خود را در چهار قطع «وزیری»، «رقعی»، «خشتی» و «رحلی» در دو گروه A و B به چاپ رسانده است و نسبت کتاب‌های گروه A به B، یک به چهار است. نمودار ۱، سهم هر قطع از مجموع کتاب‌های منتشر شده و نمودار ۲، سهم هر قطع در کتاب‌های گروه B را نشان می‌دهد.

نمودار ۱: «سهم هر قطع از مجموع کتاب‌های منتشر شده»

نمودار ۲: «سهم هر قطع در کتاب‌های گروه B»

ک ۲۹- تعداد کتاب‌های گروه B که در قطع خشتی به چاپ رسیده‌اند، تقریباً چند درصد از کل کتاب‌هایی هستند که در قطع وزیری به چاپ رسیده‌اند؟

(۴) ۱۶/۷

(۳) ۱۳/۳

(۲) ۸/۳

(۱) ۶/۷

ک ۳۰- به ازای هر کتابی که در قطع رقی در گروه A به چاپ رسیده، در مجموع چند کتاب در قطع وزیری به چاپ رسیده است؟

(۴) ۲

(۳) ۴

(۲) ۶

(۱) ۸

۲۲- گزینه «۳» اگر توت خشک در جعبه بزرگ قرار داده شود، با توجه به داده اول، عنب باید در جعبه متوسط قرار داده شود. طبق داده دوم انجیر خشک باید در یکی از دو جعبه اول یا دوم باشد. همچنین از بین بادام و گردو نیز یک کدام باید در جعبه کوچک یا متوسط قرار گیرد. بنابراین گردو و انجیر خشک می‌توانند در یکی از دو جای باقی‌مانده، در جعبه متوسط و کوچک قرار گیرند. لذا گزینه (۳) لزوماً صحیح نیست.

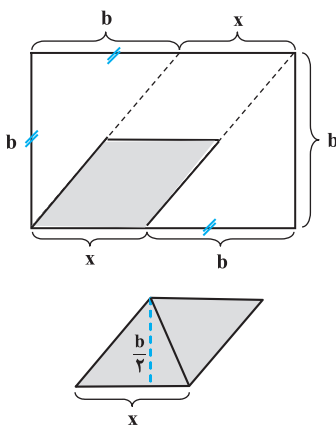
۲۳- گزینه «۱» اگر عنب و انجیر در جعبه کوچک و نه در یک جعبه مشترک قرار گیرند، با توجه به داده اول و دوم، توت خشک فقط می‌تواند در جعبه کوچک قرار بگیرد. عنب و انجیر خشک هرکدام در یکی از جعبه‌های خالی متوسط و بزرگ قرار می‌گیرند. با توجه به داده دوم، گردو نیز همین حالت را داشته پس زرشک باید در جعبه بزرگ قرار گیرد.

بخش چهارم: حل مسئله

$$3 \times 3 = 3 + ? \Rightarrow ? = 6$$

۲۴- گزینه «۱» در هر ترکیب به صورت $(c)(b)(c)(d)$ رابطه به صورت $ad = b + c$ است. بنابراین داریم:

۲۵- «هیچ کدام از گزینه‌ها صحیح نیست.» اطلاعات صورت سؤال را جمله به جمله پیاده می‌کنیم:

فرض می‌کنیم عرض مستطیل b باشد، با توجه به صورت سؤال باید طول مستطیل $\frac{5}{3}b$ باشد. چون مثلث‌ها متساوی‌الساقین هستند، اندازه ضلعی که روی طول مستطیل قرار دارد هم برابر با b است و چون طول مستطیل $\frac{5}{3}b$ است، پس مقدار x برابر با $x = \frac{5}{3}b - b = \frac{2}{3}b$ می‌باشد. متوازی‌الاضلاعی که مساحت آن مورد نظر است، مجموع مساحت دو مثلث است، پس کافیت مساحت یک مثلث را حساب کنیم. فرض اینکه دو متوازی‌الاضلاع مساوی هم هستند، ارتفاع مثلث $\frac{b}{3}$ می‌شود.

$$\text{مساحت یک مثلث} = \frac{1}{2} \times \frac{2}{3}b \times \frac{b}{3} = \frac{b^2}{9}$$

پس مساحت متوازی‌الاضلاع برابر با $\frac{b^2}{3} = 2 \times \frac{b^2}{9}$ می‌شود. اما باید مساحت مستطیل که عرض آن b و طول آن $\frac{5}{3}b$ است را حساب کنیم:

$$\text{مساحت مستطیل} = \frac{5}{3}b \times b = \frac{5}{3}b^2$$

حالا سراغ نسبت خواسته شده می‌رویم:

$$\frac{\text{مساحت متوازی‌الاضلاع}}{\text{مساحت مستطیل}} = \frac{\frac{b^2}{3}}{\frac{5}{3}b^2} = \frac{1}{5} \xrightarrow{\text{صورت و مخرج ضربدر ۲۰}} \frac{20}{100} = \text{نسبت خواسته شده}$$

متأسفانه جواب صحیح در گزینه‌ها موجود نیست و ظاهراً سازمان سنجش در تصحیح پاسخنامه این سؤال را حذف کرده است! موضوع دیگر این که در صورت سؤال یک اشکال اساسی وجود داشت و ما در واقع با فرض ذهن طراح، سؤال را حل کردیم و به جواب ۲۰ درصد رسیدیم. آن اشکال این بود که ما فرض کردیم دو متوازی‌الاضلاع یکسان و برابرند و برای همین ارتفاع را دقیقاً $\frac{b}{3}$ در نظر گرفتیم و این در صورت سؤال ذکر نشده بود و به صورت چشمی شاید این‌طور به نظر برسد ولی در ریاضیات بحث چشمی مطرح نیست!!

۲۶- گزینه «۴» اطلاعات صورت سؤال را به زبان ریاضی بیان می‌کنیم:

$$x = 1/\Delta y = \frac{2}{3}y \Rightarrow y = \frac{2}{3}x$$

$$(x + \frac{30}{100}x) + (y + \frac{a}{100}y) = \frac{110}{100}(x + y)$$

y را برحسب x در رابطه‌ی دوم جایگزین می‌کنیم و دنبال a هستیم:

$$\frac{70}{100}x + \frac{2}{3}x + \frac{a}{100}(\frac{2}{3}x) = \frac{110}{100}(x + \frac{2}{3}x) \xrightarrow{\text{طرفین ضربدر ۳۰۰}} 210x + 200x + 2ax = 110 \times 5x$$

$$\xrightarrow{\text{حذف } x \text{ از طرفین}} 210 + 200 + 2a = 550 \Rightarrow 2a = 550 - 410 \Rightarrow 2a = 140 \Rightarrow \boxed{a = 70}$$

$$\frac{x}{y} = \frac{5}{3} \Rightarrow x = \frac{5}{3}y$$

۲۷- گزینه «۲» تعداد بسته‌های ۴ تایی را x و تعداد بسته‌های ۶ تایی را y می‌نامیم. معادله‌ی مقابل را داریم:

تعداد مدادرنگی‌های اولیه طبق گفته سؤال برابر با $4x + 6y + 5$ است، چون $x = \frac{5}{3}y$ لذا تعداد مدادرنگی‌ها برابر با مقدار زیر است:

$$\text{تعداد مدادرنگی‌ها} = 4\left(\frac{5}{3}y\right) + 6y + 5 = \frac{20}{3}y + 6y + 5 = \frac{38y}{3} + 5$$

چون در صورت سؤال کلمه‌ی می‌تواند ذکر شده، باید با مقداردهی به y ، گزینه‌ها را بررسی کنیم:

دقت کنید که y ‌های انتخاب باید حتماً مضرب ۳ باشد و طوری انتخاب شود که اعداد نزدیک به گزینه‌ها حاصل شود.

$$y = 6 \Rightarrow \text{گزینه (۱) غلط است.} \Rightarrow \frac{38}{3} \times 6 + 5 = 79 \Rightarrow \text{تعداد مدادرنگی‌ها} = 79$$

$$y = 9 \Rightarrow \text{گزینه (۲) صحیح است.} \Rightarrow \frac{38}{3} \times 9 + 5 = 114 + 5 = 119 \Rightarrow \text{تعداد مدادرنگی‌ها} = 119$$

پس گزینه (۲) جواب صحیح است. برای تمرین گزینه‌های (۳) و (۴) را باهم بررسی می‌کنیم:

$$y = 12 \Rightarrow \text{گزینه (۳) غلط است.} \Rightarrow \frac{38}{3} \times 12 + 5 = 4 \times 38 + 5 = 157 \Rightarrow \text{تعداد مدادرنگی‌ها} = 157$$

$$y = 15 \Rightarrow \text{گزینه (۴) غلط است.} \Rightarrow \frac{38}{3} \times 15 + 5 = 5 \times 38 + 5 = 195 \Rightarrow \text{تعداد مدادرنگی‌ها} = 195$$

۲۸- گزینه «۳» تعداد گل‌ها را x ، تعداد کارت‌های زرد را y و تعداد کرنرها را z در نظر می‌گیریم. طبق صورت سؤال روابط زیر را داریم:

$$\frac{x}{y} = \frac{2}{3} \Rightarrow x = \frac{2}{3}y, \quad \frac{y}{z} = \frac{2}{5} \Rightarrow y = \frac{2}{5}z, \quad x = \frac{2}{3}\left(\frac{2}{5}z\right) \Rightarrow \frac{2}{15}z$$

حالا سراغ محاسبه‌ی ستون‌ها می‌رویم. در ستون الف، مقدار z برابر ۹۰ داده شده و باید مقدار x محاسبه شود.

$$x = \frac{2}{15} \times 90 = 4 \times 6 = 24 \Rightarrow \text{مقدار ستون (الف)} = 24$$

در ستون (ب) تساوی $z - x = 44$ داده شده و باید مقدار y را حساب کنیم:

$$z - x = 44 \xrightarrow[\substack{z = \frac{5}{2}y \\ x = \frac{2}{3}y}]{\substack{z = \frac{5}{2}y \\ x = \frac{2}{3}y}} \frac{5}{2}y - \frac{2}{3}y = 44$$

$$\Rightarrow \left(\frac{15-4}{6}\right)y = 44 \Rightarrow \frac{11}{6}y = 44 \Rightarrow \frac{y}{6} = 4 \Rightarrow y = 24$$

چون مقدار دو ستون برابر شد، پس باید گزینه (۳) به‌عنوان جواب انتخاب شود.

$$\frac{n(A)}{n(B)} = \frac{\text{تعداد کتاب‌های گروه A}}{\text{تعداد کتاب‌های گروه B}} = \frac{1}{4} \Rightarrow n(A) = \frac{n(B)}{4}$$

۲۹- گزینه «۳»

$$\begin{aligned} \frac{\text{تعداد کتاب‌های گروه خشتی}}{\text{کل کتاب‌هایی که وزیری به چاپ نرسیده است}} &= \frac{\frac{10}{100} \times n(B)}{\frac{(100-45)}{100} \times n(B) + \frac{(100-40)}{100} \times n(A)} \times 100 \\ \Rightarrow \frac{\frac{10}{100} \times n(B)}{\frac{60}{100} [n(A) + n(B)]} &= \frac{\frac{1}{10} n(B)}{\frac{6}{10} \times \frac{5}{4} n(B)} = \frac{1}{6 \times 5} = \frac{4}{30} = 13/3 \end{aligned}$$

۳۰- گزینه «۱»

$$\frac{\text{کتاب‌های وزیری}}{\text{کتاب‌های رقی}} = \frac{\frac{40}{100} n(A) + \frac{45}{100} n(B)}{\frac{25}{100} n(A)} = \frac{\frac{2}{5} (n(A) + n(B))}{\frac{1}{4} n(A)} = n(A) = \frac{n(B)}{4} \Rightarrow n(B) = 4n(A) *$$

$$* \Rightarrow \frac{1}{5} \times \frac{5(n(A))}{n(A)} = 1$$

سؤالات برنامه‌ریزی درسی

مجموعه دروس تخصصی (فلسفه، مبانی و اصول تربیت - آمار و روش تحقیق (کمی و کیفی) - نظریه‌های یادگیری و الگوهای تدریس - اصول و مبانی برنامه‌ریزی درسی)

- ۱- کشف مبانی و اصول تربیت، براساس کدام یک از مبانی تربیت ممکن می‌شود؟
 (۱) علمی و فلسفی (۲) علمی (۳) فلسفی (۴) دینی
- ۲- عقیده زیر بیشتر به کدام مبنای وجود آدمی اشاره دارد؟
 «احساس می‌کنم آزادم آنچه را برایم خوشایند است انجام دهم»
 (۱) اجتماعی (۲) اخلاقی (۳) طبیعی (۴) فلسفی
- ۳- اهمیت تربیت آدمی مرهون کدام ویژگی است؟
 (۱) اراده و اختیار (۲) پیچیدگی زندگی (۳) تجارب ارزنده نسل‌ها (۴) کمال‌طلبی
- ۴- در عبارت زیر «سرمایه مثبت» به چه وجهی از برنامه درسی بیشتر اشاره دارد؟
 «هدف تربیت کمتر دارا شدن سرمایه‌ای مثبت است تا کسب آمادگی‌هایی که تحصیل چنین سرمایه‌ای را تسهیل کند.»
 (۱) ارزشیابی (۲) روش (۳) محتوا (۴) هدف
- ۵- کدام مورد درباره تربیت، درست است؟
 (۱) متخصصان رشته‌های روان‌شناسی و جامعه‌شناسی تصور درستی از تربیت دارند.
 (۲) هر بزرگسالی به شرط آن که پدر یا مادر شود تصور درستی از تربیت دارد.
 (۳) هر شخصی که عقل سلیم داشته باشد تصور درستی از تربیت دارد.
 (۴) متخصصان رشته تربیت هم درباره تصور تربیت دچار خطا می‌شوند.
- ۶- کدام یک از مراحل تربیت، نقش حیاتی بیشتری دارد؟
 (۱) تأدیب (۲) تعلیم (۳) تربیت خود (۴) پرستاری
- ۷- کدام عبارت ویژگی مرحله تأدیب را بهتر بیان می‌کند؟
 (۱) به کودک اجازه می‌دهد رفتار فطری خود را تقویت کند.
 (۲) باعث تعادل قوا در جریان رشد آدمی می‌شود.
 (۳) طبیعت خام و خشن کودک را رام می‌کند.
 (۴) جنبه مثبت تعلیم و تربیت است.
- ۸- تعریف مفهوم «پداگوژی» کدام است؟
 (۱) هر نظریه درباره تعلیم و تربیت را گویند.
 (۲) تکنیک‌های عملی یا فهرست دستورالعمل‌های مبتنی بر علوم انسانی است.
 (۳) نظریه‌ای عملی است و موضوعش تفکر درباره نظام‌ها و شیوه‌های تربیتی می‌باشد.
 (۴) مجموعه دستورالعمل‌های آموزشی و پرورشی است که لازمه کار معلم و شاگرد می‌باشد.
- ۹- معنای «انقلاب کپرنیکی» در تعلیم و تربیت کدام است؟
 (۱) تغییر هسته مرکزی تعلیم و تربیت
 (۲) افزایش نقش ارزشیابی در برنامه درسی
 (۳) دگرگونی در نقش و اهمیت برنامه درسی
 (۴) جابه‌جایی نقش محتوا و اهداف در نظام‌های تربیتی
- ۱۰- آیا حیوانات هم نیاز به تربیت شدن دارند، چرا؟
 (۱) بله، چون کمال آن‌ها متأخر از وجود آن‌ها است.
 (۲) خیر، چون وجودشان هم‌پایه کمال آن‌ها است.
 (۳) بله، چون کمال آن‌ها مقدم بر وجود آن‌ها است.
 (۴) خیر، چون وجودشان مقدم بر کمال آن‌ها است.
- ۱۱- خودکار بار آوردن دانش آموز، مطلوب کدام اصل از اصول آموزش و پرورش است؟
 (۱) فعالیت (۲) حریت (۳) کمال (۴) تفرد
- ۱۲- «استفاده از غنای محیط و قرار دادن کودک در معرض تحریکات مناسب»، راه حل کدام یک از تناقضات تربیتی است؟
 (۱) حریت و تناسب عمل و وضع (۲) تفرد و اجتماع (۳) حریت و سندیت (۴) فعالیت و کمال

- ۱۳- کدام فلسفه تربیتی، به روش تعلیم و تربیت بیش از هدف آن اهمیت می‌دهد؟
 (۱) پندارگرایی (۲) عمل‌گرایی (۳) واقع‌گرایی (۴) وجودگرایی
- ۱۴- برنامه درسی مبتنی بر موضوع مواد درسی براساس دیدگاه کدام مکتب تربیتی مطرح شده است؟
 (۱) پایدارگرایی (۲) پیشرفت‌گرایی (۳) تحلیل منطقی (۴) عمل‌گرایی
- ۱۵- کدام‌یک در زمره فیلسوفانی است که به دنبال نجات فردی بودند؟
 (۱) ارسطو (۲) افلاطون (۳) زنون (۴) فلوپین
- ۱۶- موضوع آنتولوژی (Ontology) در فلسفه مربوط به کدام حوزه است؟
 (۱) انسان‌شناسی (۲) خداشناسی (۳) معرفت‌شناسی (۴) متافیزیک
- ۱۷- در کدام دیدگاه تربیتی بازسازی دائم معلومات قبلی در پرتو اکتشافات جدید اهمیت دارد؟
 (۱) پایدارگرایی (۲) پیشرفت‌گرایی (۳) بنیادگرایی (۴) بازسازی‌گرایی
- ۱۸- نخستین فردی که تعلیم و تربیت را از صورت امری اتفاقی و بدون نقشه خارج ساخت و آن را امری منظم و حاوی روش خاص دانست چه کسی بود؟
 (۱) کمینیوس (۲) مونتینی (۳) فروبل (۴) هربارت
- ۱۹- به نظر ارسطو، تربیت چه بعدی از ابعاد آدمی، او را به سوی هنر اخلاقی رهنمون می‌گردد؟
 (۱) احساسات (۲) تندرستی (۳) خرد (۴) نیک‌بختی
- ۲۰- آزادی در فلسفه هستی‌گرا، به کدام معنا است؟
 (۱) آزادی نیروی آماده برای عمل است.
 (۲) آزادی فی‌نفسه هدف است.
 (۳) آزادی یک آرمان است.
 (۴) آزادی نیروی لایتغیر است.
- ۲۱- اگر قصد مقایسه توزیع نمرات پیشرفت تحصیلی دو گروه را داشته باشید، کدام نمودار برای این کار مناسب است؟
 (۱) جعبه‌ای (۲) دایره‌ای (۳) هیستوگرام (۴) چندضلعی
- ۲۲- در آزمون آنوای دوعاملی بین‌گروهی، مخرج آزمون F برای آزمودن اثر عامل A و اثر عامل B، به ترتیب کدام است؟
 (۱) MS_A, MS_B (۲) MS_{AB}, MS_B (۳) MS_W, MS_W (۴) MS_{AB}, MS_W
- ۲۳- در صورتی که اختلاف بین نمرات استاندارد T دو آزمودنی برابر با ۸ باشد، اختلاف نمرات آن‌ها براساس نمرات استاندارد IQ کدام است؟
 (۱) ۱۰ (۲) ۱۲ (۳) ۱۵ (۴) ۴۰
- ۲۴- با توجه به اینکه هدف از پیش‌بینی کاهش واریانس متغیر وابسته است، اگر به هیچ متغیر مستقلی دسترسی نداشته باشیم، کدام آماره، کمینه واریانس را فراهم می‌کند؟
 (۱) میانگین (۲) میانه (۳) انحراف متوسط (۴) انحراف استاندارد
- ۲۵- کدام مورد درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را، به ترتیب نشان می‌دهد؟
 - نرمال بودن توزیع نمونه‌گیری برای ایجاد فاصله اطمینان شرط لازم است.
 - برای ایجاد فاصله اطمینان انحراف استاندارد جامعه باید مشخص باشد.
 - خطای معیار میانگین تابع واریانس جامعه است.
 (۱) نادرست - درست - نادرست (۲) درست - نادرست - نادرست (۳) درست - نادرست - درست (۴) نادرست - نادرست - درست
- ۲۶- اگر $\mu = 10$ ، $\sigma_x = 2$ و $z = 1$ باشد، فاصله نمره x از μ برابر چند است؟
 (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۱۰ (۴) ۲۰
- ۲۷- در آزمایش تأثیر داروی X روی بیماری Y از ۱۰ بیمار استفاده شده است، احتمال رد فرضیه صفر (null) در کدام حالت بیشتر است؟
 (۱) ۵ نتیجه مثبت و ۵ منفی (۲) ۸ نتیجه منفی و ۲ مثبت (۳) ۹ نتیجه مثبت و ۱ منفی (۴) ۱۰ نتیجه منفی و ۰ مثبت
- ۲۸- متغیر تصادفی $\frac{(n-1)S^2}{\sigma^2}$ دارای چه توزیعی است و درجات آزادی آن کدام است؟
 (۱) $n-1, t$ (۲) $n-1, \chi^2$ (۳) n, F (۴) ∞, Z

۲۹- براساس بحث توان آزمون، کدام مورد درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را به ترتیب نشان می‌دهد؟

- منظور از اثر، تفاوت بین دو میانگین است.

- توان به معنی توانایی آزمون در پیدا کردن اثر است.

- توان یعنی توانایی رد فرض صفر در صورت نادرست بودن آن است.

- توان در مقیاس ۰ تا ۱ اندازه‌گیری می‌شود.

(۲) درست - درست - درست - درست

(۱) نادرست - درست - درست - درست

(۴) درست - درست - درست - نادرست

(۳) نادرست - نادرست - درست - نادرست

۳۰- کدام مورد، از تفاوت‌های اصلی بین روش علمی و استدلال استقرایی است؟

(۱) مشاهده کردن

(۲) تعمیم‌دهی نتایج

(۳) استنتاج کردن

(۴) استفاده از فرضیه

۳۱- تعمیم نتایج حاصل از کدام روش نمونه‌گیری باید با احتیاط صورت گیرد؟

(۱) هدفمند

(۲) طبقه‌ای

(۳) خوشه‌ای

(۴) منظم

۳۲- برای کدام متغیر، تعریف عملیاتی آزمایشی مناسب‌تر است؟

(۱) پیشرفت تحصیلی

(۲) روش تدریس

(۳) زمان واکنش

(۴) هوش

۳۳- برای پاسخگویی به سؤال زیر کدام روش پژوهش مناسب‌ترین است؟

«آیا نوجوانانی که ماری‌جوآنا مصرف می‌کنند به رفتارهای پرخطر دست می‌زنند؟»

(۱) آزمایشی

(۲) پیمایشی

(۳) علی - مقایسه‌ای

(۴) همبستگی

۳۴- در یک آزمایش برای اندازه‌گیری وزن از ترازویی استفاده شد که فنرهای آن در طول آزمایش ضعیف می‌شوند به طوری که در پس‌آزمون وزن

کمتری را نشان می‌دهد، در این مثال تهدید موردنظر مربوط به کدام روایی بوده و آن را چه می‌نامند؟

(۱) روایی بیرونی - اثر آزمون

(۲) روایی بیرونی - اثر ابزار

(۳) روایی درونی - اثر آزمون

(۴) روایی درونی - اثر ابزار

۳۵- در کدام مورد، استفاده از روش‌های پژوهش کمی مناسب‌ترین است؟

(۱) فرضیه پژوهشی از نوع قیاسی باشد.

(۲) هدف ساخت نظریه و تشریح آن باشد.

(۳) مطالعه عمیق و با جزئیات پدیده مدنظر باشد.

(۴) اطلاعات اندکی درباره موضوع پژوهش در دسترس باشد.

۳۶- به منظور بازنمایی نحوه تعامل معلمان و دانش‌آموزان در فضای کلاس درس، کدام روش از بیشترین تناسب برخوردار است؟

(۱) اقدام‌پژوهی

(۲) پدیدارشناسی

(۳) مطالعه موردی

(۴) نظریه برخاسته از داده‌ها

۳۷- پژوهشگری قصد دارد درباره رسوم، عقاید، سبک زندگی و تحول فرهنگی دانش‌آموزان هنرستان‌های موسیقی به مطالعه بپردازد، برای این

منظور کدام روش پژوهش مناسب‌تر است؟

(۱) نظریه برخاسته از داده‌ها

(۲) پدیدارشناسی

(۳) مطالعه موردی

(۴) قوم‌نگاری

۳۸- کدام روش برای افرادی که تمایل دارند پژوهش را جهت اصلاح کارکرد خود در محیط‌های عملی به کار ببرند مناسب‌ترین است؟

(۱) آزمایشی

(۲) اقدام‌پژوهی

(۳) پدیدارشناسی

(۴) زمینه‌یابی

۳۹- در کدام یک از پارادایم‌های زیربنایی پژوهش، ملاک حقیقت، سودمندی و فایده است؟

(۱) عمل‌گرایی

(۲) انتقادی

(۳) تفسیرگرایی

(۴) واقع‌گرایی

۴۰- هنگامی که پژوهشگر به دنبال مطالعه پدیده‌ای است که دانش و آگاهی محدودی درباره آن وجود دارد، کدام روش پژوهش مناسب‌تر است؟

(۱) آزمایشی

(۲) پیمایشی

(۳) کیفی

(۴) فراتحلیل

۴۱- رویکرد معلمی که در تدریس، به عنوان مشاهده‌گر و مبتنی بر اخلاق، از تفکر عمیق برای پالایش روش‌ها و عقاید استفاده می‌کند، کدام است؟

(۱) اقدام‌پژوهی

(۲) حل مسئله

(۳) سازنده‌گرایی

(۴) اکتشافی

۴۲- هدف اصلی روش تدریس «بدیع‌نگاری» پرورش کدام مورد است؟

(۱) حافظه

(۲) تفکر خلاق

(۳) تخیل

(۴) تفکر انتقادی

۴۳- کدام الگو برای استحکام بخشیدن به ساخت‌شناختی دانش‌آموزان مناسب‌تر است؟

(۱) آموزش مستقیم

(۲) تفکر استقرایی

(۳) پیش‌سازمان‌دهنده

(۴) دریافت مفهوم

پاسخنامه برنامه‌ریزی درسی

مجموعه دروس تخصصی (فلسفه، مبانی و اصول تربیت - آمار و روش تحقیق (کمی و کیفی) - نظریه‌های یادگیری و الگوهای تدریس - اصول و مبانی برنامه‌ریزی درسی)

۱- گزینه «۲» سرانجام مربیان پی بردند که تنها راه این‌که بتوانند جای پای خود را در تعلیم و تربیت محکم کنند این است که با مشاهده و مطالعه کودک به کشف اصول آموزش و پرورش او بپردازند. لیکن چون آموزش و پرورش در عصر ما جنبه علمی پیدا کرده است از این لحاظ باید در زندگی فردی و جمعی نوع انسان مطالعه کرد و هدف تربیتی وی را معین ساخت و در هستی او نگرینست تا اصولی را که برای ترقی او لازم است کشف نمود.

۲- گزینه «۳» پستالوزی در اثر خود تحت عنوان «تبعات من درباره سیر طبیعت در رشد نوع انسان» انسان را همچون موجودی حیوانی، موجودی اجتماعی و در مقام شخصی آزاد در نظر می‌گیرد و می‌نویسد «به‌عنوان محصول طبیعت، احساس می‌کنم که آزادام آنچه را برایم خوشایند است انجام دهم و حق دارم آنچه را برایم سودمند است به‌جا آورم».

۳- گزینه «۱» در بیان اهمیت تعلیم و تربیت همین بس که تحقق گوهر آدمی منوط بدان است؛ مراقبت‌هایی که تحت عنوان تعلیم و تربیت به آدمیزاد ارزانی داشته می‌شود، شرط لازم نیل آدمی به مرحله کمال انسانی است. انسان تنها آفریده‌ای است که نسبت به کیفیت زندگی‌اش مسئول است. زیرا آدمی موجودی متفکر، دارای قوه تمییز، صاحب اراده و اختیار است و اصلاح احوال و تحقق فلاحش به چگونگی برنامه‌هایی که برای زندگی فردی و جمعی خود تنظیم می‌کند و به نحوه اجرای آن‌ها بستگی دارد.

۴- گزینه «۳» برای همه صاحب‌نظران، هدف تربیت کمتر داراشدن سرمایه‌ای مثبت (محتوا) است تا کسب آمادگی‌هایی که تحصیل چنین سرمایه‌ای را تسهیل کند و موجود مورد تربیت را از صورتی بهره‌مند کند که همچون نوعی شبه‌طبیعت بر طبیعت اولیه‌اش افزوده شود.

۵- گزینه «۴» تنها مردم عادی نیستند که بر اثر ساده‌لوحی و زودباوری به تصور نادرستی که از تعلیم و تربیت دارند دلخوش کرده‌اند و طبقه تحصیل‌کرده نیز ممکن است در مورد معنا و مفهوم تعلیم و تربیت دچار اشتباه شوند. با این تفاوت که اشتباه تحصیل‌کردگان از دستی دیگر و علل و اسباب آن چیزهای دیگر است. اشتباه این عده برخلاف افراد غیر متخصص، زاییده بی‌اطلاعی نیست بلکه بیشتر از آن‌جا ناشی می‌شود که مثلاً با پی‌بردن به بخشی از حقیقت وجود آدمی، آن را کل حقیقت وجود او می‌پندارند و براساس آن اقدامات تربیتی را طوری برنامه‌ریزی می‌کنند که محصول آن به‌جای انسان کامل که مطلوب تربیت واقعی است، انسان تک‌بعدی می‌شود.

۶- گزینه «۴» نوزاد قبل از هر چیز نیازمند پرستاری است که شرط ادامه حیات وی است. چنانچه می‌دانیم نوزاد آدمی از نوزاد هر حیوان دیگر زبون‌تر و در امر برآوردن نیازهایش ناتوان‌تر است. به‌طوری که اگر بلافاصله بعد از تولد مورد حمایت قرار نگیرد تلف می‌شود. پس مادام که تناسب لازم بین نیروها و نیازهای کودک برآثر رشد برقرار نشده است، پرستاری از او یعنی اقدام جهت رفع به موقع احتیاجات اولیه‌اش؛ حیاتی و ضرورت قطعی دارد.

۷- گزینه «۳» مسامحه در تأدیب کودک زیان‌آورتر از مسامحه در تعلیم وی است؛ زیرا، کمبود تعلیمات را می‌توان بعدها جبران کرد، ولی از سرکشی و عصیان رها نتوان شد و اشتباه در تأدیب را هرگز جبران نتوان کرد. پس در این‌باره تأخیر به هیچ‌وجه جایز نیست. عشق طبیعی آدمی به آزادی به حدی است که وقتی به آن خو گرفت همه‌چیز را به‌خاطر آن فدا می‌کند. لذا باید به‌موقع خود برای استفاده از آزادی تمرین کند و طبیعت خام و خشن خود را در کودکی و نوجوانی یعنی پیش از این‌که حالت انعطاف‌پذیری‌اش از دست رفته باشد، رام سازد.

۸- گزینه «۳» دورکیم، پداگوژی را یک «نظریه عملی» به‌شمار می‌آورد، نظریه‌ای که موضوعش تفکر درباره نظام‌ها و شیوه‌های تربیتی است. این نظریه، با استفاده از مفاهیم اساسی روانشناسی و جامعه‌شناسی به ارزیابی نظام‌ها و روش‌های تربیتی می‌پردازد و بدین طریق عمل مربیان را توضیح داده و هدایت می‌کند.

۹- گزینه «۱» با حرکت فکری که توسط ژان‌ژاک روسو شروع شد و انقلاب کپرنیکی تعلیم و تربیت نامیده شد. کودک به‌صورت هسته مرکزی فعالیت‌های تربیتی درآمد و متفکرانی چون هال و دیویی رشد ذهنی آدمی را قبل از هرچیز زاییده فشار درونی دانسته و انسان را ذاتاً موجودی فعال دانستند که در جریان امور دخالت می‌کند تا دوام عمل خویش را تضمین کند.

۱۰- گزینه «۲» خیر، چون حیوان قابل تربیت نیست. بلکه منظور از تربیت حیوان، دست‌آموز کردن آن است. اگر حیوان را تربیت کنیم چون در ذات خود حیوان است ممکن است بازهم برای ما مشکل‌ساز شود. به عبارت دیگر چون وجودشان هم‌پایه کمال آن‌هاست قابل تربیت نیستند.

۱۱- گزینه «۲» مطلوب اصل حریت، خودکار بار آوردن شاگرد است. دانش‌آموز باید خودکار باشد و از این راه استعدادهای خود را به‌روراند. هر طفل مایل است در کاری که مورد علاقه و رغبت اوست به نتیجه برسد ولی باید توجه داشت که مبالغه در اجرای اصل حریت نیز موجب می‌شود که بچه‌ها کم‌حوصله، عجول، مسامحه‌کار و لالابالی بار آیند.

۱۲- گزینه «۴» راه حل تناقض اول (تناقض بین اصل فعالیت و کمال) استفاده از غنای محیط و قراردادن کودک در معرض تحریکات مناسب است. اگر وضع کودکی را که به حال خود گذاشته شده است از نزدیک بررسی کنیم، متوجه می‌شویم که فعالیت وی، جز به ظاهر، تصادفی نیست. فعالیت طفل در عین حال که اصولاً منبعث از انگیزه‌های درونی است، ضرورتاً با عوامل موجود در محیط و با فرصت‌های تجربی‌ای که کودک به آنها دسترسی دارد نسبت مستقیم دارد. زیرا، ارگانیزم لزوماً تنها نسبت به محرکات موجود در محیط عکس‌العمل نشان می‌دهد. بنابراین کافی است که فرصت‌های تجربی متعدد، متنوع و متناسب باشد تا فعالیت کودکی که به حال خود گذاشته شده است، خودبه‌خود در مسیر مطلوب بیفتد، البته چنین محیطی باید از طرف مربی کاردان و دوراندیش به‌دقت ترتیب داده شود تا کودک برای ارضاء حس کنجکاوی خود با موقعیت‌ها درگیر شود و با به‌کارگیری استعدادهای بالقوه خویش به‌خودسازی بپردازد.

۱۳- گزینه «۲» از نظر عملگرایان خود شاگرد باید تجربه کند و یاد بگیرد. تجربه‌گرایان بر روش بیش از هدف تأکید دارند. آن‌ها معتقدند فلسفه در گذشته این اشتباه را کرده که به غایت و جوهرهای ابدی و اصول ثابت پرداخته است.

۱۴- گزینه «۱» نظریه تربیتی پایدارگرایی بر آن است که استعدادهای بالقوه عقلی و معنوی کودک را به کامل‌ترین وجه از طریق برنامه موضوع‌مدار مبتنی بر معارفی همچون تاریخ، زبان، ریاضی، منطق، ادبیات، علوم انسانی و علوم تجربی شکوفا سازد. نظریه تربیتی پایدارگرایی علوم انسانی را به دلیل آن که به روی انسان چشم‌اندازی از خیر، حقیقت و زیبایی می‌گشاید، مهم تلقی می‌کند.

۱۵- گزینه «۳» زنون از فیلسوفان رواقی به‌شمار می‌رفت و فلسفه رواقی نیز می‌خواست هنر زندگی باشد و راه درست زندگی کردن را به انسان نشان دهد. آموزه‌های این مکتب نقش مداوگر روان را داشت و معتقد بود که باید انسان را از درد و از قید و بند دولت و ترس از مرگ آزاد ساخت و نجات داد.

۱۶- گزینه «۴» کلمه آنتولوژی در فلسفه به معنای هستی‌شناسی و یا علم موجودیت است. در واقع علمی است که درباره آنچه هست، درباره انواع و ساختار شیء‌ها، خواص، رخدادهای فرآیندها و روابط هر تکه از پهنای واقعیت می‌پردازد. فلاسفه غالباً آنتولوژی را به عنوان معادلی برای متافیزیک به کار می‌برند.

۱۷- گزینه «۲» تجربه و آزمایش دو کلمه مبنایی در روش یادگیری پیشرفت‌گرا هستند. دیویی محتوای مواد درسی سنتی را طرد نمی‌کند؛ برعکس، مصر است که باید بسیاری از آنها را نگه داشت. او می‌گوید محتوای درس برحسب آنچه انسان‌ها با محیط خود انجام می‌دهند، همواره تغییر می‌کند. بنابراین آموزش و پرورش نمی‌تواند محدود به گردآوری دوباره اطلاعاتی شود که منحصر از یک معلم یا یک کتاب درسی به دست می‌آید. آنچه مهم است کسب معلومات قبلی نیست بلکه بازسازی دائم آن در پرتو اکتشاف جدید است.

۱۸- گزینه «۴» جان دیویی بیان می‌دارد که هربارت اولین بار تعلیم و تربیت را از صورت امری اتفاقی و بدون نقشه به صورت امری منظم درآورد.

۱۹- گزینه «۱» از نظر ارسطو با تربیت احساسات آدمی است که می‌توان در او آمادگی اخلاقی پدید آورد و او را به سوی هنر و شایستگی اخلاقی هدایت کرد؛ زیرا شاد شدن از آنچه شریف و شایسته است، منش را والا می‌برد. همچنان که لذت بردن از پستی‌ها آن را به پستی می‌کشاند.

۲۰- گزینه «۱» در فلسفه هستی‌گرا، آزادی فی‌نفسه نه هدف است و نه آرمان، بلکه نیرویی آماده برای عمل است. من آن چیزی هستم که «عمل می‌کنم». منش من مجموعه اعمال خود من و بنابراین خودساخته است. منش من تغییر تواند یافت، زیرا پیوسته می‌توانم به صورت متفاوتی رفتار کنم. سرنوشت من از آن خودم است، بنابراین آزادی «ترسناک» است زیرا من مسئول آن چیزی هستم که می‌شوم.

۲۱- گزینه «۴» نمودارهای دایره‌ای و جعبه‌ای فقط در مورد یک متغیر یا گروه، اطلاعات به ما می‌دهد و برای مقایسه به کار نمی‌رود، مثلاً نمودار جعبه‌ای اطلاعاتی از میانه، چارک اول، چارک سوم و دامنه تغییرات و نمودار دایره‌ای فراوانی هر دسته از آن گروه که نمودارش رسم شده است می‌دهد. همچنین

نمودار هیستوگرام (بافت‌نگار) اطلاعاتی از فراوانی دسته‌بندی از گروهی که نمودارش ترسیم شده می‌دهد ولی چندضلعی دو گروه آزمودنی را در قالب دو نمودار متفاوت نشان می‌دهد و امکان مقایسه لازم را در مورد فراوانی به فرد می‌دهد.

۲۲- گزینه «۳» می‌دانیم برای اینکه اثر هر عامل را بسنجیم مخرج کسر همان مجموع توان دوم‌های خطا (SSW) می‌باشد، چون برای آزمودن اثر A و اثر B از آماره F استفاده می‌کنیم که به صورت زیر می‌باشد:

$$F = \frac{\frac{SSA}{df_A}}{\frac{SSW}{df_W}} \quad \text{و} \quad F = \frac{\frac{SSB}{df_B}}{\frac{SSW}{df_W}}$$

که منظور از $df(.)$ درجه آزاده تیمار مربوطه می‌باشد.

۲۳- گزینه «۲» توجه داشته باشید چون دو گروه آزمودنی می‌باشد و از طرفی نمرات استاندارد T از طریق رابطه $T = 10Z + 50$ به دست می‌آید، بنابراین برای دو آزمودنی خواهیم داشت:

$$T_2 = 10Z_2 + 50$$

$$\Rightarrow T_2 - T_1 = 10(Z_2 - Z_1)$$

$$T_1 = 10Z_1 + 50$$

و چون اختلاف بین نمرات استاندارد T برابر ۸ می‌باشد، بنابراین داریم:

$$8 = 10(Z_2 - Z_1) \Rightarrow Z_2 - Z_1 = 0.8$$

از طریق نمرات استاندارد IQ از طریق رابطه $IQ = 15Z + 100$ به دست می‌آید، بنابراین اختلاف نمرات آن‌ها به صورت $IQ_2 - IQ_1 = 15(Z_2 - Z_1)$ به دست می‌آید که خواهیم داشت:

$$IQ_2 - IQ_1 = 15 \times 0.8 = 12$$

۲۴- گزینه «۱» می‌دانیم که واریانس در اکثر موارد باید دارای کمترین مقدار (بهینه) باشد و بهترین کمینه برای واریانس میانگین می‌باشد، زیرا به راحتی می‌توان بررسی نمود که اگر کمینه موردنظر میانگین نباشد در این صورت واریانس دارای حداکثر مقدار خود خواهد بود. رابطه واریانس به صورت زیر می‌باشد:

$$\sigma^2 = \frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{n}$$

که در فرمول مربوطه می‌بینید که داده‌های x_i ها از میانگین تفاضل‌گیری شده‌اند.

۲۵- گزینه «۳» گزاره (الف) درست می‌باشد، برای اینکه آزمون فرض یا فاصله اطمینان در مورد هر پارامتری ایجاد نماییم باید شرط اساسی نرمال بودن جامعه برقرار باشد. حال واریانس و میانگین جامعه معلوم باشد یا معلوم نباشد، آزمون‌های t ، F نیز از توزیع نرمال ایجاد می‌شوند و در مورد گزاره (ب) صحیح نمی‌باشد، چون گفته شد نرمال بودن جامعه شرط اساسی است ولی معلوم بودن واریانس شرط اساسی نمی‌باشد. در مورد گزاره (ج) نیز رابطه خطای

$$\text{معیار میانگین به صورت } S_{\bar{X}} = \frac{S}{\sqrt{n}} \text{ است که به انحراف معیار یا همان واریانس جامعه مرتبط می‌باشد.}$$

۲۶- گزینه «۱» برای استاندارد کردن نمرات از رابطه $Z = \frac{x - \mu}{\sigma_x}$ استفاده می‌شود که در سؤال مقدار $x - \mu$ (فاصله نمرات از μ) را در نظر دارد. باتوجه به مقادیری که داده شده و با جایگذاری d در رابطه‌ی مطرح شده خواهیم داشت (البته لازم نبود که مقدار μ داده شود):

$$Z = \frac{x - \mu}{\sigma_x} \Rightarrow x - \mu = Z\sigma_x = 1 \times 2 = 2$$

۲۷- گزینه «۳» فرضیه صفر و مقابل در این سؤال به صورت زیر می‌باشد:

فرضیه صفر: تأثیر دارو روی ۱۰ نفر بی‌اثر بوده است.

فرضیه یک: تأثیر دارو روی ۱۰ نفر حداقل برای یک نفر تأثیرگذار بوده است.

بنابراین اگر به دنبال رد فرضیه صفر باشیم باید با اطمینان بگوییم یا روی ۱۰ نفر تأثیرگذار بوده یا روی یک نفر تأثیر نداشته و روی ۹ نفر تأثیر داشته و به همین ترتیب تا روی ۶ نفر تأثیر داشته و روی ۴ نفر تأثیر نداشته است. بنابراین محتمل‌ترین حالت برای رد فرضیه صفر گزینه (۳) می‌باشد.

۲۸- گزینه «۲» آماره فوق برای آزمون واریانس نامعلوم جامعه می‌باشد و می‌دانیم که آماره χ^2 - دو می‌باشد. آماره χ^2 - دو دارای دو درجه آزادی می‌باشد؛ (۱) درجه آزادی $(n-1)$ که زمانی می‌باشد که میانگین جامعه نامعلوم و (۲) درجه آزادی (n) زمانی است که میانگین جامعه معلوم باشد. توجه داشته باشید که گزینه‌های (۳) و (۴) به راحتی قابل رد می‌باشند، چون آماره F دارای دو درجه آزادی است که در گزینه مربوطه یک درجه آزادی مطرح شده است و توزیع Z (نرمال) اصلاً درجه آزادی ندارد.

۲۹- گزینه «۲» گزاره (الف) صحیح می‌باشد، چون وقتی می‌گوییم تأثیرگذار بوده است به عنوان مثال دُز دارویی یعنی اختلاف بین میانگین حال بیماران قبل از استفاده و بعد از استفاده متفاوت بوده است. بنابراین منظور از اثر اختلاف بین میانگین است. گزاره (ب) نیز صحیح می‌باشد، زیرا تعریف توان به صورت رد فرضیه صفر وقتی که فرضیه یک صحیح می‌باشد. فرضیه صفر یعنی عدم تأثیرگذاری و فرضیه یک تأثیرگذاری تعریف می‌شود. بنابراین توان آزمون به صورت آزمون داشتن اثر وقتی که واقعاً آزمایش مربوطه تأثیرگذار بوده است. گزاره (ج) نیز با استفاده از تعریف گزاره (ب) صحیح می‌باشد؛ چون رد فرضیه صفر وقتی که فرضیه یک صحیح می‌باشد می‌تواند به صورت رد فرضیه صفر وقتی که فرضیه صفر صحیح نمی‌باشد نیز قابل تعریف باشد. گزاره (د) نیز صحیح می‌باشد، چون توان آزمون همان احتمال می‌باشد و احتمال بین صفر تا یک قابل تغییر می‌باشد.

۳۰- گزینه «۴» استدلال استقرایی براساس واقعیت‌های به دست آمده از مشاهده مستقیم به نتیجه‌گیری کلی می‌پردازد؛ بنابراین برای رسیدن به حقیقت باید به طور مستقیم در طبیعت به مشاهده پرداخت. روش علمی که ترکیبی از روش استدلال استقرایی و استدلال قیاسی است به طور استقرایی از مشاهده به فرضیه و سپس به طور قیاسی از فرضیه به استنباط منطقی می‌پردازد. یکی از تفاوت‌های اصلی بین روش علمی و استدلال استقرایی استفاده از فرضیه است. در استدلال استقرایی، انسان در مرحله اول به مشاهده می‌پردازد و سپس اطلاعات به دست آمده را سازمان می‌دهد. اما در روش علمی شخص چنین استنباط می‌کند که اگر این فرضیه درست باشد چه به دست خواهد آمد و سپس به طور منظم برای رد یا قبول فرضیه مشاهده را آغاز می‌کند.

۳۱- گزینه «۱» سه روش نمونه‌گیری طبقه‌ای، خوشه‌ای و منظم جزء روش‌های نمونه‌گیری احتمالی هستند، ولی روش نمونه‌گیری هدفمند یک روش نمونه‌گیری غیراحتمالی است. در روش‌های نمونه‌گیری غیراحتمالی نمونه براساس احتمالات ریاضی انتخاب نمی‌شود و همه اعضای جامعه شانس برابر برای انتخاب شدن ندارند. در این روش نمونه‌گیری، محاسبه خطای نمونه‌گیری امکان ندارد و تعمیم نتایج حاصل از آن باید با احتیاط صورت گیرد.

۳۲- گزینه «۲» تعریف عملیاتی آزمایشی جزئیات دستکاری متغیر توسط پژوهشگر را بیان می‌کند. این تعریف شرایط آزمایشی لازم برای بروز پدیده مورد مطالعه است که توسط پژوهشگر صورت می‌گیرد. درواقع این تعریف نحوه دستکاری متغیرها و یا شیوه دخل و تصرف در آن‌ها را نشان می‌دهد. از بین متغیرهای مطرح شده در این سؤال متغیر روش تدریس قابلیت دستکاری توسط پژوهشگر را دارد؛ بنابراین امکان تعریف عملیاتی آزمایشی برای این متغیر وجود دارد.

۳۳- گزینه «۳» در تحقیق علی - مقایسه‌ای هدف این است که از معلول (متغیر وابسته) به علت احتمالی (متغیر مستقل) برسیم و بدین لحاظ این تحقیق گذشته‌نگر می‌باشد. این طرح تحقیق زمانی مورد استفاده قرار می‌گیرد که تغییر مستقل به دلیل خصیصه‌ای بودن یا غیراخلاقی و غیرانسانی بودن غیرقابل دستکاری است و محقق می‌خواهد با مطالعه‌ی متغیر وابسته (معلول) به متغیرهای مستقل تأثیرگذار (علت) دست یابد. در این مثال نیز هدف بررسی تأثیر مصرف ماری‌جوآنا بر رفتارهای پرخطر است و چون قرار دادن افراد در گروه مصرف‌کننده ماری‌جوآنا و گروه کنترل به صورت تصادفی غیرممکن و غیراخلاقی است؛ بنابراین روش علی - مقایسه‌ای بر روش آزمایشی ارجح است. دو روش دیگر (همبستگی و پیمایشی) نیز برای بررسی رابطه علت و معلولی مناسب نیستند.

۳۴- گزینه «۴» روایی (اعتبار) درونی مقدار تأثیر واقعی متغیر مستقل بر متغیر وابسته و در پی آن حذف کامل کلیه عوامل مداخله‌گر و تعبیر و تفسیر درست داده‌ها را نشان می‌دهد. یکی از عوامل تهدیدکننده روایی ابزارآبایی (استفاده از ابزار بی‌ثبات) است. زمانی که آزمون یا ابزار اندازه‌گیری مورد استفاده از دقت و پایایی لازم برخوردار نباشد، عناصر مهمی از خطای اندازه‌گیری را سبب می‌شود. بنابراین ترازوی مورد نظر به دلیل نداشتن پایایی روایی درونی را تهدید خواهد کرد.

۳۵- گزینه «۱» در حوزه علوم رفتاری با دو نوع رویکرد خردگرایانه (اثبات‌گرا) و طبیعت‌گرایانه (تجربه‌گرا) روبه‌رو هستیم، که کاربرد این دو رویکرد منجر به دو نوع روش تحقیق کمی و کیفی شده است. محققان در روش کمی از مدل قیاسی جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده می‌کنند؛ یعنی فرضیه‌ها را قبل از مطالعه تدوین و بعد داده‌های مرتبط با فرضیه‌ها را جمع‌آوری می‌کنند و مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهند تا مشخص شود که فرضیه‌ها رد یا تایید شوند.

در مقابل محققان کیفی از روش استقرایی استفاده می‌کنند؛ یعنی داده‌های مرتبط با موضوع را جمع‌آوری و پس از گروه‌بندی آن‌ها در طبقات مناسب یا معنی‌دار، تبیین‌هایی از داده‌های خود ارائه می‌دهند. در این سؤال تنها گزینه یک با پژوهش کمی همخوانی دارد، سایر گزینه‌ها جزء ویژگی‌های تحقیق کیفی محسوب می‌شوند.

۳۶- گزینه «۴» روش تحقیق نظریه برخاسته از داده‌ها یک شیوه پژوهش کیفی است که به‌وسیله آن با استفاده از یک دسته داده، نظریه‌ای تشکیل می‌یابد. به‌طوری که این نظریه در سطحی وسیع یک فرایند، یک عمل یا یک تعامل را تبیین می‌کند. در واقع زمانی که برای تبیین یک فرایند به نظریه نیاز است از این روش پژوهش استفاده می‌شود. همچنین زمانی که نظریه‌های موجود به تبیین چنین فرایندی نمی‌پردازند، به کمک نظریه برخاسته از داده‌ها می‌توان درباره وقوع این فرایند یا مشکل یا افراد مورد مشاهده یک نظریه صورت‌بندی کرد. این نظریه متناسب با موقعیت مورد مطالعه می‌باشد و تبیین بهتری از نظریه‌های موجود برای موقعیت نامعین به‌دست می‌دهد. علاوه بر آن در عمل مورد استفاده قرار گرفته، نسبت به ویژگی‌های فردی در یک محیط حساس بوده و ممکن است که همه پیچیدگی‌های موجود در فرایند را بازنمایی کند. بنابراین بهترین روش برای بازنمایی تعامل در کلاس روش نظریه برخاسته از داده‌ها است.

۳۷- گزینه «۴» تحقیق قوم‌نگاری یا مردم‌شناسی فرهنگی به توصیف علمی فرهنگ‌های مختلف می‌پردازد. هدف این تحقیق ثبت و توصیف رویدادها و فرایندها در شرایط طبیعی و ویژه آن‌هاست. قوم‌نگاری مستلزم پژوهش دست اول و عمیق در ویژگی‌های یک فرهنگ معین و الگوهای موجود در آن ویژگی‌هاست. قوم‌شناسی به بحث پیرامون خاستگاه‌ها و تحول ویژگی‌های انسانی می‌پردازد و مشتمل بر عواملی نظیر رسوم اجتماعی، باورها و تحولات فرهنگی است. با توجه به ویژگی‌های ذکرشده برای تحقیق قوم‌نگاری، بهترین روش پژوهش برای رسیدن به هدف موردنظر این پژوهشگر تحقیق قوم‌نگاری است.

۳۸- گزینه «۲» اقدام‌پژوهی بر کاربرد فوری متمرکز است نه تدوین نظریه و یا کاربرد عمومی یافته‌های آن و تأکید آن بر مسأله‌ی فوری و موقعیت موجود محلی است. استفاده از این روش زمانی مناسب است که دانش ویژه‌ای برای حل مشکل خاص در موقعیتی ویژه مورد نیاز باشد یا وقتی که رویکرد جدیدی باید با شرایط موجود هماهنگ باشد. یکی از مزیت‌های اقدام‌پژوهی این است که پژوهشگر براساس نتایج به‌دست آمده می‌تواند تعدیل یا تغییر لازم را بلافاصله به عمل آورد.

۳۹- گزینه «۱» عمل‌گرایی مبتنی بر عمل‌گرایی یا اصالت عمل اغلب در روش پژوهش ترکیبی دیده می‌شود. جهان‌بینی عمل‌گرا بر پیامدهای پژوهش، اهمیت به سؤال مطرح شده به جای روش به کار گرفته شده و استفاده از چندین روش جمع‌آوری اطلاعات برای مشخص کردن مسائل مورد پرسش، متمرکز می‌باشد. به همین دلیل یک جهان‌بینی کثرت‌گرا است که جهت‌گیری آن مفید بودن در عمل است.

۴۰- گزینه «۳» پژوهش کیفی رویکردی برای کشف و درک معنایی است که افراد یا گروه‌ها به یک مسئله اجتماعی یا بشری نسبت می‌دهند. فرایند پژوهش شامل شکل‌گیری سؤال‌ها و شیوه‌ها، گردآوری داده‌ها در موقعیت طبیعی شرکت‌کنندگان در پژوهش، تحلیل داده‌ها به شیوه استقرایی از موضوعات خاص به موضوعات عام و تفسیر پژوهشگر از معنای داده‌هاست. از جمله شرایطی که منجر به انتخاب این روش می‌شود نبود آگاهی و دانش کافی در حوزه مورد پژوهش است؛ زیرا محقق کیفی نظریه‌ها را به عنوان بخشی از فرایند تحقیق تدوین کرده و بسط می‌دهد.

۴۱- گزینه «۱» اقدام‌پژوهی به هر فعالیتی گفته می‌شود که منجر به تبدیل وضع موجود به وضع مطلوب‌تر شود. اقدام، محور اصلی در این نوع تحقیق است. به این معنا که شخص یا اشخاص، اقدام خود را در حین کار و فعالیت خود مورد پژوهش قرار می‌دهند. هدف از این کار بهسازی امور و اثربخش کردن آنها است. در این روش، روش‌ها و عقاید با استفاده از تفکر عمیق مورد پالایش قرار می‌گیرند. هدف از اقدام‌پژوهی مانند پژوهش‌های مرسوم و دانشگاهی، پی بردن به روابط پدیده‌ها یا به اصطلاح متغیرها نیست، بلکه به بررسی موضوع‌هایی می‌پردازد که فرد یا افراد در محیط کار و شغل خود با آن درگیر هستند و می‌خواهند از راه پژوهش آن را حل کرده یا کاهش دهند. ویژگی‌های اقدام‌پژوه:

- (۱) اقدام‌پژوه یک فرد مسئولیت‌پذیر است که برای رضایت خداوند و آرامش روحی خودش اقدام به کار مثبت می‌کند (اقدام‌پژوهی فعالیتی اخلاقی است).
- (۲) از بهبود وضع محیط کاری خود احساس لذت و رضایت نموده و وقتی گزارش کار پژوهشی خود را ارائه می‌کند از آن به‌عنوان یک اثر ارزشمند دفاع می‌نماید.
- (۳) کسانی که در محیط کار و اجتماع خود دست به پژوهش می‌زنند، به ابعاد مختلف و ظرایف اطراف خود توجه بیشتری نموده و عمیق‌تر، با فکر و اندیشه و تعقل بیشتر دست به تلاش و فعالیت می‌زنند، با مسئله برخورد کرده و در حل آن می‌کوشند. حل مسائل پیرامون زندگی موجب افزایش اطلاعات و توانمندی‌های افراد جامعه می‌شود. به ویژه که اقدام‌پژوه، با تعامل فکری با دوستان یا همکاران، محیط صمیمی و مشارکتی برای تحقق اهداف خود پدید می‌آورد، از تجارب، معلومات و همکاری‌های افراد مختلف بهره‌مند می‌شود و این امر به بالندگی شخصیت او منجر می‌شود.

۴) کسانی که به اقدام‌پژوهی می‌پردازند معمولاً افراد خلاق و مبتکری هستند. همچنین از سوی دیگر با اقدام‌پژوهی خلاقیت فرد شکوفا می‌شود.

۵) اقدام‌پژوه فردی نوگراست و به دنبال تغییر و تحول پیرامون خود می‌باشد.

۶) توانمندی و اعتماد به نفس فرد بیشتر می‌شود؛ زیرا به دلیل درگیری ذهنی و فکری با جوانب مختلف موضوع، توانمندی افراد اقدام‌پژوه در کنترل وقایع پیرامونشان افزایش می‌یابد. تجارب آنان با اندیشه، تعقل، تدبیر و تفکر همراه می‌شود و چنین کسانی زندگی خود را با علم و پژوهش همراه کرده و به ارتقای کیفی شرایط موجود می‌پردازند.

اقدام‌پژوهی می‌تواند باعث شود افراد انتقادپذیر، مشارکت‌جو، شجاع، با اعتماد به نفس، ایثارگر و از خودگذشته، دلسوز و مهربان و با گذشت و ... شوند.

۴۲- گزینه «۲» در گذشته درباره خلاقیت این تصور وجود داشت که خلاقیت امری ذاتی است و نمی‌توان آن را آموزش داد و خلاقیت ویژه خلق آثار بزرگ هنری است. ولی بنابر نظر «گوردون» جریان خلاقیت را می‌توان شرح داد و پرده از مراحل آن برداشت و خلاقیت فعالیت پوشیده و اسرارآمیز نیست. وی چنین اظهار می‌دارد که خلاقیت را در فعالیت‌های روزانه می‌توان دید و می‌توان فعالیت‌های روزانه را خلاقانه کرد.

دیدگاه‌های حاضر نیز این امیدواری را به وجود آورده است که می‌توان خلاقیت را یاد گرفت و یاد داد. هدف اساسی نوآفرینی یا بدیع‌پردازی شکستن سد قواعد مرسوم و ایجاد راه‌های جدید برای حل مسائل می‌باشد. این روش به منظور کمک به افراد برای شکستن زمینه‌های ذهنی قبلی و پیدا کردن راهی مناسب برای اندیشیدن به طرز جدید به موضوع می‌باشد.

۴۳- گزینه «۳» «پیش‌سازمان‌دهنده» یک مطلب یا مفهوم کلی است که در مقدمه تدریس می‌آید تا مبحثی را که به شاگردان ارائه داده می‌شود با مباحث پیشین همان درس مربوط سازد و پایه‌ای برای ارتباط مفاهیم جدید با پیشین شود. در این الگو، معمولاً مطالب از کلی به جزئی مورد بررسی قرار می‌گیرد. مجموعه اطلاعات و مفاهیمی که در زمینه یک رشته درس در ذهن فرد به وجود می‌آید، «ساخت‌شناختی» او را از آن مجموعه دانش تشکیل می‌دهد. مثلاً مفاهیم درس فیزیک که از قبل در ذهن دانش‌آموز به وجود آمده است، بر روی هم ساخت‌شناختی او را در علم فیزیک تشکیل می‌دهد. به آن نوع یادگیری معنادار گفته می‌شود که مفاهیم جدید، ریشه در مفاهیم گذشته فرد داشته باشد و براساس آن بنا شود.

مراحل اجرای الگوی پیش‌سازمان‌دهنده: در ابتدا پیش‌سازمان‌دهنده ارائه می‌شود که باید از مطالب درس جدید کلی‌تر باشد سپس معلم به ارائه مطالب و مفاهیم درس جدید می‌پردازد و در آخر کار برای تفهیم بیشتر مطالب جدید باید مثال‌ها و نمونه‌هایی ارائه می‌دهد. چگونگی کنش و واکنش معلم نسبت به شاگردان در الگوی پیش‌سازمان‌دهنده: در این الگو معلم نقش انتقال و ارائه کننده مفاهیم درس را دارد و شاگردان، دریافت کننده و پذیرنده مطلب درسی هستند. برای اثر بخشیدن به این الگو، مهم‌ترین نکته این است که معلم باید برای ارائه مطالب درسی، مناسب‌ترین پیش‌سازمان‌دهنده را انتخاب کند. جهت ارتباط، همیشه از طرف شاگرد یا شاگردان است.

ماهیت روابط میان گروهی: در این الگو، معلم با فرد فرد دانش‌آموزان یا با کل آنها ارتباط پیدا می‌کند ولی این ارتباط یک طرفه است یعنی شاگردان معمولاً با او و با یکدیگر ارتباط ندارند و در واقع معلم بر کلاس مسلط است. برای افزایش روابط میان گروهی در این الگو، معلم می‌تواند با طرح پرسش‌های راهنمایی کننده، فراگیران را به شرکت در بحث‌های کلاس علاقه‌مند کند.

شرایط و منابع لازم در الگوی پیش‌سازمان‌دهنده: در این الگو، معلم و کتاب و کلاس درس فقط منابع و شرایط آموزشی هستند. در این الگو معلم باید بتواند مطالب کلی را از جزئی تمییز دهد. باید سخنران خوبی باشد، به فراگیران فرصت دهد تا در فرآیند آموزشی شرکت جویند. معلم در هر موقعیت آموزشی، یکی از منابع متعدد اطلاعات است و سایر منابع از جمله ابزارهای آموزشی، به شاگردان امکان می‌دهند تا به مطالب درسی از زاویه‌های مختلف نگاه کنند.

الگوی پیش‌سازمان‌دهنده، الگوی مناسبی برای دروس نظری است و مناسب برای نظام‌های آموزشی فقیر می‌باشد. در این الگو از یک زمان آموزشی محدود می‌توان حداکثر استفاده را کرد. از اتلاف وقت جلوگیری می‌شود. مفاهیم، به‌طور منظم در ساخت شناختی شاگردان جای می‌گیرد.

۴۴- گزینه «۴» شاران نظریه کاوش گروهی را مورد بررسی قرار داده است. وی می‌گوید کاوش گروهی باعث افزایش یادگیری می‌شود. شاران بخشی از دلایل افزایش یادگیری مبتنی بر همکاری را ناشی از انتقال جهت‌گیری انگیزشی آن از بیرون به درون می‌داند. به عبارت دیگر وقتی دانش‌آموزان با هم در تکالیف یادگیری همکاری دارند، به یادگیری به‌خاطر خود یادگیری علاقه‌مند می‌شوند تا به‌خاطر پاداش خارجی. ثلن یکی از بنیانگذاران آزمایشگاه ملی آموزش است. الگوی تفحص گروهی او از جهات بسیار به روش دیویی شباهت دارد. تفحص گروهی بر آن است تا شکل و پویایی فرآیند مردم سالار و فرآیند کاوشگری آموزشی با هم در یک راهبرد تدریس ترکیب کند. ثلن در جستجوی یک موقعیت یادگیری مبتنی بر تجربه به نحوی است که این موقعیت به آسانی به موقعیت‌های بعدی زندگی قابل انتقال باشد و به وسیله سطح بالایی از کاوشگری مشخص می‌شود. او با مفهومی از وجود اجتماعی آغاز می‌کند: انسان با انسان‌های دیگر است که قواعد و توافق‌هایی که واقعیت اجتماعی را به وجود می‌آورند، بنا می‌کنند. در استراتژی ثلن مفاهیم کاوشگری و معرفت دارای اهمیت است.

مراحل الگوی کاوش گروهی: ۱. دانش‌آموزان با موقعیت مبهمی مواجه می‌شوند. ۲. دانش‌آموزان واکنش به آن موقعیت را کشف می‌کنند. ۳. دانش‌آموزان طرح وظیفه بررسی را تدوین و برای بررسی سازماندهی می‌کنند (تعریف مسئله، نقش، تکلیف و...). ۴. بررسی گروهی و مستقل ۵. دانش‌آموزان پیشرفت و فرآیند را تحلیل می‌کنند. ۶. فعالیت با برخورداری از نتایج از سر گرفته می‌شوند.

۱۵- نظام راهنمایی تحصیلی در آموزش و پرورش به ویژه برای حل تناقض میان کدام دو اصل کاربرد دارد؟

- (۱) فعالیت و سندیت (۲) حریت و سندیت (۳) فعالیت و کمال (۴) تفرد و اجتماع

۱۶- در کدام آزمون آماری از χ^2 کرامر به عنوان شاخص اندازه اثر استفاده می‌شود؟

- (۱) t مستقل (۲) یومان ویتنی (۳) آنوای یک‌راهه (۴) χ^2 دو دو متغیری

۱۷- در یک نمونه تصادفی، انحراف استاندارد ۱۰ و خطای استاندارد میانگین ۲ است. حجم نمونه کدام است؟

- (۱) ۵ (۲) ۲۰ (۳) ۲۵ (۴) ۵۰

۱۸- با توجه به اطلاعات جدول زیر، ضریب همبستگی بین دو متغیر کدام است؟

Z_x	۱	-۲	۰/۵	۰	۲	-۱	۰	(۲) ۰/۲۵	(۱) ۰
Z_y	۰/۵	-۱	۱	۰	۱	۲	۰	(۴) ۰/۷۵	(۳) ۰/۵

۱۹- اگر همبستگی بین هوش و احساس تنهایی با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان به ترتیب $0/6$ و $0/3$ باشد، اختلاف بین درصد واریانس پیشرفت تحصیلی که توسط دو متغیر تبیین می‌شود، کدام است؟

- (۱) ۹ (۲) ۲۷ (۳) ۳۰ (۴) ۳۶

۲۰- کدام مورد در خصوص فرضیه صفر، درست است؟

- (۱) ادعای H_0 درباره آماره نمونه تصادفی است.
(۲) تأیید فرضیه صفر منجر به خطای نوع اول می‌شود.
(۳) در آزمون فرض اگر فرض خلاف رد شود، فرض صفر نیز رد می‌شود.
(۴) بیان می‌کند که ارتباط مشاهده شده در نمونه ناشی از خطای نمونه‌گیری است.

۲۱- در کدام شیوه جمع‌آوری داده‌ها، یک فرد به عنوان میانجی شرايطی را فراهم می‌آورد که در آن جمعی همگن و کوچک با تمرکز بر یک موضوع به بحث و گفت‌وگو می‌پردازند و اندیشه‌ها و نظرات خود را ارائه می‌کنند؟

- (۱) دلفی (۲) گروه کانونی (۳) تحلیل روند (۴) گروه‌های منتخب

۲۲- پژوهشگری که با استفاده از روش داده بنیاد به دنبال مطالعه است، کدام مورد را انجام نمی‌دهد؟

- (۱) از تفسیر قانون‌نگر استفاده می‌کند.
(۲) به‌طور هدفمند نمونه را انتخاب می‌کند.
(۳) پژوهش را در موقعیت‌های طبیعی انجام می‌دهد.
(۴) بر ادراکات و تجارب شرکت‌کنندگان متمرکز است.

۲۳- براساس نتایج یک پژوهش، استفاده از روش کارپوشه برای ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان مدارس شهری کارآیی دارد. این سؤال که «آیا روش کارپوشه در ارزیابی پیشرفت دانش‌آموزان مناطق روستایی نیز کارآیی دارد؟»، ناظر به کدام نوع روایی است؟

- (۱) نتیجه (۲) درونی (۳) جامعه (۴) بوم‌شناختی

۲۴- در کدام طرح پژوهش ترکیبی به‌صورت متوالی از روش‌های کمی و کیفی استفاده می‌شود، اما در مرحله اول روش کمی به کار گرفته می‌شود و عمدتاً وزن و اهمیت بیشتری به داده‌های کمی داده می‌شود؟

- (۱) تبیینی (Explanatory) (۲) اکتشافی (Exploratory) (۳) تودرتو (Embedded) (۴) همسوسازی (Triangulation)

۲۵- کدام مورد از راهبردهای کاهش سوگیری پژوهشگر در پژوهش‌های کیفی است؟

- (۱) جایگزینی تصادفی (۲) نمونه‌گیری تصادفی (۳) کاربرد طرح دوسرکور (۴) نمونه‌گیری موارد متضاد

۲۶- تعاریف زیر به ترتیب مربوط به کدام متغیرها است؟

- متغیری که برای اندازه‌گیری آن مبدأ و واحد اندازه‌گیری وجود دارد.

- متغیری که پژوهشگر سعی در خنثی کردن اثر آن دارد.

- متغیری که مقدار رابطه بین دو متغیر مستقل و وابسته را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

- (۱) کمی - کنترل - تعدیل‌کننده (۲) وابسته - مداخله‌گر - کنترل (۳) ملاک - وابسته - پیش‌بین (۴) مستقل - کمی - وابسته

۲۷- پژوهشگری قصد دارد رضایت شغلی مدیران، کارکنان حوزه ستادی و کارکنان حوزه صف یک سازمان را اندازه‌گیری و مقایسه کند. برای این منظور کدام روش نمونه‌گیری تصادفی مناسب است؟

- (۱) ساده (۲) منظم (۳) طبقه‌ای (۴) خوشه‌ای

۲۸- کدام معیار جزء ملاک‌های قضاوت راجع به کیفیت گزارش سنتز پژوهی محسوب نمی‌شود؟

- (۱) اجماع (۲) شمول (۳) پایایی (۴) عملی بودن

۲۹- در کدام روش پژوهش، پژوهشگر اصلی‌ترین ابزار پژوهش است؟

- (۱) عمل فکورهانه (۲) مردم‌نگاری (۳) نقادآموزی (۴) اقدام/ کنش پژوهی

۳۰- در روش پژوهش «داده بنیاد»، کدام مورد بیانگر عوامل سه‌گانه‌ای است که محقق برای تبیین مدل نهایی باید آن‌ها را کشف کند؟

- (۱) علی - زمینه‌ای - مداخله‌گر (۲) زمینه‌ای - پیامدی - شناختی (۳) مداخله‌گر - کنترل‌پذیر - ثابت (۴) پیامدی - علی - متغیر

۳۱- در طرح درس سالانه، «تعیین رئوس مطالب درسی» به کدام منظور انجام می‌گیرد؟

- (۱) تعیین حوزه‌های محتوایی (۲) تهیه هدف‌های جزئی یا مرحله‌ای (۳) تهیه اهداف کلی و کلان آموزشی (۴) طراحی مطالب اصلی و اولویت‌دار

۳۲- توضیحات زیر مربوط به کدام روش آموزش و از کدام نظریه پرداز است؟

«براساس این نظریه، یادگیری و پیشرفت تحصیلی فراگیران به‌طور وسیعی با زمان یادگیری مرتبط است.»

- (۱) یادگیری انفرادی - گانیه (۲) یادگیری مستقیم - گانیه (۳) یادگیری هدایت‌شده - بلوم (۴) یادگیری در حد تسلط - بلوم

۳۳- روش تدریس و آموزش مبتنی بر نظریه یادگیری ویگوتسکی، از کدام روش است؟

- (۱) حل مسئله (۲) بحث گروهی (۳) اکتشافی فردی (۴) اکتشافی هدایت‌شده

۳۴- براساس نظریه یادگیری بندورا، در فرآیندهای یادگیری و به یادسپاری، اطلاعات به چند نوع ذخیره می‌شوند؟

- (۱) کلامی - تجسمی (۲) عملی - تجسمی (۳) کلامی - رفتاری (۴) رفتاری - ذهنی

۳۵- براساس نظریه خبرپردازی نورمن، قوانین یادگیری شامل کدام مورد است؟

- (۱) بازخورد اطلاعاتی - رابطه مستقیم - اطلاعات علی (۲) رابطه علی - ساخت علی - رابطه غیرمستقیم (۳) بازخورد اطلاعاتی - یادگیری علی - رابطه علی (۴) یادگیری علی - یادگیری مستقیم - رابطه غیرمستقیم

۳۶- مبنای نظری «الگوی آموزش پیش‌سازمان‌دهنده»، کدام مورد است؟

- (۱) ساختار رشته‌های درسی (۲) دانش قبلی یادگیرنده (۳) سازماندهی منطقی محتوای برنامه درسی (۴) سازماندهی روان‌شناختی محتوای برنامه درسی

۳۷- «ما با انجام دادن یاد می‌گیریم و با انجام ندادن از یاد می‌بریم»؛ بیانگر کدام قانون یادگیری ثرنایک است؟

- (۱) اثر (۲) آمادگی (۳) تمرین (۴) تقویت مثبت

۳۸- ادراک و فرآیندهای حل مسئله، بیش از هر چیز دیگر، مورد توجه کدام رویکرد است؟

- (۱) شناخت‌گرایی (۲) گشتالت (۳) رفتارگرایی (۴) تجربه‌گرایی

۳۹- کدام مورد جزء فرآیندهای مؤثر در یادگیری مشاهده‌ای از دیدگاه بندورا نمی‌باشد؟

- (۱) انگیزش (۲) ادراک (۳) توجه (۴) یادسپاری

۴۰- هنگامی که اطلاعات وارد حافظه می‌شود، اولین مرحله‌ای که از آن می‌گذرد، کدام است؟

- (۱) بازیابی (۲) مرور ذهنی (۳) رمزگردانی (۴) ذخیره‌سازی

۴۱- کدام مورد بیانگر اثر مستقیم الگوی یادیارها است؟

- (۱) عزت نفس (۲) خویش‌شناسی (۳) خوداتکایی و استقلال (۴) احساس توانایی ذهنی

۱۶- گزینه «۴» اندازه اثر (Effect Size) یک مقدار عددی است که تفاوت بین داده‌ها و فرضیه آماری را مشخص و تعیین می‌کند. در آزمون خی‌دو از ضریب کریمر به‌عنوان اندازه اثر استفاده می‌شود. در آزمون t مستقل از d کوهن، در آنوای یک راهه از اندازه اثر مربع η^2 استفاده می‌شود.

۱۷- گزینه «۳» موارد مطرح‌شده را در فرمول خطای استاندارد میانگین قرار می‌دهیم:

$$S_x = 10 \quad S_{\bar{x}} = 2$$

$$S_{\bar{x}} = \frac{S_x}{\sqrt{n}} \rightarrow 2 = \frac{10}{\sqrt{n}} \rightarrow \sqrt{n} = \frac{10}{2} \rightarrow \sqrt{n} = 5 \rightarrow n = 25$$

۱۸- گزینه «۳» مقدار $n = 7$ است. مقدار $\sum Z_x Z_y$ را نیز محاسبه کرده:

Z_x	۱	-۲	۰/۵	۰	۲	-۱	۰
Z_y	۰/۵	-۱	۱	۰	۱	۲	۰
$Z_x Z_y$	۰/۵	۲	۰/۵	۰	۲	-۲	۰
							$\sum Z_x Z_y = 3$

$$r_{xy} = \frac{\sum Z_x Z_y}{N-1} = \frac{3}{6} = 0/5$$

موارد به‌دست آمده را در فرمول ضریب همبستگی با استفاده از نمرات استاندارد قرار می‌دهیم:

۱۹- گزینه «۲» همبستگی بین هوش و پیشرفت تحصیلی برابر است با $0/6$ و همبستگی بین احساس تنهایی و پیشرفت تحصیلی برابر است با $0/3$. این مقادیر را جداگانه در فرمول ضریب تعیین گذاشته و سپس اختلاف بین آنها را به‌دست می‌آوریم:

$$V = r^2 (100) \begin{cases} (0/6)^2 \times 100 = 36 \\ (-0/3)^2 \times 100 = 9 \end{cases} \quad 36 - 9 = 27$$

۲۰- گزینه «۴» اصل فرض صفر بر این است که بین پارامترهای مورد مطالعه، اختلاف یا ارتباط معناداری وجود ندارد. در فرض صفر چنین قضاوت می‌شود که آیا تفاوت‌ها یا روابط ظاهری حقیقی‌اند یا صرفاً ناشی از خطای نمونه‌گیری.

۲۱- گزینه «۲» انواع طرح‌های زمینه‌یابی:

روش دلفی: اتفاق نظر یک جمع صاحب‌نظر درباره یک موضوع خاص.

پژوهش گروه کانونی (focused group): شیوه‌ای برای جمع‌آوری داده‌های کیفی است که افراد را در یک بحث گروهی غیررسمی (یا چندین بحث) پیرامون موضوعی خاص یا مجموعه‌ای از موضوعات وارد می‌کند.

تحلیل روند (trend study): افراد مختلف به سؤالات یکسان در زمان‌های متفاوت پاسخ می‌دهند.

گروه‌های منتخب (panel study): اطلاعات در زمان‌های مختلف از نمونه‌ای که معرف جامعه است جمع‌آوری می‌شود.

۲۲- گزینه «۱» نظریه داده بنیاد یک شیوه پژوهش کیفی است که به‌وسیله یک دسته داده، نظریه‌ای تکوین می‌شود. این روش به‌عنوان یک رویکرد طبیعی‌گرایی در تحقیق محسوب می‌شود. نمونه‌گیری در این روش، نمونه‌گیری نظری (هدفمند) است.

۲۳- گزینه «۴» اعتبار بیرونی به قابلیت تعمیم‌پذیری یافته‌های تحقیق مرتبط است و اینکه آیا نتایج آزمایش را می‌توان به جامعه‌ای که نمونه از آن انتخاب شده، تعمیم داد. به بیان دیگر اعتبار بیرونی عبارت است از «میزانی که می‌توان یافته‌های یک آزمایش را به افراد و موقعیت‌هایی که در پژوهش شرکت نداشته‌اند، تعمیم داد». اعتبار بیرونی به دو بخش زیر تقسیم می‌شود:

- اعتبار جامعه (جمعیتی): در این اعتبار، تعمیم‌یافته‌ها (با توجه به جامعه‌ی مورد مطالعه) به جامعه‌ی آماری مورد نظر صورت می‌گیرد.

- اعتبار بوم‌شناختی (عوامل زیست‌محیطی): یافته‌های تحقیق از یک مجموعه شرایط ویژه که پژوهشگر در چارچوب آن‌ها تحقیق خود را به انجام رسانده، به شرایط طبیعی تعمیم داده می‌شود.

کارپوشه مجموعه‌ای از فعالیت‌های یک دانش‌آموز است که کوشش، پیشرفت و موفقیت تحصیلی او را در یک زمینه خاص نشان می‌دهد. در روش کارپوشه، دانش‌آموز برای نشان دادن توانایی‌ها و پیشرفت خود نمونه‌هایی از کارهایی را که در طول یک مدت معین (مثل ثلث و یا نیم‌سال تحصیلی) انجام داده با خودش به کلاس می‌آورد و برای ارزشیابی در اختیار معلم قرار می‌دهد. چون محتوای کارپوشه جنبه تراکمی دارد و دارای اجزای مربوط به هم می‌باشد و از طرفی در طول یک دوره زمانی انجام گرفته، برخلاف ارزیابی‌های مختلف و مستقلی که به وسیله آزمون‌های هفتگی و ترمی تهیه می‌شود، می‌تواند چگونگی پیشرفت یادگیرنده در طول دوره تحصیلی را به نمایش بگذارد.

۲۴- گزینه «۱» راهبردهای روش ترکیبی عبارت است از:

- روش‌های ترکیبی هم‌زمان (درهم‌تنیده)
- روش‌های ترکیبی هم‌زمان (اکتشافی)
- روش‌های ترکیبی توضیحی (تبیینی یا تشریحی)
- روش‌های ترکیبی هم‌سوسازی (مثلث‌سازی)

روش‌های ترکیبی توضیحی (تبیینی یا تشریحی): در این طرح پژوهشگر برای تشریح یک پدیده، ابتدا داده‌های کمی مورد گردآوری را بررسی می‌کند و در دامنه داده‌ها نقاط انتهایی را می‌یابد (یعنی بالاترین نمرات یا پایین‌ترین نمرات را): سپس با استفاده از داده‌های کیفی به توصیف ویژگی‌های آن‌ها می‌پردازد، یعنی به توضیح ویژگی‌های افرادی می‌پردازد که بالاترین یا پایین‌ترین نمرات را دارند. در تشریح نتایج یک پژوهش پس از آنکه دو گروه از نظر یک متغیر مورد مقایسه قرار گرفتند، از طریق تحلیل داده‌های کیفی به این امر پرداخته می‌شود که چرا این تفاوت وجود دارد.

۲۵- گزینه «۴» موارد مطرح‌شده در گزینه‌های (۱) و (۲) و (۳) مربوط به کنترل اعتبار درونی طرح‌های آزمایشی است. یکی از روش‌های نمونه‌گیری به منظور رسیدن به معرف بودن یا قابلیت مقایسه و کاهش سوگیری در پژوهش‌های کیفی استفاده از نمونه‌گیری با حداکثر تنوع (اختلاف) یا Maximum Variation Sampling است.

۲۶- گزینه «۱» متغیر کمی: متغیری است که برای اندازه‌گیری آن مبدأ و واحد اندازه‌گیری وجود دارد.

متغیر کنترل: متغیری است که پژوهشگر سعی در خنثی کردن اثر آن دارد.

متغیر تعدیل‌کننده: متغیری است که مقدار رابطه بین دو متغیر مستقل و وابسته را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

۲۷- گزینه «۳» چون جامعه موردنظر دارای طبقات و لایه‌های مختلفی است (طبقه مدیران، کارکنان حوزه ستادی و کارکنان حوزه صف) و به عبارتی جامعه دارای ترکیب همگن و متجانس نبوده و دارای صفات غیرمشترکی است که در نتیجه تحقیق اثر دارد، از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای استفاده می‌شود.

۲۸- گزینه «۳» برای تعیین میزان کفایت دانش حاصل از فرایند سنتزپژوهی ۴ ملاک به این شرح وجود دارد:

(۱) به متغیرها و تعامل مهم توجه داشته باشد (شمول)، (۲) از اصطلاحاتی بهره می‌گیرد که معانی مبهم نداشته باشد (دو پهلو نبودن)، (۳) راهنمایی بر عمل باشد (عملی بودن)، (۴) معرف نوعی توافق جمعی باشد که برای پژوهشگران و دست‌اندرکاران قابل قبول بوده و با نیازهای ایشان مرتبط باشند (اجماع).

۲۹- گزینه «۲» در روش قوم‌نگاری یا مردم‌نگاری پژوهشگر به ثبت و توصیف رویدادها و فرایندها در شرایط طبیعی و ویژه‌ی آن می‌پردازد.

۳۰- گزینه «۱» در نظریه داده بنیاد، مقولات را در سلسله روابطی به یک مقوله مرتبط می‌سازیم که بیانی از شرایط علی، پدیده، زمینه، شرایط میانجی (واسطه‌ای) و راهبرد کنش/ کنش متقابل و پیامدهاست.

۳۱- گزینه «۲» طرح درس سالانه یا طرح درس کلی عبارت از این است که محتوای یک ماده درسی بر اساس هدف و برای یک سال آموزشی، به مراحل و قدم‌های مناسب و مشخص تقسیم شود. برای تهیه چنین طرحی، باید در ابتدای هر سال تحصیلی بر اساس اصول معین، بین هدف‌های آموزشی و برنامه هفتگی تربیتی اتخاذ شود که مجموعه فعالیت‌های آموزشی به موقع و بدون وقفه در طول یک سال تحصیلی اجرا شود. با توجه به طرح درس‌های سالانه و روزانه، در طرح درس سالانه عمده هدف‌های تدوین‌کننده (معلم یا ...) تهیه هدف‌های جزئی و یا مرحله‌ای است که نقشه راه اصلی تدریس را به صورت جزئی مشخص می‌کند.

۳۲- گزینه «۴» یکی از فنون موفقیت‌آمیز در امر یادگیری روش یادگیری تا حد تسلط است. چنانکه از طرح کلر می‌دانیم، شاگرد قبل از اینکه به پیشرفت خود ادامه دهد، باید محتوای آموزشی را تا حد تسلط یاد گرفته باشد. نظریه یادگیری در حد تسلط، توسط بلوم در سال ۱۹۶۸ و بلاک (Block) در سال ۱۹۷۱ مطرح شد. بر اساس این نظریه، یادگیری و پیشرفت تحصیلی فراگیران به طور وسیعی به زمان یادگیری بستگی دارد. به عقیده کارول، شاخص اصلی استعداد تحصیلی شاگردان زمان است.

در یادگیری در حد تسلط که بلوم مطرح کرده است، مبنای تدریس زمان است؛ به‌طوری‌که میزان یادگیری با مدت زمان یادگیری نسبت مستقیم دارد درواقع هرچه زمان بیشتر و وسیع‌تر باشد یادگیری بهینه است.

۳۳- گزینه «۴» ویگوتسکی بر این عقیده بود که یادگیری کودک باید اکتشافی باشد، اما چون در یادگیری اکتشافی کمی انحراف پیش می‌آید و ممکن است کودک از جریان آموزش و یادگیری منحرف شود بهتر است اکتشاف به صورت هدایت‌شده باشد و معلم این هدایت را برعهده گیرد.

کاربردهای آموزشی نظریه ویگوتسکی :

- ۱- بر اهمیت زبان تأکید زیادی شده است. پس مدارس باید زبان را یک موضوع محوری تلقی کنند و معلمان در آموزش زبان جدیت بیشتری به خرج دهند.
- ۲- بر مسائل فرهنگی و اجتماعی تأکید زیادی دارد. پس لازم است مطالب درسی در یک بافت فرهنگی - اجتماعی آموزش داده شوند و در تمام مراحل تحصیلی مسائل فرهنگی و اجتماعی از نظر دور نمانند.
- ۳- طبق مفهوم منطقه تقریبی رشد، معلم باید در آموزش موضوعات مختلف به دانش‌آموزان، پیشاپیش رشد ذهنی آنان حرکت کند. (مسائل قدری فراتر از سطح تواناییهای فعلی آنان باشد).
- ۴- معلمان کودکان را به حرف زدن با خود تشویق کنند؛ زیرا با خود سخن گفتن کودکان را در هدایت و کنترل اندیشیدن یاری می‌دهد.

۳۴- گزینه «۱» نظریه او، یادگیری اجتماعی - شناختی است که یادگیری مشاهده‌ای و نظریه سرمشق‌گیری هم نامیده شده است، که با توجه به کاربرد فراوان تبیین‌های مورد نیاز در حوزه مسائل روان‌شناسی اجتماعی، این علم نوپا از نظریه ایشان استفاده‌های فراوانی کرده است. بنا به این نظریه، یادگیری از راه مشاهده (Observation)، تقلید (Imitation) و الگوبرداری (Modeling) انجام می‌شود و به عامل تقویتی - که مورد تأکید ثرندایک و اسکینر است و آنان اساس نظریه یادگیری خود را بر عامل تقویتی استوار کرده بودند - نیازی ندارد. بندورا فرایند یادسپاری را به دو بخش کلامی و تجسمی تقسیم کرده است. بندورا به تعامل‌های متقابل بین فرد و محیط تأکید داشت و معتقد بود که اطلاعات یا به‌صورت تجسمی (تصویر ذهنی پدیده‌ها) یادسپاری می‌شوند و یا به صورت کلامی که فرآیندهای شناختی که به رفتار تبدیل می‌شوند از این دسته هستند.

۳۵- گزینه «۳» نورمن یادگیری را به سه قانون خلاصه کرده است:

- (۱) رابطه علی: به جهت رابطه بین یک عمل خاص و یک بازده یاد گرفته شود و باید یک رابطه علی آشکار بین این دو وجود داشته باشد.
- (۲) قانون یادگیری علی: این قانون دو بخش دارد: الف) تلاش ارگانیسم برای بازده مطلوب ب) اجتناب ارگانیسم برای بازده نامطلوب.
- (۳) قانون بازخورد اطلاعاتی: بازده یک رویداد به‌صورت اطلاع یا خبری درباره آن رویداد عمل می‌کند.

۳۶- گزینه «۱» این الگو را دیوید آزوبل ۱۹۶۳ تدوین کرده و یکی از الگوهای خانواده اطلاعات‌پردازی است که تحقیقات زیادی روی آن انجام شده و برای دانش‌آموزان ساختار شناختی و برای درک مطلب عرضه می‌کند. از این الگو تقریباً برای هر محتوا و هر سنی استفاده می‌شود. الگوی پیش‌سازمان‌دهنده باعث یادگیری بامعنا در دانش‌آموزان می‌شود و در آن معلم ساخت ذهنی را در دست و همواره مطالب یادگیری را به ساخت ذهنی ارتباط می‌دهد. معلم به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا مطالب جدید را از مطالب قبلی تمییز دهند. این الگو باعث تقویت مفاهیم، درون‌سازی معنی‌دار، اطلاعات و افکار، عادت به تفکر منظم و منطقی و تقویت روحیه کاوشگری در دانش‌آموزان می‌شود. مهمترین هدف این الگو معنی‌دار کردن یادگیری است و به معلمان کمک می‌کند تا بتوانند مقدار زیادی اطلاعات را به طور معنی‌دار و مؤثر انتقال دهند. با استفاده از این الگو فراگیر می‌تواند یادگیری طوطی‌وار را رها کرده و با مسلط شدن بر اطلاعات ساخت‌شناسی خود را استحکام بخشد و در اصل این الگو با افزودن بر پایداری دانش قبلی فراگیران، کسب اطلاعات جدید را آسان می‌سازد. همچنین این روش تمایل به کاوشگری و عادت به تفکر دقیق در فراگیر را افزایش می‌دهد. در الگوی پیش‌سازمان‌دهنده ساختار رشته‌های درسی نمایان می‌شود. در این الگو یک مطلب در مقدمه تدریس می‌آید تا مبحثی را که به شاگردان ارائه می‌شود با مباحث پیشین همان درس مربوط سازد که این پایه‌ای برای ارتباط مفاهیم بعدی می‌شود.

۳۷- گزینه «۳» ثرندایک برای یادگیری سه قانون را مطرح کرده است:

- (۱) قانون آمادگی (۲) قانون اثر (۳) قانون تمرین

بر اساس قانون تمرین هر قدر که محرک رضایت‌بخش را بیشتر تکرار کنیم، رابطه بین محرک و پاسخ مستحکم‌تر و پایدارتر خواهد شد و بر اثر عدم تکرار پیوند میان محرک و پاسخ ضعیف می‌شود.

۳۸- گزینه «۲» یادگیری برای روانشناسان پیرو نظریه گشتالت به صورت مسئله‌ای در زمینه ادراک (Perception) می‌باشد. یادگیری در روانشناسی گشتالت عبارت است از بینش (insight) حاصل از درک موقعیت یادگیری به عنوان یک کل یکپارچه و آن هم از طریق کشف روابط میان اجزای تشکیل‌دهنده موقعیت یادگیری حاصل می‌شود.

یادگیری در روانشناسی گشتالت به صورت هیأت کل مطرح می‌شود، نه از ترکیب یا تحلیل اجزا. یادگیری عبارت است از وقوع تغییراتی که در پاسخ به الگوها یا هیأت‌های کل با معنا داده می‌شود.

با توجه به تعریف یادگیری در نظریه گشتالت نمی‌توان تعلیم و تربیت را منحصر به سه عنصر معلم، دانش‌آموز و محتوا نمود. بر این اساس بینش یا ادراکی که حاصل درک رابطه بین اجزاست حاصل شده و شرایط یادگیری را فراهم می‌سازد.

گشتالت حاصل تفکر سه دانشمند (ورتایمر - کهلر - کافکا) است. این نظریه بر سازمان‌ها (گشتالت‌ها) تأکید دارد و معتقد است که ادراک و فرآیندهای حل مسئله بیش از عوامل دیگر باید در یادگیری مورد توجه قرار گیرد.

۳۹- گزینه «۲» بندورا چهار فرآیند را مطرح کرده است:

- ۱) فرآیند توجه: گستره‌ای که در معرض رفتار ماست.
- ۲) فرآیندهای بازیابی: رفتاری مطلوب که تکرار و یادآوری می‌شود.
- ۳) فرآیندهای بازتولید: رفتارهایی که خیلی مطلوب‌اند ولی به دلیل محدودیت جسمانی انجام نمی‌شود.
- ۴) فرآیندهای انگیزشی: یعنی میل به انجام رفتار که با پاداش‌ها و تنبیه‌ها رابطه مستقیم دارد.

۴۰- گزینه «۳» بعد از ورود اطلاعات به حافظه، مراحل زیر به ترتیب رخ می‌دهد:

- ۱) رمزگردانی: که شامل رمزگردانی حسی و معنایی می‌شود.
- ۲) ذخیره‌سازی و اندوزش: اطلاعات رمزگردانی‌شده با توجه به زمان نگهداری می‌شود.
- ۳) بازیابی: اطلاعات ذخیره‌شده باید به خاطر بیاید؛ یعنی وقتی فرد اطلاعات را رمزگردانی و اندوزش می‌کند توانایی بازیابی این اطلاعات بالا می‌رود.

۴۱- گزینه «۴» در روش یادسپاری، از میان موادی که به دانش‌آموز ارائه می‌شود، آن دسته از مواد که جلب توجه می‌کنند، بسیار مهم است، زیرا مطالبی در ذهن ماندگار می‌شود که به اندازه کافی مرور شده باشد.

روش یادسپاری، برای اثربخش بودن ذهن بسیار حیاتی است. یادسپاری، بیش از آنکه فعالیتی غیراثربخش و انفعالی تلقی گردد، مستلزم پی‌گیری واکنش فعالانه‌ای است. توانایی دریافت و درهم‌آمیزی، معنادار کردن اطلاعات و سپس بازیابی آنها، حاصل یادگیری و یادسپاری موفق است. یادگیرندگان باید توانایی یادسپاری خود را تقویت کنند تا بتوانند آنچه که فرا می‌گیرند را در آینده‌ای نزدیک یا دورتر به یاد آورند.

الگوی یادیارها ارتباط مستقیم با توانایی ذهنی دارد چرا که زمانی فرد اطلاعات را به خوبی به یاد می‌سپارد که احساس توانایی ذهنی خوبی داشته باشد. یادیارها به ذهن و حافظه بستگی دارد و این الگو برای توانایی ذهنی تدوین می‌شود.

۴۲- گزینه «۱» روش بدیعه پردازی: هدف این الگو افزایش تفکر خلاق در فرد و گروه می‌باشد. هنگام استفاده از این الگو ناچاریم عمداً تفکر منطقی را کنار بگذاریم و قدری در دنیای خیال سیر کنیم. فراموش نکنیم خلاقیت در دنیای امروز حرف اول را می‌زند و تفاوت آدم‌ها در استفاده از همین نیروی عظیم خدادادی است. در این الگو خلاقیت با استفاده از شبیه‌سازی و انواع قیاس به جریانی آگاهانه تبدیل می‌شود. مقایسه‌ی یک مفهوم با یک مفهوم دیگر و شبیه کردن آن با موضوعات آشنا برای بیان واقعیت‌های موجود مراحل اصلی الگوی بدیعه‌پردازی است که بنیانگذار آن ویلیام گوردون است.

در الگوی بدیع‌نگاری تفکر استقرایی و کارگروهی و... از جمله آثار مستقیم به حساب می‌آید. ماجراجویی را می‌توان در زمره آثار غیرمستقیم این الگو قرار داد چرا که به‌طور آشکار به آن اشاره نشده است.

۴۳- گزینه «۴» الگوهای پردازش اطلاعات، گرایش فطری انسان برای درک و فهم جهان از طریق دستیابی به داده‌ها و سازماندهی آنها، درک مسائل و تولید راه‌حل قطعی برای آن و ارائه مفاهیم و زمان مناسب برای انتقال آنها به دیگران را مورد تأکید قرار می‌دهد. برخی الگوهای این خانواده، اطلاعات و مفاهیم را در اختیار دانش‌آموز قرار می‌دهد، برخی دیگر تکوین مفاهیم و آزمون فرضیه‌ها به وسیله یادگیرنده را مورد تأکید قرار می‌دهد و بالاخره تعدادی دیگر موجب تقویت تفکر خلاق می‌شوند. معدودی از این الگوها برای تقویت قابلیت‌های عام فکری طراحی شده‌اند. در بسیاری از الگوهای خانواده پردازش اطلاعات برای مطالعه خود و جامعه نیز مناسب بوده و می‌تواند دستیابی به اهداف فردی (شخصی) و اجتماعی تعلیم و تربیت را ممکن سازد.

کدام مورد جزو اصول پارادایم ساختارگرایی محسوب می‌شود؟

- (۱) حرکت از جزء به کل صورت می‌گیرد.
(۲) واقعیت چندگانه و متکثر نیست.
(۳) امکان پژوهش فارغ از ارزش‌ها وجود دارد.
(۴) فاعل و مفعول شناخت از هم قابل تفکیک‌اند.

در مطالعه ماهیت خصایص روان‌شناختی، وجود کدام شواهد روایی از اهمیت بیشتری برخوردار است؟

- (۱) سازه (۲) ملاکی (۳) محتوا (۴) منطقی

کدام طرح در زمره پژوهش‌های آزمایشی قرار نمی‌گیرد؟

- (۱) تک‌آزمودنی (۲) پس‌رویدادی (۳) گروه‌های نامعادل (۴) تک‌گروهی با پس‌آزمون

اگر هدف پژوهش، تحلیل متن کتاب تعلیمات اجتماعی پایه نهم براساس شاخص جهانی مهارت‌های اجتماعی باشد، از کدام نوع تحلیل محتوا استفاده می‌شود؟

- (۱) کمی - استقرایی (۲) کمی - قیاسی (۳) کیفی - قیاسی (۴) کیفی - استقرایی

زمانی که اجزای رفتار مورد نظر را نتوان در رفتار یادگیرنده مشاهده کرد، از کدام روش برای «ایجاد رفتارهای تازه» استفاده می‌شود؟

- (۱) شکل‌دادن (۲) تمییز پاسخ (۳) زنجیرکردن (۴) تفکیک پاسخ

توانایی مشکل‌گشایی، ابزارهایی برای تفکر استعاره‌ای و انسجام و بهره‌وری گروهی از آثار مستقیم کدام الگوی یادگیری است؟

- (۱) همیارانه (۲) کاوشگری (۳) حل مسئله (۴) بدیع‌نگاری

کسب بینش دانش‌آموز نسبت به حل مسئله مستلزم کدام مورد است؟

- (۱) منطقی عمل کردن (۲) فهم مسئله و پاسخ آن (۳) بازسازی اجزای مسئله (۴) کسب اطلاعات و پردازش آن

کنجکاوی به‌عنوان یک انگیزه ذاتی آدمی به مفهوم «نیاز به کاهش ابهام» به کدام نظریه نزدیک است؟

- (۱) اکتشافی (۲) خبرپردازی (۳) گشتالت (۴) شناختی

کدام مورد، جزو فرایندهای یادگیری مشاهده‌ای است؟

- (۱) مشاهده دقیق (۲) تولید رفتاری (۳) تقلید مثبت (۴) خودنظم‌دهی رفتار

در الگوی پیش‌سازمان‌دهنده برای «افزایش روابط میان گروهی» از چه روشی استفاده می‌شود؟

- (۱) تقویت ساخت‌شناختی (۲) ایجاد یادگیری معنی‌دار (۳) طرح پرسش‌های راهنمایی‌کننده (۴) تأکید بر ساختار رشته‌های درسی

اصطلاح انطباق متقابل در کدام سطح برنامه درسی مصداق دارد؟

- (۱) اجرایی (۲) طراحی (۳) قصد شده (۴) تجربه شده

کدام تعریف «هدف آموزشی» مطابق با نظرات میگر نیست؟

- (۱) هدف، شرح و بیان فرآورده نظام آموزشی است.
(۲) هدف، بیان صریح روش‌های ایجاد تغییر رفتار در یادگیرنده است.
(۳) هدف، بیان وضعیت مطلوبی است که باید در یادگیرنده حاصل شود.
(۴) هدف، به‌جای فرایند آموزش، نتیجه فرایند آموزشی را مشخص می‌کند.

«یادگیری» در نظریه خبرپردازی بر کدام مورد دلالت دارد؟

- (۱) اندوختن اطلاعات در حافظه درازمدت (۲) بازیابی اطلاعات از حافظه کوتاه‌مدت
(۳) سازماندهی اطلاعات پیچیده (۴) پردازش اطلاعات در حافظه

در تعریف یادگیری، مفهوم «رفتار بالقوه» بیانگر کدام گزینه است؟

- (۱) تفاوت بین تدریس و آموزش (۲) تفاوت بین تدریس و یادگیری (۳) تفاوت بین یادگیری و کاربرد (۴) تفاوت بین یادگیری و عملکرد

۴۱- اینکه برونر معتقد است معلم نباید اصول و قواعد را آموزش دهد، بلکه باید دانش‌آموزان را درگیر یک مکانیسم استقرایی کند تا خود این موارد را بیاموزند، نشانگر کدام مورد است؟

- (۱) تأکید بر فرایندهای یادگیری (۲) تأکید بر ساخت یادگیری (۳) تأکید بر برون‌داد یادگیری (۴) تأکید بر اهمیت شهود

۴۲- اینکه معلم با بستن پنجره کلاس درس و کاستن از سر و صدای بیرونی، باعث یادگیری بیشتر شود، توصیف‌کننده چه اصلی در یادگیری است؟

- (۱) تقویت مثبت (۲) تقویت منفی (۳) تفکیک پاسخ (۴) تمییز محرک

۴۳- در کدام الگوی یادگیری، شرکت‌کنندگان و مشاهده‌گران در یک موقعیت واقعی به شناسایی و حل مسئله می‌پردازند؟

- (۱) اکتشافی (۲) ایفای نقش (۳) حل مسئله (۴) مشاهده‌ای

۴۴- در کدام دیدگاه معتقدند «بهترین طرح‌ها، حتی اگر به بهترین نحو تدوین شده باشند به دلیل شیوه اجرایی نادرست با شکست مواجه می‌شوند»؟

- (۱) اقتضایی (۲) تداخلی (۳) تمایزی (۴) مصالحه‌جویانه

۴۵- براساس الگوی تسلط‌یاب «کارول» کدام گزینه بیانگر استعداد تحصیلی شاگرد است؟

- (۱) کیفیت یادگیری (۲) زمان یادگیری (۳) فضا و بوم یادگیری (۴) سرعت یادگیری

۴۶- هدف کدام الگوی تدریس فراگیری نظام پژوهش رشته‌های علمی، نحوه تولید و سازماندهی دانش است؟

- (۱) رشد شناختی (۲) کاوش علمی (۳) پیش‌سازمان‌دهنده (۴) فراگیری مفهوم

۴۷- «ماشین‌های آموزشی» به‌عنوان یک روش آموزش، براساس اندیشه کدام نظریه‌پرداز طراحی شده‌اند؟

- (۱) اسکینر (۲) پاولوف (۳) واتسن (۴) برونر

۴۸- کدام روش بسیار منعطف است و تقویتی را برای معلم و شاگرد به‌وجود می‌آورد که در سایر روش‌های آموزش وجود ندارد؟

- (۱) اکتشافی (۲) پروژه (۳) سخنرانی (۴) حل مسئله

۴۹- از نظر راجرز، سه نگرش مهم معلم در فرایند تدریس و در راستای ایجاد روابط سازمانی کدام است؟

- (۱) صداقت، شجاعت و ارزش‌گذاری (۲) احساس همدلی، شجاعت و صراحت
(۳) صداقت، شجاعت و صراحت (۴) احساس همدلی، صداقت و ارزش‌گذاری

۵۰- در کدام الگوی تدریس، یادگیرندگان از طریق تعامل با دیگران به تقویت قابلیت‌های شناختی خویش می‌پردازند؟

- (۱) اجتماعی (۲) شناختی (۳) همیاری (۴) پردازش اطلاعات

۵۱- «برنامه درسی مقاوم در برابر معلم» بیانگر کدام نوع رابطه بین برنامه درسی و طراحی آموزشی است؟

- (۱) همکاری و مشارکت متقابل مابین هر دو حوزه (۲) تفوق حوزه برنامه درسی بر حوزه طراحی آموزشی
(۳) تفوق حوزه طراحی آموزشی بر حوزه برنامه درسی (۴) مستقل بودن هر دو حوزه و عدم وجود رابطه روشن

۵۲- درس «هنرهای زبان»، معرف کدام نوع الگوی طراحی برنامه درسی است؟

- (۱) چند موضوعی (۲) موضوع‌های عام (وسیع) (۳) بین موضوعی (۴) موضوعات مجزا

۵۳- «اقتشار تصمیم‌گیر» در کدام مرحله برنامه درسی مطرح می‌شود؟

- (۱) اجرای برنامه (۲) ارزشیابی برنامه (۳) تدوین برنامه (۴) طراحی برنامه

۵۴- «برنامه‌ریزی درسی مدرسه محور» کدام است؟

- (۱) SBDC (۲) SCBD (۳) SBDC (۴) SCDB

۵۵- کدام تعریف برنامه درسی، درون‌داد نظام آموزشی محسوب می‌شود؟

- (۱) سند مکتوب (۲) نظام آموزشی (۳) رشته علمی (۴) مطالعه علمی

۵۶- در الگوهای غیرفنی برنامه‌ریزی درسی:

- (۱) فرایند برنامه‌ریزی خطی و منظم است.
(۲) تصمیم‌گیری به‌عهده متخصصان است.
(۳) فرایند برنامه‌ریزی معطوف به محصول است.
(۴) تصمیم‌گیری به حوزه عمل واگذار می‌شود.

۳۰- گزینه «۳» روش تحلیل متن یکی از روش‌های پژوهش کیفی است که در آن داده‌های کیفی به داده‌های کمی (به روش قیاسی) تبدیل می‌شوند.

۳۱- گزینه «۱» شکل‌دادن: از طریق شکل‌دهی رفتار می‌توان طرح‌های رفتاری تازه را به‌وجود آورد تا یادگیرنده رفتار موردنظر را انجام دهد. در این روش یکی از اجزای ساده رفتار فرزندش را برمی‌گزیند و به تدریج بر پیچیدگی آن می‌افزاید تا به رفتارهای مورد نظر برسد. به عنوان مثال والدی که می‌خواهد رسم کردن دایره را به فرزندش نشان دهد در ابتدا هرگونه شکلی را که فرزندش می‌کشد که تا حدودی به دایره شبیه است تقویت می‌کند و پاسخ‌های دیگر که هیچ شباهتی به دایره ندارد را تقویت نمی‌کند. در مرحله بعد والد تنها شکل‌هایی را تقویت می‌کند که یک خط منحنی مسدود هستند و از تقویت شکل‌های دیگری که او می‌کشد چشم می‌پوشد. سرانجام تنها شکل‌هایی را که شباهت خیلی زیادی به دایره کامل دارند تقویت می‌کند و هیچ‌گونه شکل غیر دایره‌ای را از او نمی‌پذیرد.

۳۲- گزینه «۴» روش بدیعه‌پردازی (بدیع‌نگاری) برای پرورش و افزایش تفکر خلاق مؤثر است، به‌طوری که در این روش یک سری تمرینات گروهی به دانش‌آموزان می‌دهند که با این تمرینات بتوانند خلاقیت استفاده از استعاره‌ها و قیاس‌ها را برای زمینه‌شکنی و ایجاد جایگزین‌های جدید، درک کنند. این روش برای تفکر استعاره‌ای مناسب‌ترین روش است.

۳۳- گزینه «۳» برای آگاهی و بینش بهتر دانش‌آموز نسبت به موضوع و حل مسئله نیاز به بازسازی اجزای مسئله داریم چرا که تا دانش‌آموز مسئله را بازسازی نکند به حل مسئله نائل نمی‌شود.

۳۴- گزینه «۳» در نظریه گشتالت کنجکاوی کلیدی‌ترین عنصر در آموزش است. بر طبق این نظریه کنجکاوی باعث می‌شود ابهامات دانش‌آموز در مورد مسئله کاهش پیدا کند چرا که کنجکاوی مقدمه پرسش و تحقیق است.

۳۵- گزینه «۲» فرایندهای یادگیری مشاهده‌ای عبارتند از:

۱- **فرایندهای توجه:** گستره‌ای است که ما در معرض رفتار قرار می‌گیریم و یا به آن توجه می‌کنیم. برای تقلید رفتاری باید توجه ما به آن جلب شده باشد. ما رفتارهای زیادی را به‌طور روزمره مشاهده می‌کنیم و بسیاری از این‌ها قابل توجه نیستند. لذا در اینکه رفتار روی دیگران برای تقلید تأثیر بگذارد یا خیر مهم است.

۲- **فرایندهای بازیابی:** اینکه چقدر خوب رفتاری یادآوری شود. رفتار ممکن است مورد توجه باشد اما همیشه به یاد آورده نشود که مشخصاً مانع تقلید می‌شود. لذا مهم است که خاطره یا حافظه‌ای از رفتار شکل بگیرد تا بعدها توسط مشاهده کننده انجام شود.

اغلب یادگیری‌های اجتماعی فوری نیستند، لذا این فرایند به‌ویژه در آن موارد اساسی است حتی اگر رفتار کمی بعد از دیدن آن بازتولید شود، باید خاطره‌ای وجود داشته باشد که به آن رجوع شود.

۳- **فرایندهای بازتولید (تولید رفتاری):** توانایی انجام رفتاری که به مدل نشان داده شده است. ما رفتارهای زیادی را روزانه می‌بینیم که دوست داریم بتوانیم از آن تقلید کنیم اما همیشه امکان‌پذیر نیست. ما به توانایی جسمانی‌مان محدود هستیم و به این دلیل، حتی اگر بخواهیم رفتاری را تقلید کنیم، نمی‌توانیم. این مسئله بر تصمیمات‌مان برای تلاش یا عدم تلاش تقلید تأثیر می‌گذارد. مثلاً زن ۹۰ ساله‌ای را تصور کنید که در پیاده‌روی برای تماشای «رقص روی یخ» مشکل دارد. او ممکن است بداند که این مهارت خیلی مطلوب است اما تلاش نمی‌کند که آن را تقلید کند زیرا از نظر جسمانی قادر به این کار نیست.

۴- **فرایندهای انگیزشی:** میل به انجام رفتار. پاداش‌ها و تنبیه‌هایی که در پی رفتار می‌آیند توسط مشاهده کننده مدنظر قرار خواهند گرفت. اگر پاداش‌های ادراک شده بیش از هزینه‌های ادراک شده (در صورت وجود) باشند، رفتار به احتمال بیشتر توسط فرد مشاهده کننده تقلید می‌شود. اگر تقویت نیابتی به اندازه کافی برای مشاهده‌گر مهم نباشد، رفتار را تقلید نخواهند کرد.

۳۶- گزینه «۳» اساساً پرسش کردن در یک گروه باعث به‌وجود آمدن یک رابطه می‌شود. در نظریه الگوی پیش سازمان‌دهنده طرح پرسش‌های راهنمایی‌کننده باعث افزایش روابط میان گروهی می‌شود.

۳۷- گزینه «۱» در سطح اجرایی برنامه درسی انطباق متقابل مطرح است. انطباق متقابل یعنی طرح در اجرا منطبق بر مفاهیم نظری شود تا در اجرا مشکلات طرح اصلاح شود. در واقع انطباق متقابل نشان از این دارد که طرح با آراء نظری منطبق باشد و در تعارض با آن نباشد، یعنی طرح تکمیل‌کننده آراء نظری باشد.

۳۸- گزینه «۲» از نظر میگر هدف‌های آموزشی دارای چند ویژگی زیر است:

(۱) هدف شرح و بیان فرآورده‌های نظام آموزشی است.

(۲) هدف بیان وضعیت مطلوبی است که باید در یادگیرنده حاصل شود.

(۳) هدف به جای فرایند نتیجه فرایند آموزشی را مشخص می‌کند.

بر طبق این نظرات بیان صریح روش‌های ایجاد تغییر رفتار در یادگیرنده در نظریات میگر وجود ندارد.

۳۹- گزینه «۱» در نظریه‌های خبرپردازی فرایندهای یادگیری، بیادسپاری و یادآوری در ارتباط با یکدیگر مورد مطالعه و بررسی قرار می‌گیرند. **حافظه‌ی حسی:** نخستین مرحله خبرپردازی است که به آن مخزن حسی یا ثبت حسی نیز می‌گویند. در واقع نظام کلی گیرنده‌های حسی ما را حافظه حسی می‌گویند. این گیرنده‌ها تأثیرات محرک‌ها را برای ۱ تا ۳ ثانیه در خود نگه می‌دارند و در این فاصله اطلاعات انتخاب شده به حافظه کوتاه‌مدت بر اثر توجه فرستاده می‌شود و بقیه حذف یا فراموش می‌شود. پس نخستین عامل مهم در یادگیری توجه و دقت است. **حافظه کوتاه‌مدت:** اطلاعات در حافظه کوتاه‌مدت به صورت (صوتی، دیداری، معنایی) رمزگردانی می‌شوند و حدود ۳۰ ثانیه در حافظه کوتاه‌مدت باقی می‌ماند که اگر (تمرین یا مرور، بسط معنا و سازمان‌دهی) شوند به حافظه درازمدت می‌روند. اطلاعات حافظه کوتاه‌مدت از دو منبع تغذیه می‌شوند: ۱- حافظه حسی ۲- حافظه درازمدت. حافظه کوتاه‌مدت را حافظه هشیار نیز می‌گویند؛ زیرا از تمام محتوای آن آگاه هستیم. همچنین به آن حافظه فعال نیز می‌گویند؛ زیرا به‌طور فعال در ارتباط با اطلاعاتی است که می‌خواهند به حافظه درازمدت برود. حافظه کوتاه‌مدت برای رفع نیازهای آنی به کار می‌رود و گنجایش آن محدود است: ۲، ۷ قطعه یعنی حفظ کردن دو شماره تلفن ۷ رقمی از عهده حافظه ما بر نمی‌آید. **حافظه درازمدت:** حافظه‌ی تمام عمر می‌باشد. اگر اطلاعات رمزگردانی و تکرار و معنادهی شوند برای همیشه به حافظه درازمدت راه می‌یابند.

انواع حافظه‌ی درازمدت:

- (۱) حافظه رویدادی: خاطرات، فیلم ذهنی
 - (۲) حافظه معنایی: معنا به‌صورت گزاره (علی کتاب را خرید) یا طرح‌واره (خریدن از فروشگاه) ذخیره می‌شود.
 - (۳) حافظه روندی: چگونگی روند انجام یک کار مثل: تعمیر کردن، بازی کردن
- گنجایش حافظه درازمدت نامحدود است و طول مدت نگهداری اطلاعات از چند دقیقه تا تمامی عمر به‌طول می‌انجامد. بزرگ‌ترین محدودیت حافظه درازمدت، غیرفعال بودن آن است که بازیابی را مشکل می‌سازد.

۴۰- گزینه «۴» در تعریف یادگیری رفتار بالقوه یعنی تفاوت میان آنچه که دانش‌آموز می‌داند و آنچه که عمل می‌کند. کاربرد عبارت رفتار بالقوه دلیل بر تفاوت بین مفهوم یادگیری و عملکرد است. یادگیری تغییراتی است که در ساخت ذهنی فرد ایجاد می‌شود و در حال حاضر، قابل اندازه‌گیری نیست. مقداری از تغییرات حاصل از یادگیری ممکن است به علت مساعد بودن شرایط، به رفتار بالفعل تبدیل شود که در اصطلاح به آن عملکرد می‌گویند، ولی همیشه نباید انتظار داشت که آثار یادگیری بلافاصله در رفتار بالفعل یا عملکرد یادگیرنده پدیدار شود.

- ۴۱- گزینه «۱» برون در یادگیری بر فرایندهای یادگیری تأکید دارد و معتقد است که آنچه منجر به یادگیری می‌شود فرآیند یادگیری است نه نتیجه و محصول. برون حیطه عمل فعالیت‌های آموزشی را در چهار زمینه عمده مورد تأکید قرار داده است:
- ۱- تأکید بر فرایند یادگیری: به نظر او کسب معرفت مهم است نه حفظ حقایق و کسب معرفت یک فرایند است نه یک محصول. یعنی تأکید او بیشتر بر چگونگی یادگیری است، نه آنچه آموخته می‌شود.
 - ۲- تأکید بر ساخت یادگیری: اگر مطالب یا محتوای آموزشی به شکل منطقی سازمان‌دهی شود، شاگردان آن را بهتر یاد می‌گیرند. مانند تقسیم موجودات به دو دسته جمادات و جانداران. همچنین وجود ساخت یادگیری به معلم کمک خواهد کرد تا میان دانش مقدماتی و عالی رابطه برقرار کند و از پیچیدگی مفاهیم آموزشی کاسته می‌شود.
 - ۳- تأکید بر اهمیت شهود: برون علاوه بر تأکید بر جریان و ساخت یادگیری، بر اهمیت شهود و اشراق و راز آشنایی تأکید می‌کند و اصرار می‌ورزد. او بر این باور است که حفظ کردن علوم ریاضی و کلامی هدف شایسته‌ای برای آموزش و پرورش نیست بلکه هدف آموزش و پرورش باید ارتقا سطح بینش و فهم شهودی باشد. عملکرد آموزش باید چنان باشد که شاگردان با یک نگاه تیز و ژرف موضوع را درک کنند.
 - ۴- تأکید بر اهمیت انگیزش درونی: انگیزه درونی آن است که فعالیت صحیح و موفقیت‌آمیز موجب رضایت خاطر و تقویت رفتار گردد نه پاداش‌های بیرونی. به نظر برون پاداش‌های درونی بسیار مؤثرتر از پاداش‌های بیرونی‌اند.

۴۲- گزینه «۲» تقویت منفی حذف یک محرک ناخوشایند برای افزایش رفتار است. در واقع تقویت منفی یعنی خارج کردن محرک از موقعیت، به منظور افزایش رفتار مطلوب. تقویت منفی همچون تقویت مثبت، احتمال بروز رفتار را افزایش می‌دهد. تنها تفاوت بین این دو در این است که در تقویت مثبت، یک محرک مطلوب به ارگانیسم معرفی یا به موقعیت اضافه می‌شود، در حالی که در تقویت منفی، یک محرک بیزارکننده از موقعیت خارج می‌گردد یا تقلیل داده می‌شود؛ مثلاً اگر پنجره کلاس باز باشد و سر و صدای خیابان موجب عدم توجه به درس یا یادگیری شاگردان شود، می‌توان با بستن پنجره، احتمال بروز پاسخ مطلوب، یعنی توجه به معلم و یادگیری شاگردان را افزایش داد.

۴۳- گزینه «۲» روش ایفای نقش: این روش ریشه در ابعاد اجتماعی و فردی تعلیم و تربیت دارد. در بعد فردی، فرد معنی را در درون دنیای اجتماعی جست‌وجو می‌کند و تعارض فردی خود را به کمک گروه‌های اجتماعی حل می‌نماید. در بعد اجتماعی تلاش می‌شود در موقعیت‌های اجتماعی و مسائل خاص بین فردی به یادگیرندگان کمک شود. در این روش فراگیران در یک موقعیت واقعی به حل مسئله می‌پردازند.

۴۴- گزینه «۲» در واقع دیدگاه تداخلی بر این نظر تأکید دارد شیوه اجرا اثر مهمی در موفقیت طرح دارد به طوری که اگر طرح بهترین حالتش در تدوین را سپری کرده باشد ولی شیوه نادرست اجرایی را داشته باشد با شکست مواجه می‌شود.

۴۵- گزینه «۴» در این شیوه اگر به یادگیرنده زمان موردنظر داده شود، موفقیتی کسب خواهد کرد. این نوع یادگیری در واقع مبتنی بر زمان است، به طوری که هرچه زمان یادگیری بیشتر باشد، مقدار یادگیری بیشتر خواهد بود و اگر زمان و شرایط آموزش فراهم باشد، همه یادگیرندگان می‌آموزند و به حد تسلط می‌رسند.

۴۶- گزینه «۲» الگوی کاوش علمی بر رشته‌های علمی و نحوه تولید و سازماندهی دانش تأکید دارد. در این الگو یادگیرنده اقدام به فرضیه‌سازی دقیق می‌کند و با نقد شواهد به عدم قطعیت علم پی می‌برد.

۴۷- گزینه «۱» یادگیری از نظر اسکینر باید منجر به تغییر رفتار (رفتارگرایی) قابل مشاهده شود. او بر آموزش برنامه‌ای تأکید دارد و دو نوع رفتار را معرفی می‌کند: کنشگر و پاسخ‌گر. ماشین‌های آموزشی مطابق نظریه اسکینر و برحسب آموزش برنامه‌ای است.

۴۸- گزینه «۳» ارائه مفاهیم از طرف معلم به صورت شفاهی و یادگیری آن‌ها از طریق گوش‌دادن و یادداشت برداشتن به وسیله دانش‌آموز، از اساسی‌ترین مؤلفه‌های این روش است. در این روش تمام عوامل تحت کنترل معلم بوده و انتقال پیام، یک جریان فکری یک‌طرفه و از معلم به دانش‌آموز می‌باشد. این روش منعطف است و تقویتی برای شاگرد و معلم است.

۴۹- گزینه «۴» سه نگرش معلم از نظر راجرز در نظریه‌های سازمانی عبارت‌اند از: احساس همدلی، ارزش‌گذاری و صداقت. درک دیگران، تنها از زاویه احساس و ادراک خودشان است یعنی در دنیای پدیدارشناختی خود آن‌ها امکان‌پذیر است. پس برای درک دیگران باید در جست‌جوی راهی بود که توسط آن، رویدادها را تجربه می‌کنند. زیرا دنیای پدیدارشناختی هر کس اساسی‌ترین تعیین‌کننده رفتار و عامل بی‌همتایی اوست.

۵۰- گزینه «۱» در الگوی تدریس اجتماعی قابلیت‌های شناختی فرد متأثر از تعامل با دیگران تقویت می‌شود. بر این اساس فرد در ارتباط با دیگران توانایی‌های شناختی خود را تقویت می‌کند.

۵۱- گزینه «۲» یکی از انواع برنامه درسی، برنامه درسی مؤمنانه یا وفادارانه است. در این برنامه درسی، برنامه درسی بدون هیچ کم و کاستی بایست اجرا شود. معلم خادم و خدمتگزار برنامه درسی است و او براساس نقشه از قبل تعیین شده باید برنامه درسی را اجرا کند و اجرای دقیق برنامه درسی آخرین مرحله می‌باشد. از آنجایی که برنامه درسی را نمی‌توان با توجه به ویژگی‌های کلاس درس سازگار کرد که به آن برنامه درسی ضد معلم (مقاوم در برابر) گویند. به عبارت دیگر در این نوع برنامه درسی، مرحله برنامه‌ریزی درسی بر طراحی آموزشی که وظیفه معلم است برتری دارد.

۵۲- گزینه «۲» دومین الگوی رویکرد موضوع‌محور در سازماندهی محتوای برنامه درسی، الگوی موضوعات وسیع یا درهم‌تنیده (یا ترکیب‌شده) است. فلسفه اساسی الگوی سازمان‌دهی موضوعات وسیع عبارت است از ایجاد همبستگی و ارتباط بیشتر بین مطالب مختلفی که دانش‌آموزان در برنامه‌های درسی مطالعه می‌کنند. از دیدگاه طرفداران این الگو، برنامه‌های درسی درهم‌تنیده این امکان را به وجود می‌آورند که دانش‌آموزان به همان شکلی که جهان اطراف خود را می‌بینند، مطالب و علوم مختلف را درک کنند. به همین دلیل در این الگو سعی می‌شود موضوعات مختلف با توجه به ارتباطی که با یکدیگر دارند، تدریس شوند. با این همه، تجربیات نشان داده است که این الگو بیشتر در برنامه‌های درسی مدارس ابتدایی کارایی دارند تا مدارس متوسطه. از جمله محتوای دروسی که براساس این رویکرد سازماندهی می‌شوند درس «هنرهای زبان» می‌باشد.

۵۳- گزینه «۳» تدوین برنامه درسی، شامل تصمیماتی است که در جریان ساخت یا بازنگری یک برنامه درسی اتخاذ می‌شود. این تصمیم‌ها به هدف‌های آن برنامه، مواد آموزشی، فعالیت‌های آموزشی، ارزیابی و نظیر آن مربوط است. برای نوآوری‌های خاص، این تصمیم‌ها را ممکن است تدوین‌کنندگان برنامه اتخاذ کنند (دیدگاه وفادارانه) یا ممکن است توسط ترکیبی از استفاده‌کنندگان و اشخاص خارج از محیط استفاده شود (دیدگاه انطباق). برای انجام تغییرهای جامع‌تر، تدوین برنامه درسی ممکن است مواردی از قبیل تدوین خط‌مشی، تعیین جهت‌دهی‌های کلی و چهارچوب‌هایی را که نوآوری‌های متعدد برنامه‌های درسی ممکن است با اتکا به آن‌ها رخ دهد، شامل شود.

۵۴- گزینه «۱» مدرسه‌محوری خط‌مشی واگذاری اختیار به مدارس و مشارکت دادن در تصمیم‌گیری‌های مدرسه است. طراحی برنامه درسی مدرسه‌محور از عواملی مانند هدف‌های ملی تعلیم و تربیت یادگیرنده، منابع در دسترس، فرهنگ مردم اطراف مدرسه، محیط مدرسه، راهبردها و نظام ارزشیابی و درجه‌ای اختیارات تصمیم‌گیری مدارس درباره‌ی برنامه درسی متأثر می‌شود. به عبارت دیگر، به واگذاری اختیار در مورد تدوین برنامه‌های درسی، برنامه‌ریزی درسی مدرسه‌محور (School-Based Curriculum Development) SBCE می‌گویند.

- ۴۰- فردی در یادگیری درس علوم از روش «بسط معنایی» استفاده می‌کند، این روش جزو کدام مورد است؟
 (۱) سبک تفکر (۲) سبک شناختی (۳) راهبرد شناختی (۴) راهبرد یادگیری
- ۴۱- ارتباط برنامه درسی و آموزش در کدام مباحث رشته برنامه درسی مطرح می‌شود؟
 (۱) سطوح برنامه درسی (۲) پژوهش در برنامه درسی (۳) قلمرو موضوعی برنامه درسی (۴) نظریه‌پردازی برنامه درسی
- ۴۲- مهارت «زمان انتظار» مربوط به کدام رویکرد تدریس است؟
 (۱) آزاداندیشانه (۲) تعاملی (۳) تسهیل‌گرایانه (۴) مدیریتی
- ۴۳- عبارت «برنامه درسی باید فرصتی برای درک تحقق خود و جهان پیرامون، مطابق غایت‌های فردی و انسانی باشد»، شاهد بر کدام نوع برنامه درسی است؟
 (۱) سنت‌گرایی (۲) تجربه‌گرایی مفهومی (۳) نظریه انتقادی (۴) بازتولید فرهنگی
- ۴۴- ایده بوم‌شناسی برای مطالعه جنبه‌های مختلف آموزش مدرسه‌ای در کدام نظریه مطرح می‌شود؟
 (۱) نوفهم‌گرایی (۲) فمینیستی (۳) تجربه‌گرایی مفهومی (۴) زیبایی‌شناختی
- ۴۵- کدام مورد به برنامه درسی مسئله محور اشاره دارد؟
 (۱) بازی محور (۲) خلاقیت محور (۳) عدالت محور (۴) مهارت محور
- ۴۶- محتوای برنامه‌ای که به دلیل کهنگی و عدم تناسب با نیازها و زمان، اثربخشی لازم را ندارد، به کدام مورد اشاره دارد؟
 (۱) سایه (۲) مغفول پنهان (۳) مغفول آشکار (۴) پوچ
- ۴۷- در طبقه‌بندی نوع عقلانیت نهفته در پارادایم‌های مطالعاتی در برنامه درسی، کدام مورد از مفروضات عقلانیت تجربی - تحلیلی است؟
 (۱) دانش را عاری از بنیادهای ارزشی قلمداد می‌کند. (۲) برای انسان نقش فعال در ساخت معرفت قائل است.
 (۳) ضرورت انتقاد مبتنی بر ایدئولوژی را مفروض می‌انگارد. (۴) برای افشای آنچه موجب سلطه‌پذیری است می‌کوشد.
- ۴۸- برنامه درسی «به عنوان محصول» معادل کدام اصطلاح است؟
 Curriculum as a discipline (۲)
 Curriculum as a system (۱)
 Curriculum as a document (۴)
 Curriculum as a process (۳)
- ۴۹- استدلال شواب در مورد وحدت پژوهش و برنامه درسی، بیانگر کدام مورد است؟
 (۱) پژوهش، ابزاری در خدمت برنامه درسی است. (۲) پژوهش، حاصل تغییر و اجرای برنامه درسی است.
 (۳) پژوهش، تصمیم‌گیری درباره یک برنامه خاص است. (۴) پژوهش، دارای هدف و مأموریت‌های منحصر به فرد است.
- ۵۰- کدام معیار، بیانگر این است که ارزشیابی مطابق اصول و ملاک‌های قانونی و اخلاقی اجرا می‌شود؟
 (۱) دقت (۲) درستی (۳) عملی بودن (۴) سودمند بودن
- ۵۱- معلمی که برای انتخاب، توالی و سازماندهی محتوا، موضوعاتی را که قبلاً تدریس نموده است انتخاب کند، کدام معیار را مدنظر قرار داده است؟
 (۱) تربیتی (۲) عملی (۳) روان‌شناختی (۴) اجتماعی - ایدئولوژیکی
- ۵۲- براساس کدام مبانی برنامه درسی، زمان شروع آموزش دبیرستان در ساعات اولیه روز توصیه نمی‌شود؟
 (۱) بوم شناختی (۲) جامعه‌شناختی (۳) روان‌شناختی (۴) زیست‌شناختی
- ۵۳- در کدام دیدگاه، هدف برنامه درسی، پرورش متفکرانی پویا، فعال و مستقل است که قادرند دانش را از طریق بررسی محیط و یادگیری مشارکتی بسازند؟
 (۱) برنامه درسی به عنوان فرهنگ (۲) برنامه درسی رشدگرا (۳) برنامه درسی زیست محیطی (۴) برنامه درسی تجربه‌گرا
- ۵۴- سطح مرکزی تصمیم‌گیری برنامه درسی منطبق با کدام نوع برنامه درسی است؟
 (۱) اجرا شده (۲) ادراک شده (۳) قصد شده (۴) کسب شده
- ۵۵- در کدام دیدگاه، برنامه درسی نتیجه یک شبکه به هم مرتبط از ایده‌ها، متن‌ها و روایت‌ها است؟
 (۱) کلاسیک (۲) پدیدارشناسی (۳) پست مدرن (۴) تجربه‌گرایی مفهومی

- ۵۶- کدام رویکرد، ایده استفاده از کتاب‌های موجز و دایرةالمعارفی را مطرح می‌کند؟
(۱) پدیدارشناسی (۲) نوفهم‌گرایی (۳) سنت‌گرایی (۴) تجربه‌گرایان مفهومی
- ۵۷- در کدام نوع ارزشیابی، از طریق مذاکره، توافقی به دست می‌آید که تمام دیدگاه‌ها را در برمی‌گیرد؟
(۱) فرایند محور (۲) تخصص محور (۳) تصمیم‌گیرنده محور (۴) مصرف‌کننده محور
- ۵۸- مفاهیم هستی‌شناسی و یادگیری به عنوان درک و همدلی و انطباق در کدام یک از نظریه‌های برنامه درسی مدنظر است؟
(۱) انتقادی (۲) پدیدارشناسی (۳) زیست‌محیطی (۴) زیبایی شناختی
- ۵۹- شواب یکی از نشانه‌های بحران در برنامه درسی را «پرواز از خود برنامه درسی» می‌داند. این توصیف به چه معنا است؟
(۱) تغییر موقعیت از فعالان شناخته شده رشته به افرادی خارج از رشته برنامه درسی
(۲) تلاش فعالان برای بازگشت به موضوعات قبلی به صورت ساده
(۳) تکرار دانش قدیمی و آشنا به روش انتقادی و جدید
(۴) افزایش قابل ملاحظه ستیز، جدال برچسب‌زنی
- ۶۰- طراحی الگوهای برنامه درسی از کدام مورد تأثیر می‌پذیرد؟
(۱) منابع اطلاعات (۲) عناصر برنامه درسی (۳) تصمیمات برنامه‌ریزان (۴) حوزه‌های یادگیری
- ۶۱- کدام دیدگاه، وظیفه برنامه‌ریزی درسی را تولید برنامه درسی دانسته و به آموزش بی‌توجه است؟
(۱) اقتضایی (۲) تداخلی (۳) تمایزی (۴) مصالحه‌جویانه
- ۶۲- عبارت «برای اینکه فردی در فیزیک اتمی خلاق و نقاد شود باید بر دانش و شیوه استدلال در این حوزه مسلط باشد.» بر اولویت کدام هدف‌ها دلالت دارد؟
(۱) رفتاری (۲) عاطفی (۳) شناختی (۴) مهارتی
- ۶۳- معلمی که طرح درس خود را بر اساس ساحت‌های شش‌گانه تربیتی تنظیم می‌کند از کدام رویکرد تغییر، پیروی می‌کند؟
(۱) اقتضایی (۲) وفادارانه (۳) مصالحه‌جویانه (۴) سازگاری متقابل
- ۶۴- در کدام برنامه درسی، سازماندهی محتوا بر اساس الگوی ساختار دانشی که باید تدریس شود تنظیم می‌شود؟
(۱) انسان‌گرایانه (۲) درهم‌تنیده (۳) مارپیچی (۴) مسئله‌محور
- ۶۵- از چک‌لیست آرایش نوآوری در کدام زمینه استفاده می‌شود؟
(۱) ارزشیابی معلمان (۲) ارزشیابی مدیران (۳) ارزشیابی دانش‌آموزان (۴) رتبه‌بندی مواد برنامه درسی
- ۶۶- کدام مورد، از رویکردهای اجرای برنامه درسی محسوب می‌شود؟
(۱) اقدام پژوهی (۲) تکالیف عملکردی (۳) سنجش راستین (۴) نقادی آموزشی
- ۶۷- بر اساس کدام تکنیک نیازسنجی، می‌توان اطلاعات مشخصی درباره فعالیت‌ها و عملکردهای افراد سازمان به دست آورد؟
(۱) دلفی (۲) درخت خطا (۳) رویداد مهم (۴) فیش باول
- ۶۸- برنامه مطالعات اجتماعی مصداق کدام مورد است؟
(۱) بین‌رشته‌ای (۲) چند موضوعی (۳) موضوع‌های درسی مجزا (۴) موضوع‌های عام
- ۶۹- گروه‌بندی یادگیرندگان در طراحی برنامه درسی تحت تأثیر کدام موارد است؟
(۱) محتوا و راهبردهای تدریس و یادگیری (۲) تجربه معلم و تنوع یادگیرندگان (۳) محتوا و مواد آموزشی (۴) فضای آموزشی
- ۷۰- سبک‌های سه‌گانه تسهیل‌گر تغییر، شامل کدام موارد می‌شود؟
(۱) اثربخش، مدیر، پاسخگو (۲) مبتکر، مدیر، پاسخگو (۳) مبتکر، اثربخش، پاسخگو (۴) مبتکر، مدیر، اثربخش

۴۳- گزینه «۳» برنامه درسی انتقادی پیوند نظام پرورش با ساختار اجتماعی و سیاسی، مدرسه را جایی برای پدیدآوردن دانش انتقادی ساخته است و از این رو تلاش می‌کند تا با آشناسازی افراد به حقوق و پایگاه اجتماعیشان، آنها را شهروند انتقادی و کارا برای دگرگون‌سازی شرایط سلطه سازد. این نظریه معتقد است برنامه درسی باید فرصتی برای درک تحقق خویشتن و جهان پیرامون باشد. در حقیقت، آموزشگران انتقادی با هدف استعمارزدایی از افراد تحت سلطه، ارزش‌های اجتماعی را در کلاس درس نقد می‌کنند.

۴۴- گزینه «۴» اهداف آموزش زیباشناختی: ۱- پرورش سواد هنری در دانش‌آموزان ۲- قادر ساختن جوانان به بیان ادراکات و احساسات و... از طریق یکی از رسانه‌ها یا وسایل مختلف ۳- توانا ساختن دانش‌آموزان در انتقال تجربه انسانی از طریق بیان هنری و معنا بخشیدن و تفسیر بیان خلاق خود و دیگران ۴- مطالعه جنبه‌های مختلف آموزش مدرسه‌ای بر اساس بوم‌شناسی.

۴۵- گزینه «۳» برنامه درسی مسئله‌محور الزاماً نباید از ساختار میان‌رشته‌ای برخوردار باشد. برنامه درسی مسئله‌محور بر پایه عدالت‌محوری استوار است. به عبارت دیگر، موضوع برخورداری برنامه‌های درسی از ساختار میان‌رشته‌ای موضوعی است که مستقل از سوگیری حل مسئله قابل بررسی است و این دو ویژگی را نباید لازم و ملزوم یکدیگر قلمداد کرد.

۴۶- گزینه «۴» برنامه‌ی درسی آشکار، پوچ و پنهان: آیزنر معتقد است که مدارس به طور همزمان مبادرت به تدریس سه برنامه درسی می‌نمایند. این سه برنامه عبارتند از: برنامه درسی صریح، آشکار (رسمی)، برنامه درسی پنهان (ضمنی) و برنامه درسی پوچ. این برخلاف تصور رایج نسبت به برنامه درسی مدارس است که آن را پدیده‌ای تک بعدی می‌دانند و مدارس را صرفاً بستر اجرای برنامه‌های درسی صریح می‌پندارند. برنامه درسی آشکار و رسمی: منظور از برنامه درسی رسمی، فعالیت‌های برنامه‌های درسی هستند که نظام آموزشی آن‌ها را به طور رسمی اعلام می‌کند و در بسیاری از موارد در قالب کتاب‌های درسی در مدارس و مراکز آموزش عالی تدریس می‌شود. برنامه درسی پوچ یا تهی: هرگاه نظام برنامه‌ریزی درسی برخی از مفاهیم و مسائل را عملاً در برنامه‌های درسی ننجاند و یا مطالب گنجانیده شده در برنامه‌های درسی یا کتاب‌های درسی با سن عقلی دانش‌آموزان و دانشجویان متناسب و برای آن‌ها قابل فهم نباشد، برنامه درسی را برنامه درسی پوچ می‌نامند.

۴۷- گزینه «۱» در نگاه مطالعاتی برنامه درسی دانش عاری از بنیادهای ارزشی قلمداد می‌شود. این خود یکی از مفروضات تجربی- تحلیلی و این بدان معناست که دانشی مورد تأکید است که محصور گذشته نباشد و با بنیادهای علمی جدید ارتباط داشته باشد و بر اساس آن به‌روزرسانی شود.

۴۸- گزینه «۴» کلیدواژه‌های برنامه درسی: Curriculum planning (برنامه‌ریزی درسی)، Curriculum as a document (برنامه درسی به‌عنوان محصول)

۴۹- گزینه «۳» عمل فکورهانه: (deliberation)

فرایندی که طی آن تصمیم‌های متین، سنجیده و معقول در ارتباط با برنامه درسی خاص که تعیین تکلیف برای آن در دستور کار برنامه‌ریز قرار دارد گرفته می‌شود. پژوهش از نظر شواب: پژوهش مبتنی بر عمل فکورهانه است. اساس نظریه: برنامه درسی به‌طور اعم و برنامه‌ریزی درسی به‌طور اخص یک حوزه نظری نیست که هدف آن تولید دانش باشد بلکه کار آن تصمیم‌گیری و انتخاب و اقدام به یک عمل در پاسخ به این سؤال کلی است: در این موقعیت خاص چه باید کرد؟ تأکید بر عقلانیت و خرد عملی و استفاده از روش استقرایی موردنظر شواب است.

۵۰- گزینه «۲» در ارزشیابی معیارهای متفاوتی وجود دارد مانند: درستی، دقت، سودمندی و عملی‌بودن. معیار درستی بر اصول و ملاک‌های قانونی و اخلاقی تأکید دارد.

۵۱- گزینه «۲» معیارهای انتخاب محتوا:

از نظر هیلدا تابا: اعتبار و اهمیت، سازگاری با واقعیات اجتماعی، تعادل در وسعت و عمق، تدارک دیدن برای طیف وسیعی از هدف‌ها، داشتن قابلیت یادگیری، داشتن قابلیت انطباق با تجربیات قبلی یادگیرنده و تناسب با نیازها و علائق مخاطبین از جمله معیارهای انتخاب محتوا توسط این صاحب‌نظر است. از نظر سیلور، الکساندر و لوئیس: محتوا باید دارای ویژگی‌های زیر باشد:

معرفی اندیشه‌های یک رشته علمی، به‌وجودآورنده درکی روشن از ساختار بنیادی رشته علمی، تفهیم‌کننده روش‌های بررسی با استفاده از مثال و مسئله، جهان‌شمول بودن مفاهیم و اصول انتخاب شده، برقرارکننده تعادل میان سهل و مشکل، فراهم‌کننده فرصت تقویت تخیل فراگیر در ارتباط با هدف‌های عینی و دارا بودن اعتبار و روایی کافی.

از نظر آیزنر: ارتباط با هدف، معنی‌دار بودن محتوا برای مخاطب، تناسب با تجارب قبلی مخاطب، داشتن جذابیت، عملی بودن، تناسب با جنسیت، داشتن اهمیت و متناسب بودن با سطح رشد مخاطب از جمله ملاک‌هایی برای انتخاب محتواست.

از نظر لوئی: ارتباط با ساختار رشته درسی، قائل بودن به مفاهیم اساسی و کلیدی، پایه بودن برای آموزش‌های بعدی، ارتباط با مسائل روز و مرتبط بودن با موارد فرهنگی را معیارهای انتخاب محتوا می‌داند.

۵۲- گزینه «۴» مبانی زیست‌شناختی مبنای برنامه درسی را مشخص می‌کنند. مبانی برنامه‌ریزی درسی مشخص می‌کند که: ۱- مسیر حرکت تعلیم و تربیت به کدام سمت است؟ ۲- تفکرات و اندیشه‌هایی که بین یادگیرندگان باید رشد کند از کجا سرچشمه می‌گیرد؟ آینده جامعه را ترسیم می‌کند و یادگیرندگان را برای آن جامعه آماده می‌کند. ۳- معلمان و کسانی که مسئول تهیه و تنظیم برنامه‌های تحصیلی هستند باید ماهیت عمل یادگیری و خصایص و نیازهای فعلی و آینده دانش‌آموزان را کاملاً بشناسند. شناخت کیفیت یادگیری اساس هر نوع تربیتی در آموزش و پرورش به شمار می‌رود و موفقیت معلمان و دبیران بیش از هر چیز به میزان آشنایی آنها با یادگیری محصلان بستگی دارد.

۵۳- گزینه «۱» فرهنگ‌های برنامه درسی را می‌توان چارچوب‌های تئوریزه‌شده و مدونی دانست که ریشه در باورهای عام تربیتی یا فلسفه‌های خاص تعلیم و تربیت دارد. فرهنگ‌های برنامه درسی، محصول و میوه باورها و تصورات خاص (فرهنگ‌های خاص) تعلیم و تربیت هستند؛ به دیگر سخن، فرهنگ‌های برنامه درسی پاسخ‌های مدون به این پرسش است که کدام باور یا مفروضات (فرهنگ) درباره محتوا، تدریس، معلم، دانش‌آموز، محیط یادگیری، ارزشیابی و جز اینها پذیرفته شده است؟ هدف برنامه درسی به‌عنوان فرهنگ، پرورش متفکران پویا و فعال است.

۵۴- گزینه «۳» انواع برنامه درسی از دیدگاه گلاتورن: ۱) برنامه درسی توصیه شده: نوعی برنامه درسی که توسط متخصصان یک رشته تدوین شده یا از جانب آنان حمایت می‌شود. ۲) برنامه درسی مکتوب (قصد شده): سندی است که توسط نظام آموزشی ملی یا محلی یا مدرسه یا معلم تولید شده و آنچه که باید تدریس شود را تصریح می‌کند. ۳) برنامه درسی پنهان (قصد نشده): آنچه که یادگیرندگان از فرهنگ و جوّ مدرسه و نیز سیاست‌ها و فعالیت‌های مرتبط می‌آموزند. ۴) برنامه درسی کنار گذاشته شده: خواه عملاً و خواه سهواً. به‌زعم گلاتورن، مربیان باید برنامه درسی حذف شده را بررسی کنند و راه‌هایی برای بازگرداندن محتوای مهم برنامه درسی مدرسه و یادگیری بچه‌ها بیابند. ۵) برنامه درسی حمایت‌شده: برنامه درسی که در کتاب‌های درسی، نرم‌افزارها و مواد چندرسانه‌ای یافت می‌شود و تأثیر زیادی بر آنچه تدریس می‌شود دارد. ۶) برنامه درسی آزمون شده (سنجش شده): عبارت است از برنامه درسی که در آزمون‌های معلم ساخته، در سطح مدرسه، منطقه یا استان یا ملی گنجانده شده است. ۷) برنامه درسی تدریس شده: برنامه درسی که واقعاً به بچه‌ها ارائه می‌کنند شامل سخنرانی‌ها، دروس، پروژه‌ها و فعالیت‌های مرتبط با سنجش عملکرد و... می‌باشد (هرچیزی که بچه‌ها را در دستیابی به هدف‌های یادگیری کمک می‌کند). ۸) برنامه درسی یادگرفته شده: آنچه که دانش‌آموزان یاد می‌گیرند یا یادگیری نهایی که در عملکردهایشان در آزمون‌ها و سایر بخش‌ها نشان داده می‌شود.

۵۵- گزینه «۳» اعتقاد بر این است که طراحی و اجرای اصلاحات آموزشی، با افزایش کیفیت برنامه‌های آموزشی، میزان یادگیری فراگیران را افزایش خواهد داد. اصلاحات آموزشی، دارای تاریخچه‌ای طولانی است که معمولاً به شکل طبیعی در سطحی گسترده، به شکل مستمر و با رویکردی خوش‌بینانه انجام می‌گیرد؛ اما اصلاحات زیربنایی در برنامه‌های درسی، توأم با چالش‌هایی شدید است: چه چیزی در برنامه‌های درسی بایستی گنجانده شود؛ فرایند انتخاب باید به چه شکل عملی شود؛ این انتخاب توسط چه کسانی و با چه قصدی باید انجام پذیرد و آنچه انتخاب شده چه نتایجی را به دنبال خواهد داشت. کشمکش در مورد برنامه درسی و مدیریت آن تا حدودی بر سر این موارد است: آموزش برای چیست؟ دانش چه کسی از همه ارزشمندتر است؟ دانش‌آموزان، والدین، معلمان یا اولیاء امور برنامه‌های درسی؟ آنچه امروزه در جریان اصلاحات برنامه درسی دیده می‌شود، این است که اصلاحات برنامه درسی از طرف کسانی انجام می‌شود که ایده و نظرشان محدود به ساختارهای مدرنیستی است که متأسفانه این ایده‌های مدرنیستی نیز اغلب در توجیه افراد جوان و برآوردن نیازهای آنان موفق نیستند.

۵۶- گزینه «۲» نوفهم‌گرایی به جای آنکه یک جنبش متحد و یکدست باشد یک جریان فکری از متخصصان برنامه درسی است که به جای برنامه درسی بیشتر به فهم برنامه درسی (understanding curriculum) اهمیت می‌دهند و نوفهم‌گرایان به طیف وسیعی از متخصصان فمینیست، انتقادی، پست‌مدرن، پدیدارشناس و ... اطلاق می‌شود. در رویکرد نوفهم‌گرایی استفاده از کتاب‌های دایرةالمعارفی مورد تأکید است.

۵۷- گزینه «۱» ارزشیابی فرایندمحور صرفاً به دنبال نتیجه نیست بلکه در طول فرایند به دنبال ارزشیابی و همچنین مذاکره با عوامل دخیل در برنامه است تا به یک توافق کلی و رضایت همه دیدگاه‌ها برسد.

۵۸- گزینه «۳» نوع نگرش به مسائل زیست‌محیطی، آموزش‌های متفاوتی را سبب می‌شود و در یک دسته‌بندی کلی، رویکردهای زیست‌محیطی در دو دسته انسان‌مدارانه و محیط‌مدارانه و رویکردهای برنامه درسی در دو دسته فنی و سخت و غیرفنی و نرم قرار می‌گیرند. در این طبقه‌بندی، رویکردهای آموزش زیست‌محیطی را می‌توان در گروه رویکردهای غیرتکنیکی، انعطاف‌پذیر و انسان‌گرای برنامه درسی مورد بررسی قرار داد. این نظریه بر مباحث هستی‌شناسی و درک و همدلی تأکید فراوانی دارد.

۵۹- گزینه «۱» شواب، نخست شش نشانه بحران در برنامه درسی را شناسایی کرد:

- حل مسائل برنامه درسی، به متخصصان غیر برنامه درسی سپرده شده است (پرواز از زمین)
 - به جای اصول، فقط در مورد آنها بحث می‌شود (اوج گرفتن)
 - غفلت از دستاوردها و اصول حاصل شده (سقوط کردن به قعر)
 - متخصصان برنامه درسی به جای نقش اصلی خود، به مورخ، مفسر و ناظر تنزل درجه دارند (انحراف به اطراف)
 - تکرار دانش قدیم در لوای جدید (درجا زدن)
 - افزایش منازعات دور از عقلانیت بر سر چیزی که مسئله حوزه نیست (دعوا و نزاع)
- او علت این بحران‌ها را این امر دانست: «برنامه درسی، رشته‌ای است با گرایش به تئوری»

۶۰- گزینه «۱» منظور از طرح برنامه درسی شکل مدون و یا ساختار برنامه درسی است. به لحاظ تاریخی سه منبع اطلاعاتی برای برنامه‌ریزی درسی شناسایی شده است که هر کدام به‌عنوان مبنایی در تصمیم‌گیری به کار می‌رود: ۱- موضوعات درسی ۲- دانش آموزان ۳- جامعه. هرچند بسیاری از متخصصان تعلیم و تربیت ترکیبی از هر سه منبع یادشده را به‌صورت متعادل توصیه می‌کنند اما در عمل شاهد برتری یا حاکمیت نسبی یک منبع بر دو منبع دیگر هستیم. حتی می‌توان گفت بیشتر شاهد حاکمیت مطلق یک منبع به بهای حذف منابع دیگر می‌باشیم.

۶۱- گزینه «۳» یکی از مهم‌ترین مباحثی که از دیرباز در بین متخصصان برنامه درسی وجود داشته، بحث حدود و ثغور برنامه درسی و آموزش است. این موضوع که آیا برنامه درسی حوزه‌ای مستقل از آموزش است و یا آموزش زیرمجموعه‌ای از رشته برنامه درسی است، تا حد زیادی به عدم توافق مخربی که گودلد بدان اشاره دارد، باز می‌گردد. برخی از متخصصان برنامه درسی نه فقط برنامه درسی را مجزا و مستقل از آموزش می‌دانند، بلکه این تمایز را نوعی پیشرفت در مباحث تئوریک برنامه درسی قلمداد می‌کنند. از نظر دیدگاه تمایزی، وظیفه برنامه درسی تولید برنامه درسی است و نه آموزش برنامه درسی. در عین حال برخی دیگر چنین تمایزی را ناروا پنداشته و بر این باورند که جداسازی برنامه درسی و آموزش، کارایی این قلمروها را از میان برده، پویایی و ارتباط آنها را تحت‌الشعاع زمینه‌های علمی و آنچه واقعاً در کلاس درس و موقعیت‌های عینی می‌گذرد قرار می‌دهد.

۶۲- گزینه «۳» اهداف حیطة شناختی: ۱) دانش‌آموز قادر است به خوبی از روی متن بخواند (دانش). ۲) دانش‌آموز بتواند مراقبت از خود را فرا بگیرد (درک و فهم). ۳) دانش‌آموز می‌تواند مفهوم درس را به‌صورت شفاهی بیان کند (دانش). ۴) دانش‌آموز بتواند درس را مطالعه و خلاصه کند (فهمیدن). ۵) شناسه‌ها را با ضمایر مختلف با نمودار نشان بدهد (تجزیه و تحلیل). ۶) برای واژه‌های داخل متن متضاد بنویسد (ترکیب). ۷) بتواند در مورد درس خرس کوچولو قضاوت کند (ارزشیابی).

۶۳- گزینه «۲» در رویکرد برنامه درسی ضدمعلم یا وفادارانه، «برنامه درسی تغییر نمی‌کند، مجری تغییر می‌کند». در رویکرد برنامه درسی سازگاری محدود (متقابل) هم برنامه درسی تا حدی بر اساس موقعیت آموزشی و کلاس درس توسط معلم تغییر داده می‌شود و هم معلم تا حد زیادی خود و موقعیت آموزشی را با برنامه درسی منطبق می‌سازد «برنامه درسی تغییر می‌کند - مجری تغییر می‌کند». در رویکرد برنامه درسی سازگاری آزاد، واقعیات محیطی در کانون توجه قرار می‌گیرد و برنامه درسی با آن منطبق می‌شود «برنامه تغییر می‌کند - مجری تغییر نمی‌کند». هر یک از رویکردهای ذکر شده تحت شرایط معینی مناسب هستند. رویکرد برنامه درسی ضدمعلم در شرایطی مناسب است که:

الف) هدف‌های برنامه درسی کاملاً روشن باشد و درباره آنها توافق وجود داشته باشد. ب) برنامه درسی جدید به‌خوبی تدوین شده باشد. ج) تغییرات در مقیاس محدود اجرا شود.

رویکرد برنامه درسی سازگاران در شرایطی مناسب است که: الف) در مورد هدف‌ها تضاد و عدم توافق وجود داشته باشد. ب) برنامه درسی جدید به‌طور کامل تدوین نشده باشد (ناقص باشد) ج) تغییرات در سطح وسیع و گسترده اجرا شود.

۶۴- گزینه «۳» بر اساس این رویکرد یادگیرنده به‌طور مداوم با مفاهیم مشخص در طول محتوا یا دوره آموزشی سروکار دارد و اینگونه نیست که فقط در ابتدا و یا در یک قسمت درس یا دوره آموزشی مطرح شود، بلکه با مرور یک مفهوم در طول دوره عمق و ابعاد یاد گرفته خواهد شد. بدین ترتیب از فراموشی سریع جلوگیری خواهد شد.

برای رسیدن به این مهم، برنامه درسی ماریچی با مفاهیم ساده یا همان کلی‌تر شروع شده و با پیشرفت دانش‌آموزان در یادگیری پیچیده‌تر خواهد شد. زمانی که دانش‌آموزان به قسمت پیچیده‌تر یک موضوع می‌رسند، قادر به تحلیل و بازنمایی‌های متعددی از آنچه قبلاً تحلیل کردند هستند. برنامه درسی ماریچی دارای سه اصل کلیدی است که به‌طور بسیار مناسبی این نوع برنامه درسی را خلاصه می‌کند. این سه اصل عبارتند از: چرخشی بودن: دانش‌آموزان باید در طول دوران یادگیری خود چندین بار به همان موضوع برگردند.

عمیق‌شدن تدریجی: هر زمان که دانش‌آموز به مفهوم یا موضوع موردنظر برگشت می‌کند باید در سطح عمیق‌تری یاد بگیرد و پیچیدگی بیشتری را جستجو نماید. دانش پیشین: از دانش قبلی دانش‌آموز باید هنگام بازگشت موضوعی استفاده شود تا پایه‌های اطلاعاتی خود را به‌خوبی بسازند.

۶۵- گزینه «۱» در ارزشیابی معلمان چک‌لیست آرایش نوآوری کاربرد دارد. این چک‌لیست شامل مواردی مثل حیطه‌های رفتاری، حیطه‌های دانشی، حیطه‌های اخلاقی و... می‌باشد.

۶۶- گزینه «۱» تفاوت درس‌پژوهی و اقدام‌پژوهی:

- درس‌پژوهی نقطه عزیمت عمل است درحالی‌که اقدام‌پژوهی عزیمت نظریه و عمل است.
- هدف درس‌پژوهی، پرورش حرفه‌ای معلم است درحالی‌که هدف اقدام‌پژوهی، انجام پژوهش در حین عمل است.
- ماهیت درس‌پژوهی، بازاندیشی است درحالی‌که ماهیت اقدام‌پژوهی تفسیر داده‌هاست.
- درس‌پژوهی فقط در کلاس و مدرسه قابل اجراست درحالی‌که اقدام‌پژوهی در همه جا و در هر سازمانی قابل اجراست.
- درس‌پژوهی بیشتر ارگانیک و کمتر سیستماتیک است درحالی‌که اقدام‌پژوهی بیشتر سیستماتیک است.
- درس‌پژوهی خیلی جزئی و محدود است درحالی‌که اقدام‌پژوهی گسترده است.
- درس‌پژوهی گروهی است درحالی‌که اقدام‌پژوهی را فردی هم می‌شود انجام داد.
- درس‌پژوهی ارائه طرح درس و راهنمایی عمل خاصی است درحالی‌که در اقدام‌پژوهی راهنمایی عمل خاصی وجود ندارد.
- در درس‌پژوهی تأکید بر غنی‌سازی فرایند آموزش و یادگیری است، درحالی‌که در اقدام‌پژوهی شناخت مسئله و بهسازی عمل در مدرسه و سازمان‌های مختلف موردنظر است.
- در درس‌پژوهی برنامه درسی مورد توجه است درحالی‌که در اقدام‌پژوهی شناخت مسئله و کاربرد یافته‌ها در محل کار مورد توجه است.
- درس‌پژوهی مبتنی بر برنامه درسی است درحالی‌که اقدام‌پژوهی کاری به برنامه درسی ندارد.
- در درس‌پژوهی هدف اصلی، یادگیری معلم است درحالی‌که در اقدام‌پژوهی هدف عمده شناسایی و حل مسئله و کاربرد آن در عمل است.

۶۷- گزینه «۳» در تکنیک رویداد مهم (Critical Incident) فرض بر این است که رویدادهای درون سازمان به عملکرد مثبت و یا منفی کارکنان مربوط می‌شود، ازاین‌رو با شناسایی عملکرد کارکنان برجسته و ضعیف، کوشش می‌شود عملکردهای برجسته از طریق آموزش به دیگر کارکنان تعمیم یابد و عملکردهای ضعیف زدوده شود. در این تکنیک، در واقع، برآورد فاصله عملکرد کارکنان برجسته و ضعیف مدنظر می‌باشد که باید برای افزایش کارایی سازمان برطرف گردد.

۶۸- گزینه «۴» رویکرد موضوعی در برنامه درسی:

- دیدگاه موضوعی بر موضوع‌های درسی، شیوه تکوین و سازماندهی آنها تأکید می‌کند.
- از بسیاری جهت‌ها در اغلب مدارس به‌ویژه در مدارس متوسطه و دانشگاه‌ها، اولویت نخست با این رویکرد است.
- در این مدارس، موضوع‌های درسی در شکل دادن به ساختار کل برنامه درسی نقش اساسی دارند.
- نهضت بازگشت به پایه‌ها «Back to Basic» در قالب این رویکرد قرار می‌گیرد.
- در این رویکرد هدف آموزش و پرورش ایجاد مهارت در دانش‌آموزان در زمینه ساختار موضوع‌های گوناگون است.
- پرتاب سفینه اسپوتنیک به فضا جایگاه ویژه‌ای به رویکرد موضوعی در برهه زمانی اواخر ۱۹۵۰ و اوایل ۱۹۶۰ بخشید.
- برون‌د یکی از نظریه‌پردازان معروفی است که در کتاب مشهور خود «فرایند آموزش و پرورش» به تغییر و تشریح این دیدگاه پرداخته است.
- تولید برنامه‌های متعدد در زمینه‌های ریاضی، فیزیک و زیست‌شناسی به این رویکرد مربوط است. یکی از محورهای آن موضوعات عام است که به مطالعات اجتماعی تأکید دارد.

۶۹- گزینه «۱» ملاک دسته‌بندی یادگیرندگان در طراحی برنامه درسی، محتوا و راهبردهای تدریس و یادگیری است. به‌طوری‌که برای اینکه بتوان گروه‌بندی را متوازن و متعادل‌تر کرد، هر گروه را براساس محتوای موردنظر دسته‌بندی می‌کنند.

۷۰- گزینه «۲» سه سبک تسهیل‌گر تغییر عبارتند از: ۱- مبتکر ۲- مدیر ۳- پاسخگو.

بر این اساس برای تسهیل تغییر یا باید ابتکار عمل داشت یا از سبک‌های مدیریت استفاده کرد و یا در نهایت نسبت به تغییرات و عوامل آن پاسخگو بود.